

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

**Raporti i audituesit të pavarur dhe
Pasqyrat financiare të konsoliduara
më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022**

Përmbajtja

	Faqe
RAPORTI I AUDITUESIT TË PAVARUR	i-iii
PASQYRAT FINANCIARE TË KONSOLIDUARA	
PASQYRA E KONSOLIDUAR E POZICIONIT FINANCIAR	1
PASQYRA E KONSOLIDUAR E FITIMIT OSE HUMBJES DHE TË ARDHURAVE TË TJERA GJITHËPËRFSHIRËSE	2
PASQYRA E KONSOLIDUAR E NDRYSHIMEVE NË KAPITAL	3-4
PASQYRA E KONSOLIDUAR E RRJEDHËS SË PARASË	5
SHËNIME MBI PASQYRAT FINANCIARE TË KONSOLIDUARA	6 – 88

Raporti i Audituesit të Pavarur

Për Aksionerët dhe Bordin Drejtues të Bankës Kombëtare Tregtare sh.a

Opinion me rezervë

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të konsoliduara të Bankës Kombëtare Tregtare sh.a (më tej referuar si "Banka" ose "Grupi"), të cilat përfshijnë pasqyrën e konsoliduar të pozicionit financiar me datën 31 dhjetor 2022, pasqyrën e konsoliduar të fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse, pasqyrën e konsoliduar të ndryshimeve në kapital dhe pasqyrën e konsoliduar të rrjedhës së parasë për vitin që mbyllet me këtë datë, si edhe shënimet për pasqyrat e konsoliduara financiare, përfshirë një përmbledhje të politikave kontabël më të rëndësishme.

Sipas opinionit tonë, përveç efekteve të çështjeve të përshkruara në seksion e raportit tonë '*Baza për Opinionin me Rezervë*', pasqyrat financiare të konsoliduara bashkëlidhur paraqesin drejt, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të konsoliduar të Bankës me datën 31 dhjetor 2022, dhe performancën e konsoliduar financiare dhe flukset e konsoliduara të parasë për vitin që mbyllet në këtë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Baza për Opinionin me Rezervë

Banka ka trajtuar kapitalin e vet të emetuar në dollarë amerikanë (USD) si një zë monetar në pasqyrat financiare të konsoliduara dhe ka njohur diferencat nga rivlerësimi për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022 në fitimet neto në pasqyrën e konsoliduar të fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse. Ky trajtim nuk është në përputhje me Standardin Ndërkombëtar të Kontabilitetit (SNK) 21 "Efektet e ndryshimeve nga kursi i këmbimit", i cili kërkon që kapitali aksionar të trajtohet si një element jo monetar dhe të mbahet me kursin e këmbimit të datës së transaksionit. Nëse Banka do të kishte trajtuar kapitalin e vet në përputhje me kërkesat e SNK 21, kapitali aksionar më 31 dhjetor 2022 do të rritej me vlerën prej 15,142,620 USD, fitimet e pashpërndara do të uleshin me vlerën prej 16,496,243 USD dhe fitimi neto do të rritej me vlerën prej 1,353,623 USD më 31 dhjetor 2022. Megjithatë, kjo nuk do të kishte ndikim në vlerën totale të kapitalit aksionar të Bankës.

Ne e kryem auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA-të). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në mënyrë më të detajuar në seksionin e raportit ku jepen Përgjegjësitë e Audituesit për Auditimin e Pasqyrave Financiare të Konsoliduara. Ne jemi të pavarur nga Grupi në përputhje me Kodin e Etikës të Kontabilistëve Profesioniste të njohur nga Bordi Ndërkombëtar i Etikave Standarde për Kontabilistët (IESBA), kërkesat etike që janë të zbatueshme për auditimin e pasqyrave financiare në Shqipëri, si dhe kemi përmbushur përgjegjësitë e tjera etike në përputhje me kodin IESBA. Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshatshme për të dhënë një bazë për opinionin tonë.

Përgjegjësitë e Drejtimit dhe të Personave të Ngarkuar me Qeverisjen në lidhje me Pasqyrat Financiare të Konsoliduara

Drejtimi është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare të konsoliduara në përputhje me SNRF-të, dhe për ato kontrole të brendshme që drejtimi i gjykon të nevojshme për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare të konsoliduara që nuk përmbajnë anomali materiale, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit.

Në përgatitjen e pasqyrave financiare të konsoliduara, drejtimi është përgjegjës për të vlerësuar aftësinë e Grupit për të vazhduar në vijimësi, duke dhënë informacion, nëse është e zbatueshme, për çështjet që kanë të bëjnë me vijimësinë dhe duke përdorur parimin kontabël të vijimësisë përveç se në rastin kur drejtimi synon ta likujdojë Grupin ose të ndërpresë aktivitetet, ose nëse nuk ka alternativë tjetër reale përveç sa më sipër.

Ata që janë të ngarkuar me qeverisjen janë përgjegjës për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Grupit.

Përgjegjësitë e Audituesit për Auditimin e Pasqyrave Financiare të Konsoliduara

Objektivat tona janë që të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrave financiare të konsoliduara në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimit apo gabimit, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer sipas SNA-ve do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston. Anomalitë mund të vijnë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra bazuar në këto pasqyrave financiare të konsoliduara.

Si pjesë e një auditimi në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykim dhe skepticizëm profesional gjatë procesit të auditimit. Ne gjithashtu:

- identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e anomalive materiale në pasqyrat financiare të konsoliduara, për shkak të gabimeve ose mashtrimeve, projektojmë dhe zbatojmë procedurë auditimi të cilat u përgjigjen këtyre rreziqeve, si edhe marrim evidenca auditimi të plota dhe të mjaftueshme për të krijuar bazat e opinionit tonë. Rreziku i moszbulimit të një gabimi material që vjen si rezultat i një mashtrimi, është më i lartë se ai që vjen nga një gabim, pasi mashtrimi mund të përfshijë marrëveshje të fshehta, falsifikime, mosveprime të qëllimshme, keqinterpretime, ose shkelje të kontroleve të brendshme.
- marrim një kuptueshmëri të kontrollit të brendshëm në lidhje me auditimin, për të planifikuar procedurë të përshtatshme në varësi të rrethanave, dhe jo për të shprehur një opinionin mbi efektshmërinë e kontroleve të brendshme të Grupit.
- vlerësojmë konformitetin e politikave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e vlerësimeve kontabël dhe informacioneve shpjeguese të bëra nga drejtimi.
- konkludojmë mbi përdorimin e duhur të parimit kontabël të vijimësisë nga drejtimi si dhe, bazuar në evidencat e marra gjatë auditimit, konkludojmë nëse ekziston një pasiguri materiale e lidhur me ngjarje ose kushte të cilat mund të sjellin dyshime në aftësinë e Grupit për të vazhduar në vijimësi. Nëse konkludojmë që ekziston një pasiguri materiale, ne duhet të tërheqim vëmendjen në raportin tonë të auditimit për informacionet shpjeguese përkatëse në pasqyrat financiare ose, nëse keto informacione shpjeguese janë të pamjaftueshme, të modifikojmë opinionin tonë. Përfundimet tona janë të bazuara në evidencat e auditimit të marra deri në ditën e raportit tonë të audituesit. Megjithatë, ngjarjet ose kushtet e ardhshme mund të jenë shkak që Grupi të ndalojë së vazhduari në vijimësi.

- vlerësojmë prezantimin e përgjithshëm, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare të konsoliduara, përfshirë dhënie e informacioneve shpjeguese, dhe nëse pasqyrat financiare të konsoliduara paraqesin transaksionet dhe ngjarjet bazë në mënyrë të atillë që të arrijnë një prezantim të drejtë.
- marrim evidence të mjaftueshme të auditimit në lidhje me informacionin financiar të subjekteve ose aktiviteteve të biznesit brenda Grupit për të shprehur një opinion mbi pasqyrat financiare të konsoliduara. Ne jemi përgjegjës për drejtimin, mbikëqyrjen dhe performancën e auditimit të Grupit. Ne jemi përgjegjës vetëm për opinionin tonë të auditimit.

Ne komunikojmë me ata të cilët janë të ngarkuar me qeverisjen, midis çështjesh të tjera, për qëllimin dhe kohën e planifikuar të auditimit, gjetjet e rëndësishme gjatë auditimit, përfshirë çdo mangësi të theksuar në kontrollin e brendshëm të cilat ne i identifikojmë gjatë procesit të auditimit.

Grant Thornton sh.p.k.

Tiranë, Shqipëri
30 Mars 2023

Melisa Kodra, FCPA
Kod

Grant Thornton
Sh.p.k.
NIPT
K 91923007 M
Tirana
ALBANIA
Poz. Sht. Fishtë, Kompleksi T.I.D. Nr. 5, Kat. 1

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Pasqyra e konsoliduar e pozicionit financiar më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD)

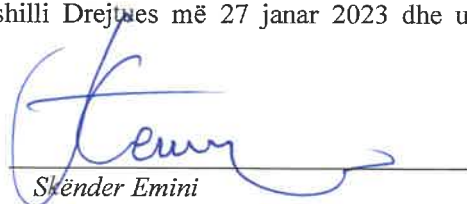
	Shënime	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Aktivët			
Arka dhe llogari me Bankën Qendrore	7	537,491,661	536,369,185
Depozita dhe llogari me bankat	8	473,902,012	557,373,773
Investime në letra me vlerë	9	2,911,791,378	2,558,621,973
Hua për bankat	10	145,894,324	138,246,339
Hua për klientët	11	1,383,681,949	1,310,598,335
Investime në pjesëmarrje	12	1,090,943	933,964
Aktive të qëndrueshme të trupëzuara	13	42,260,800	46,739,395
Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara	14	7,434,937	4,133,568
Aktive të të drejtës së përdorimit	15	14,838,905	17,683,050
Aktiv tatimor i shtyrë	20	12,918,087	2,347,752
Aktive të tjera	16	56,677,071	59,482,349
Totali i aktiveve		5,587,982,067	5,232,529,683
Detyrimet dhe Kapitali Aksionar			
Detyrimet			
Detyrime ndaj klientëve	17	4,591,435,866	4,182,176,123
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	18	305,784,334	372,945,259
Detyrime ndaj palëve të treta	19	4,294,958	1,943,486
Detyrime të tjera	21	77,855,311	73,366,947
Detyrime të qirasë	15	14,449,939	17,724,874
Borxhi i varur	22	50,319,179	28,405,688
Totali i detyrimeve		5,044,139,587	4,676,562,377
Kapitali aksionar			
Kapitali aksionar i paguar	23	300,000,000	300,000,000
Rezerva ligjore	23	60,093,852	52,315,511
Rezerva e konvertimit	23	4,182,671	(2,358,124)
Rezerva e vlerës së drejtë dhe zhvlerësimi i letrave me vlerë FVOCI	23	(28,093,813)	44,542,840
Fitimi i pashpërndarë	23	207,659,770	161,467,079
Totali i kapitalit aksionar		543,842,480	555,967,306
Totali i detyrimeve dhe kapitalit aksionar		5,587,982,067	5,232,529,683

Pasqyra e konsoliduar e pozicionit financiar duhet lexuar së bashku me shënimet mbi pasqyrat financiare të konsoliduara nga faqja 6 deri në faqen 88, të cilat janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare të konsoliduara.

Pasqyrat financiare të konsoliduara u autorizuan nga Këshilli Drejtues më 27 janar 2023 dhe u nënshkruan në emër të tij nga:

Seyhan Pencabligil
Drejtor i Përgjithshëm dhe
Anëtar i Këshillit Drejtues

Skënder Emini
Drejtor i Grupit të Financës

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Pasqyra e konsoliduar e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD)

	Shënime	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2021
Interesi			
Të ardhura nga interesi	24	172,784,025	168,827,452
Shpenzime interesi	25	(29,597,962)	(21,987,259)
Të ardhura nga interesi, neto		143,186,063	146,840,193
Të ardhura të tjera nga veprimtaria bankare, neto			
Tarifa dhe komisione, neto	26	29,130,738	26,819,308
Fitimi/(humbja) neto nga këmbimet valutore	27	(2,795,117)	3,765,189
Fitimi/(humbja) neto nga rivlerësimi i instrumentave monetare		2,111,244	2,588,611
Fitimi neto nga tregtimi i investimeve		53,476,297	2,788,953
Të ardhura/(shpenzime) të tjera, neto	28	5,833,191	5,132,099
Totali i të ardhurave të tjera neto nga veprimtaria bankare		87,756,353	41,094,160
Shpenzime operative			
Shpenzime personeli	29	(27,683,420)	(25,416,935)
Shpenzime administrative	30	(43,817,673)	(39,938,158)
Zhvlerësimi dhe amortizimi	13,14,15	(9,378,577)	(9,700,992)
Totali i shpenzimeve operative		(80,879,670)	(75,056,085)
Zhvlerësimi i huave	11	7,284,287	(4,020,610)
Zhvlerësimi i aktiveve financiare, të ndryshme nga huatë për klientët	31	(36,098,059)	(1,017,690)
Fitimi para tatimit		121,248,974	107,839,968
Tatimi mbi fitimin	32	(15,933,697)	(14,747,072)
Fitimi neto i vitit		105,315,277	93,092,896
Diferenca konvertimi të monedhave të huaja		6,540,795	(7,844,129)
Ndryshimi neto në rezervën e vlerës së drejtë dhe zhvlerësimi i letrave me vlerë FVOCI		(72,636,653)	(24,286,153)
Te ardhura të tjera gjithëpërfshirëse për vitin, neto pas tatimit		(66,095,858)	(32,130,282)
Totali i të ardhurave gjithëpërfshirëse për vitin		39,219,419	60,962,614

Pasqyra e konsoliduar e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse duhet lexuar së bashku me shënimet mbi pasqyrat financiare të konsoliduara nga faqja 6 deri në faqen 88, të cilat janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare të konsoliduara.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Pasqyra e konsoliduar e ndryshimeve në kapital për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD)

	Kapitali aksionar	Rezerva ligjore	Rezerva e konvertimit	Rezerva e vlerës së drejtë dhe zhvlerësimi i letrave me vlerë FVOCI	Fitimi i pashpërndarë	Totali
Gjendja më 31 dhjetor 2020	300,000,000	34,860,433	5,486,005	68,828,993	134,083,453	543,258,884
Veprimet me pronarët të regjistruara direkt në kapital						
Totali i kontributeve nga pronarët dhe shpërndarjeve për pronarët						
Krijimi i rezervës ligjore	-	19,982,220	-	-	(19,982,220)	-
Rregullimi i diferencave të rivlerësimit të rezervës	-	(2,527,142)	-	-	2,527,142	-
Pagesë dividendi	-	-	-	-	(45,000,000)	(45,000,000)
Kthimi i diferencave të konvertimit të vitit 2021	-	-	-	-	5,486,005	5,486,005
Rregullimi i fitimit të pashpërndarë me kursin e fund vitit 2021	-	-	-	-	(8,740,197)	(8,740,197)
<i>Totali i veprimeve me pronarët të regjistruara direkt në kapital</i>	-	17,455,078	-	-	(65,709,270)	(48,254,192)
Totali i të ardhurave gjithëpërfshirëse për vitin						
Fitimi neto i vitit	-	-	-	-	93,092,896	93,092,896
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse, neto pas tatimit						
Ndryshimet neto në rezervën e vlerës së drejtë	-	-	-	(23,938,631)	-	(23,938,631)
Ndryshimi neto në rezervën e vlerës së drejtë dhe zhvlerësimi i letrave me vlerë FVOCI	-	-	-	(347,522)	-	(347,522)
Diferenca konvertimi të monedhave të huaja	-	-	(7,844,129)	-	-	(7,844,129)
Totali i humbjeve të tjera gjithëpërfshirëse	-	-	(7,844,129)	(24,286,153)	-	(32,130,282)
<i>Totali i të ardhurave gjithëpërfshirëse për vitin</i>	-	-	(7,844,129)	(24,286,153)	93,092,896	60,962,614
Gjendja më 31 dhjetor 2021	300,000,000	52,315,511	(2,358,124)	44,542,840	161,467,079	555,967,306

Pasqyra e konsoliduar e ndryshimeve në kapital duhet lexuar së bashku me shënimet mbi pasqyrat financiare të konsoliduara nga faqja 6 deri në faqen 88, të cilat janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare të konsoliduara.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Pasqyra e konsoliduar e ndryshimeve në kapital për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD)

	Kapitali aksionar i paguar	Rezerva ligjore	Rezerva e konvertimit	Rezerva e vlerës së drejtë dhe zhvlerësimi i letrave me vlerë FVOCI	Fitimi i pashpërndarë	Totali
Gjendja më 31 dhjetor 2021	300,000,000	52,315,511	(2,358,124)	44,542,840	161,467,079	555,967,306
Veprimet me pronarët të regjistruara direkt në kapital						
Totali i kontributeve nga pronarët dhe shpërndarjeve për pronarët						
Krijimi i rezervës ligjore	-	8,027,579	-	-	(8,027,579)	-
Rregullimi i diferencave të rivlerësimit të rezervës ligjore	-	(249,238)	-	-	249,238	-
Dividend për t'u paguar	-	-	-	-	(50,000,000)	(50,000,000)
Kthimi i diferencave të konvertimit të vitit 2021	-	-	-	-	(2,358,124)	(2,358,124)
Të ardhura nga rivlerësimi dhe shitja e asetit	-	-	-	-	9,887,370	9,887,370
Rregullimi i fitimit të pashpërndarë me kursin e fund vitit 2022	-	-	-	-	(8,873,491)	(8,873,491)
<i>Totali i veprimeve me pronarët të regjistruara direkt në kapital</i>	-	<i>7,778,341</i>	-	-	<i>(59,122,586)</i>	(51,344,245)
Totali i të ardhurave gjithëpërfshirëse për vitin						
Fitimi neto i vitit	-	-	-	-	105,315,277	105,315,277
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse, neto pas tatimit						
Ndryshimet neto në rezervën e vlerës së drejtë	-	-	-	(99,837,565)	-	(99,837,565)
Ndryshimi neto në zhvlerësimin e letrave me vlerë FVOCI	-	-	-	27,200,912	-	27,200,912
Diferenca konvertimi të monedhave të huaja	-	-	6,540,795	-	-	6,540,795
Totali i të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse	-	-	6,540,795	(72,636,653)	-	(66,095,858)
<i>Totali i të ardhurave gjithëpërfshirëse për vitin</i>	-	-	6,540,795	(72,636,653)	105,315,277	39,219,419
Gjendja më 31 dhjetor 2022	300,000,000	60,093,852	4,182,671	(28,093,813)	207,659,770	543,842,480

Pasqyra e konsoliduar e ndryshimeve në kapital duhet lexuar së bashku me shënimet mbi pasqyrat financiare të konsoliduara nga faqja 6 deri në faqen 88, të cilat janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare të konsoliduara.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Pasqyra e konsoliduar e rrjedhës së parasë për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD)

	Shënime	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Rrjedha e parave nga aktivitetet operacionale:			
Fitimi para tatimit		121,248,974	107,839,968
<i>Rregullime për të barazuar ndryshimet në aktivet neto me rrjedhën neto të parave nga aktivitetet operacionale:</i>			
Shpenzime interesi	25	29,597,962	21,987,259
Të ardhura nga interesi	24	(172,784,025)	(168,827,452)
Amortizimi dhe zhvlerësimi	13,14,15	9,378,577	9,700,992
Fitimi nga shitja e aktiveve të trupëzuara		(143,467)	-
Fitimi nga shitja e letrave me vlerë		(53,476,297)	(2,788,953)
Fitimi nga shitja e aktiveve të fituara me proces ligjor		(348,875)	(489,057)
Fitimi nga arkëtimi i kredive të fshira të klientëve		(1,151,425)	(4,464,043)
Fshirja e kredive të klientëve		894,256	4,423,578
Fshirja e aktiveve të trupëzuara dhe aktiveve të riposeduara		14,061	127,422
Provigjone për debitorë të tjerë		6,778,236	6,197,533
Pakësimi i fondit të provigjoneve për aktive të përfituara nga procesi ligjor		(1,142,328)	(1,045,313)
Lëvizja në rezervën e vlerës së drejtë dhe zhvlerësimi i letrave me vlerë FVOCI		(72,636,653)	(24,286,153)
Të ardhura nga dividendi i letrave me vlerë		(2,795,904)	(3,685,663)
Provigjone për humbjet nga huatë	11	(7,284,287)	4,020,610
Zhvlerësimi i aktiveve financiare, të ndryshme nga huatë	31	36,098,059	1,017,690
Rrjedha e parave nga fitimet operacionale para ndryshimeve në aktive dhe detyrime operacionale		(107,753,136)	(50,271,582)
(Rritja)/ pakësimi i aktiveve operacionale:			
Llogaritë e kufizuara me bankën qendrore		(37,480,820)	(17,706,513)
Depozita dhe llogari me bankat		(36,722,712)	(34,122,079)
Hua për bankat		(7,555,470)	111,421,741
Hua për klientët		(67,669,581)	(30,515,391)
Aktive të tjera		(38,996,619)	(16,990,031)
		(188,425,202)	12,087,727
Rritja/ (pakësimi) i detyrimeve operacionale:			
Detyrime ndaj klientëve		402,222,496	424,315,280
Detyrime ndaj palëve të treta		2,235,834	44,834
Detyrime të tjera		(4,066,353)	12,678,124
		400,391,977	437,038,238
Pagesë dividendi, neto		(45,000,000)	(40,000,000)
Interesi i paguar		(25,000,907)	(21,456,079)
Interesi i arkëtuar		165,492,165	164,027,091
Tatimi fitimi i paguar		(15,307,100)	(13,881,115)
Rrjedhja neto e parasë nga aktivitetet operacionale		184,397,797	487,544,280
Rrjedhja e parave nga aktivitetet investuese			
Blerje e letrave me vlerë		(618,864,483)	(978,218,403)
Blerje e bonove të thesarit		(112,063,026)	(482,013)
Investime në pjesëmarrje		(152,889)	48,334
Blerje e aktiveve të trupëzuara		(5,735,824)	(12,896,856)
Hyrje nga shitja e letrave me vlerë		414,471,037	458,745,777
Hyrje nga shitja e bonove të thesarit		30,745,318	25,517,377
Paraja neto e përdorur në aktivitetet investuese		(291,599,867)	(507,285,784)
Rrjedhja e parave nga aktivitetet financiare			
Hyrje nga huatë afatshkurtra	18	(62,173,825)	76,153,062
Borxhi varur		20,789,259	(710,076)
Paraja neto e gjeneruar nga aktivitetet financiare		(41,384,566)	75,442,986
Rritja neto e parasë dhe ekuivalenteve të saj		(148,586,636)	55,701,482
Diferencat në kursin e këmbimit		(1,239,942)	(4,827,199)
Paraja dhe ekuivalentet e saj në fillim të vitit	7	722,862,568	671,988,285
Paraja dhe ekuivalentet e saj në fund të vitit	7	573,035,990	722,862,568

Pasqyra e konsoliduar e rrjedhës së parasë duhet lexuar së bashku me shënimet mbi pasqyrat financiare të konsoliduara nga faqja 6 deri në faqen 88, të cilat janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare të konsoliduara.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

1. Të përgjithshme

Banka Kombetare Tregtare Sh.a. është një bankë tregtare që ofron një gamë të gjerë me shërbime të plota. Pasqyrat e konsoliduara financiare përfshijnë Bankën dhe filialin e saj në Kosovë si dhe pjesëmarrjen në Albania Leasing sh.a. (referuar së bashku në vazhdim si “Banka”, “BKT” ose “Grupi”).

Banka ofron shërbime bankare për ndërmarrje shtetërore e private dhe individë. Burimi kryesor i fondeve për Bankën janë depozitat, të cilat Banka i pranon në forma të ndryshme duke përfshirë llogaritë rrjedhëse, depozita me dhe pa afat, si në Lek ashtu edhe në valutë. BKT ofron një shumëllojshmëri të kredive për biznese dhe individë, karta krediti dhe debiti në përputhje me standartin EMV (Europay / MasterCard / Visa), bankomate, bankingu në internet, bankingu në telefon celular, shërbime bankingu on-line, shërbim të kualifikuar të bankingut ndërkombëtar dhe produkte të ndryshme thesari. Gjithashtu, ajo investon në letra me vlerë dhe merr pjesë aktivisht në tregun ndërbankar lokal dhe ndërkombëtar.

BKT është krijuar në formën aktuale ligjore më 30 dhjetor 1992, megjithëse dega e saj e parë është hapur më 30 nëntor 1925.

BKT është subjekt i Ligjit nr. 8269 “Mbi Bankën e Shqipërisë” me datë dhjetor 1997 dhe i Ligjit nr. 9662 “Për Bankat në Republikën e Shqipërisë”, të datës 18 dhjetor 2006.

Në bazë të Vendimit të Aksionarëve të marrë në datën 28 prill 2022, Banka krijoi rezervën ligjore në vlerën 859,352 mijë Lek (ekuivalente e 7,523,659 USD) dhe vendosi shpërndarjen e dividendit në shumën 5,618,000 mijë Lek (ekuivalente e 50,000,000 USD, konvertuar me kursin e këmbimit të publikuar nga Banka e Shqipërisë për datën 24 nëntor 2022 - 112.36 Lek për USD), duke përdorur pjesë të fitimit të pashpërndarë të vitit 2021 dhe pjesë të fitimit të saj neto të vitit të mbyllur më 2020. Pjesa e mbetur e fitimit neto të vitit 2021 u mbajt si fitim i pashpërndarë. Pagesa e dividendit është pezulluar bazuar në vendimet përkatëse të Këshillit Mbikqyrës të Bankës së Shqipërisë deri në fund të vitit 2022, ndërkohë që është paguar në shkurt 2023 bazuar në vendimin përkatës të Bankës së Shqipërisë. Ndërkohë, dividendi i pezulluar i vitit 2021, është paguar në shkurt 2022 bazuar në vendimin përkatës të Bankës së Shqipërisë.

Në vijim të këtij veprimi, struktura aksionare mbeti e njëjtë, me vlerë nominale të aksioneve 12.35 USD dhe numri i aksioneve mbeti i pandryshuar. Struktura aksionare më datë 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 paraqitet si më poshtë:

	31 dhjetor 2022			31 dhjetor 2021		
	Nr. i aksioneve	Totali USD	%	Nr. i aksioneve	Totali USD	%
Calik Holding A.S.	24,291,498	300,000,000.3	100	24,291,498	300,000,000.3	100

Drejtoria e Përgjithshme e BKT ndodhet në Tiranë. Aktualisht në Shqipëri, Banka zotëron një rrjet prej 60 degësh dhe 3 agjencish doganore. Njëzet e pesë prej degëve ndodhen në Tiranë dhe të tjerat në Durrës, Elbasan, Vlora, Shkodra, Fier, Pogradec, Korca, Bilisht, Gjirokastra, Delvina, Saranda, Orikum, Berat, Kucova, Lushnja, Librazhd, Peqin, Rrogozhina, Shkozë, Kavaja, Vora, Kamza, Fushe Kruja, Lac, Lezha, Rreshen, Kukes, Peshkopi, Bushat, Koplik, Gramsh dhe Skrapar, të ndjekura nga agjencitë doganore në Portin e Durrësit, Aeroportin e Rinasit dhe Çorovodë.

Rrjeti në Kosovë përfshin 22 njësi. Shtatë njësi ndodhen në Prishtinë, ndërsa të tjerat janë të vendosura në Prizren, Peja, Gjiilan, Ferizaj, Mitrovica, Gjakova, Vushtrri, Fushe Kosova, Podujeva, Drenas, Rahovec, Viti dhe Lipjan, Dheu i Bardhe, Aeroporti i Prishtinës dhe Skenderaj.

Banka kishte 1,406 punonjës (31 dhjetor 2021: 1,333) në datën 31 dhjetor 2022, nga të cilët 427 (31 dhjetor 2021: 394) i përkasin BKT Kosovës.

Numri mesatar i punonjësve për vitin e mbyllur në datën 31 dhjetor 2022 është 1,349 punonjës (31 dhjetor 2021: 1,326), nga të cilët 411 punonjës (31 dhjetor 2021: 391) i përkasin BKT në Kosovë.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

2. Bazat e përgatitjes

(a) Deklarata e përputhshmërisë dhe parimi i vijimësisë

Pasqyrat financiare të konsoliduara janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ('SNRF'). Pasqyrat financiare janë përgatitur bazuar në supozimin se Banka do të vazhdojë veprimtarinë e saj në vijimësi.

Pasqyrat financiare janë përgatitur duke u bazuar në koston historike. Shoqëria ka konsideruar ndikimin e Covid 19 në përgatitjen e pasqyrave të saj financiare. Edhe pse fushat specifike të gjykimit mund të mos ndryshojnë, ndikimi i Covid 19 rezultoi në zbatimin e gjykimit të mëtejshëm brenda atyre fushave specifike të gjykimit dhe vlerësimeve kontabel.

(b) Baza e matjes

Pasqyrat financiare të konsoliduara janë përgatitur bazuar në kosto historike, përveç instrumenteve financiare të gatshme për shitje, të cilët janë matur me vlerën e drejtë.

Për qëllime të raportimit financiar, përlllogaritjet e vlerës së drejtë janë grupuar në Nivelet 1, 2 ose 3, bazuar në nivelin e verifikueshmërisë të elementëve të llogaritjes së vlerës së drejtë dhe në rëndësinë e këtyre elementëve në llogaritjen e vlerës së drejtë në tërësi, siç pershkruhet më poshtë:

- Informacionet e përdorura për përlllogaritje në Nivelin 1 janë çmimet e tregut të listuara (të pa rregulluara), në një treg aktiv për aktive ose detyrime të njëjta, në të cilat entiteti ka akses në datën e llogaritjes së vlerës së drejtë;
- Informacionet e përdorura për përlllogaritje në Nivelin 2 janë të dhëna të ndryshme nga çmimet e listuara në treg të përfshira në Nivelin 1, të cilat janë të verifikueshme për aktivin ose detyrimin, në mënyrë të drejtpërdrejtë ose indirekte; dhe
- Informacionet e përdorura për përlllogaritje në Nivelin 3 janë të dhëna jo të verifikueshme për aktivin ose detyrimin.

(c) Monedha funksionale dhe raportuese

Pasqyrat financiare të konsoliduara paraqiten në USD. Monedha funksionale e Bankës është Lek shqiptar ("Lek").

Banka ka zgjedhur t'i prezantojë pasqyrat financiare në USD, meqenese kapitali i saj është i zotëruar plotësisht nga investitorë ndërkombëtarë, të cilët kanë kontribuar kapitalin fillestar në USD dhe e vëzhgojnë performancën e investimit në USD.

(d) Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve

Përgatitja e pasqyrave financiare të konsoliduara kërkon që drejtimi të kryejë gjykime, vlerësime dhe supozime të cilat ndikojnë në aplikimin e politikave dhe shumave të raportuara të aktiveve dhe detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Rezultatet aktuale mund të jenë të ndryshme nga këto vlerësime.

Vlerësimet dhe supozimet bazë rishikohen në mënyrë të vazhdueshme. Rishikimet e vlerësimeve kontabel njihen në periudhën në të cilën vlerësimet rishikohen si dhe në periudhat e ardhme nëse ato ndikohen.

Informacioni mbi elementët e rëndësishëm të pasigurive të vlerësimit dhe mbi gjykimet kritike në përdorimin e politikave kontabel me efekt të rëndësishëm në vlerat kontabel në pasqyrat financiare të konsoliduara, jepet në shënimet 4 dhe 5.

3. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabel

Politikat kontabel të paraqitura më poshtë janë zbatuar në mënyrë të qëndrueshme në të gjitha periudhat e prezantuara në këto pasqyra financiare të konsoliduara dhe në mënyrë të njëjtë nga njësitë e Bankës.

(a) Baza e konsolidimit

(i) Shoqëritë e kontrolluara

Shoqëritë e kontrolluara janë njësi të kontrolluara nga Banka. Kontrolli ekziston kur Banka ka fuqi mbi një njësi ekonomike, është e ekspozuar, ose ka të drejta mbi përfitimet e ndryshueshme nga përfshirja e saj tek njësia, dhe ka aftësinë për të përdorur fuqinë e saj për të ndikuar në përfitimet e njësisë. Banka rivlerëson nëse ka apo jo kontroll mbi një filial, nëse faktet dhe rrethanat tregojnë se ka ndryshime të një ose më shumë nga tre elemente të kontrollit të listuara më lart.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(a) Baza e konsolidimit (vazhdim)

(i) Shoqëritë e kontrolluara (vazhdim)

Konsolidimi i një shoqërie të kontrolluar fillon nga momenti kur Banka merr kontrollin mbi shoqërinë e kontrolluar dhe ndalon kur Banka humb kontrollin e filialit. Të ardhurat dhe shpenzimet e një filiali, të blerë apo shitur gjatë vitit njihen në pasqyrën e konsoliduar të fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse nga data kur Banka mer kontrollin deri në datën kur Banka humbet kontrollin mbi njësinë. Pasqyrat financiare të konsoliduara janë përgatitur duke përdorur politika kontabël të njëjta për transaksione të njëjta dhe ngjarje të tjera në rrethana të ngjashme.

BKT hapi degën e saj të parë jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë më 3 shtator 2007. Zyra Administrative e kësaj dege u hap në Prishtinë, Kosovë. Banka Qendrore e Kosovës aprovoi më 30 prill 2018 transformimin në filial të Degës së Kosovës të Bankës Kombëtare Tregtare. Të gjitha të drejtat dhe detyrimet që rrjedhin nga Dega e BKT – së në Kosovë do të mbeten të drejta dhe detyrime të BKT Kosova Sh.A si një filial. Data e shkëputjes së BKT Kosovës është efektive nga data 1 janar 2019. Monedha funksionale është Euro. Efekti i konvertimit të veprimeve në monedhë të huaj në monedhën funksionale të Bankës shpjegohet në shënimin 3.(b).(ii) më poshtë.

Gjatë vitit 2022, BKT themeloi kompaninë e parasë elektronike "BKT Pay" duke investuar 1,000,000 EUR në kapitalin e saj aksionar me normë pjesëmarrje 100%. BKT Pay është regjistruar ligjërisht në 26 shtator 2022. BKT Pay ka aplikuar për marrjen e licencës nga Banka e Shqipërisë dhe pritet të nisë aktivitetin brenda vitit 2023.

(ii) Veprimet e eliminuara gjatë konsolidimit

Gjendjet e aktiveve dhe detyrimeve brenda grupit, dhe të ardhurat dhe shpenzimet që vijnë nga veprimet brenda grupit (me përjashtim të fitimeve ose humbjeve nga veprimet në monedhë të huaj), janë eliminuar gjatë përgatitjes së pasqyrave financiare të konsoliduara. Humbjet e porealizuara janë eliminuar në të njëjtën mënyrë si fitimet e porealizuara, por deri në masën që nuk ka evidencë për rënie të vlerës.

(iii) Kombinimet e Biznesit

Grupi zbaton metodën e blerjes në kombinimin e biznesit. Detyrimi i transferuar nga Grupi për të marrë kontrollin e një shoqërie të kontrolluar llogaritet si shuma e vlerës së drejtë të aktiveve të transferuara, detyrimeve të kryera dhe interesave të kapitalit neto të emetuara nga Grupi, ku përfshihet vlera e drejtë e çdo aktivi ose pasivi që rrjedh nga një marrëveshje kontigjente. Shpenzimet e blerjes njihen mbi bazë konstatimi. Aktivitetet e blera dhe pasivet e marra në përgjithësi maten në vlerën e drejtë të blerjes.

(b) Monedha të huaja

(i) Veprimet në monedhë të huaja

Veprimet në monedhë të huaj janë kthyer në monedhën funksionale respektive me kursin e këmbimit të datës kur është kryer veprimi. Aktivitetet dhe pasivet monetare, të shprehura në monedhë të huaj në datën e raportimit janë kthyer në monedhën funksionale, me kursin e këmbimit të asaj date. Fitimi apo humbja nga kursi i këmbimit i instrumenteve monetare, është ndryshimi midis kostos së amortizuar në monedhë funksionale në fillim të periudhës, e rregulluar kjo për interesin efektiv dhe pagesat gjatë periudhës, dhe kostos së amortizuar në monedhë të huaj të kthyer në monedhën funksionale, me kursin e këmbimit në datën e raportimit. Aktivitetet dhe detyrimet jo monetare në monedhë të huaj, që maten me vlerë të drejtë, kthehen në monedhë funksionale me kursin e këmbimit në datën kur është përcaktuar vlera e drejtë. Ndryshimet që rrjedhin nga ndryshimi i kursit të këmbimit të valutave janë njohur në të ardhura ose shpenzime.

Aktivitetet dhe detyrimet jo-monetare në monedhë të huaj, të cilat shprehen me kosto historike, këmbehen me kursin e datës së veprimit, me përjashtim të kapitalit aksionar të paguar, i cili është emtuar dhe mbahet në USD sipas legjislacionit në Shqipëri, dhe në veçanti në përputhje me Ligjin nr. 8634, datë 6 korrik 2000, sipas marrëveshjes ndërmjet aksionerëve të Bankës dhe Republikës së Shqipërisë mbi privatizimin e Bankës.

Për më tepër, Rregullorja e Operacioneve të Bankës kërkon që kapitali aksionar i paguar të mbrohet nga aktivitetet në USD, dhe prandaj është i trajtuar si një zë monetar, me diferencën e rivlerësimit të kaluar në fitim/humbje së bashku me diferencën e rivlerësimit të aktivitetit korrespondues në USD, të cilat kompensojnë njëra-tjetrën në një mënyrë të natyrshme.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Përmbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(b) Monedha të Huaja (vazhdim)

(ii) Operacionet e huaja

Aktivitet dhe detyrimet janë të kthyera në Lek me kursin e këmbimit në datën e raportimit. Të ardhurat dhe shpenzimet janë kthyer në Lek me kursin e datës së veprimit. Diferencat e kursit të këmbimit që lidhen me konvertimin e operacioneve të huaja, janë njohur direkt në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse. Këto diferenca janë njohur në rezervën e rivlerësimit.

(iii) Përkthimi i pasqyrave financiare nga monedha funksionale në monedhën e prezantimit

Përkthimi i pasqyrave financiare nga monedha funksionale në monedhën e prezantimit është si më poshtë:

- aktivitet dhe detyrimet në datën e raportimit (duke përfshirë shifrat krahasuese) janë kthyer me kursin e mbylljes në datën e raportimit, i cili është kursi i Bankës së Shqipërisë 1 USD = 106.54 LEK (2020: 100.84).
- të ardhurat dhe shpenzimet (duke përfshirë shifrat krahasuese) janë kthyer me kurset e datës së veprimeve.
- zërat e kapitalit, përveç fitimit neto, kapitalit të paguar dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse janë kthyer me kursin e mbylljes në datën e raportimit.
- kapitali aksionar i paguar është kthyer siç është përshkruar në paragrafin 3(b), (i) më sipër; dhe
- të gjitha diferencat prej kursit të këmbimit janë njohur si një përbërës i veçantë i kapitalit në llogarinë e 'Rezervës së konvertimit'.

(iv) Veprimet e shkëmbimit të monedhave të huaja "spot"

Banka, gjatë veprimtarisë normale të biznesit ndërmerr veprime për shkëmbimin e monedhave të huaja ("spot"), për të cilat data e kryerjes është 1 ose 2 ditë pas datës së tregtimit. Këto veprime janë regjistruar në pasqyrat financiare në datën e kryerjes. Diferencat në monedhë të huaj njihen në fitim/humbje në datën e shlyerjes.

(c) Interesi

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesat njihen në fitim ose humbje duke përdorur metodën e interesit efektiv. Norma e interesit efektiv është norma që skonton saktësisht pagesat dhe arkëtimet e pritshme në të ardhmen gjatë jetëgjatësisë së parashikuar të aktivitet ose detyrimit financiar (ose një periudhë më e shkurtër, kur duhet) deri në vlerën kontabël të aktivitet ose detyrimit financiar. Kur llogarit normën e interesit efektiv, Banka vlerëson flukset e ardhshme monetare duke marrë në konsideratë të gjitha kushtet kontraktuale të instrumentit financiar, por jo humbjet e ardhshme.

Llogaritja e normës së interesit efektiv përfshin të gjitha komisionet dhe shumat e paguara apo të arkëtuara, që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit. Kostot e veprimeve përfshijnë kosto shtesë të lidhura drejtpërdrejt me blerjen apo emetimin e një aktivi apo detyrimi financiar.

(d) Tarifa dhe komisione

Të ardhurat dhe shpenzimet nga tarifat dhe komisionet, të cilat janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit për një aktiv ose detyrim financiar, përfshihen në matjen e normës efektive të interesit. Të ardhurat e tjera nga komisionet dhe tarifat njihen në momentin e kryerjes së shërbimeve të lidhura me to. Shpenzime të tjera për komisione dhe tarifa lidhen kryesisht me tarifa veprimesh ose shërbimesh, të cilat shpenzohen në momentin që shërbimet përfitohen.

(e) Pagesat e qirasë

Pagesat e kryera për qiranë operative janë njohur në fitim ose humbje në mënyre lineare gjatë periudhës së qirasë. Zbritjet që ofrohen si nxitje për nënshkrimin e kontratave të qirave, njihen si pjesë përbërëse e shpenzimit total të qirasë përgjatë jetës së qirasë.

(f) Tatim fitimi

Tatimi mbi fitimin përfshin tatimin e periudhës aktuale dhe tatimin e shtyrë. Tatimi mbi fitimin njihet në fitim ose humbje, përveç pjesës që lidhet me zëra të njohur direkt në kapital ose të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse. Tatimi aktual është tatimi që pritet të paguhet ose të arkëtohet mbi fitimin e tatueshëm të vitit, duke përdorur normën tatimore në fuqi ose që hyn në fuqi në datën e raportimit, dhe çdo sistemim të tatimit të pagueshëm për vitet e mëparshme.

Banka Kombëtare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Përmbledhja e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

f. Tatim fitimi (vazhdim)

Banka përcakton tatimin në fund të vitit në përputhje me legjislacionin tatimor shqiptar. Në 2022, tatimi mbi fitimin është i barabartë me 15% të të ardhurave të tatueshme. Të ardhurat e tatueshme llogariten duke rregulluar fitimin ligjor para tatimeve për disa të ardhura dhe shpenzime, siç kërkohet në ligjin shqiptar. Fitimi statutor bazohet në të dhënat financiare të mbajtura nga Banka për qëllime rregullatore dhe mund të ndryshojnë nga Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar që kanë raportuar rezultatet financiare. Megjithatë, tatimi aktual i të ardhurave i pagueshëm për vitin 2022 financiar është i barabartë në të dy standardet.

Tatimi i shtyrë është njohur për diferencat e përkohshme ndërmjet vlerës kontabël neto të aktiveve dhe detyrimeve për qëllime raportimi financiar dhe shumave të përdorura për qëllime tatimore. Tatimi i shtyrë nuk njihet për diferencat e mëposhtme: njohjen fillestare të emrit të mirë, njohjen fillestare të aktiveve apo detyrimeve në një veprim që nuk është kombinim biznesi dhe që nuk ndikon as fitim/humbjen kontabël dhe as atë të tatueshëm, dhe diferenca lidhur me investimet në filiale në masën që ato mund të mos i kthejnë këto në të ardhmen. Tatimi i shtyrë është matur duke përdorur normën tatimore që pritet të aplikohet ndaj diferencave të përkohshme kur ato të kthehen, bazuar në ligjet në fuqi ose që hyjnë në fuqi në datën e raportimit.

Në llogaritjen e tatimit aktual dhe të shtyrë Banka merr në konsideratë ndikimin e disa pozicioneve të pasigurta, nëse duhet të llogarisë taksa dhe interesa shtesë. Banka beson që përlllogaritjet e saj për detyrimet tatimore janë të përshtatshme për të gjitha vitet tatimore të hapura bazuar në vlerësimin e saj të shumë faktorëve, duke përfshirë këtu interpretimet e ligjeve tatimore dhe eksperiencës së mëparshme. Ky vlerësim mbështetet në çmuarjen dhe supozimet dhe mund të përfshijë një sërë gjykimesh mbi ngjarje të ardhshme. Informacione të reja që mund të bëhen të disponueshme mund të shkaktojnë që Banka të ndryshojë gjykimin e saj mbi përshtatshmërinë e detyrimeve tatimore ekzistuese; ndryshime të tilla në detyrimet tatimore do të ndikojnë shpenzimin tatimor të periudhës së kryerjes së këtyre përcaktimeve.

Aktivi tatimor i shtyrë njihet për aq sa është e mundur që do të realizohet fitim i ardhshëm i tatueshëm, në mënyrë që të mund të përdoret kundrejt tij. Aktivi tatimor i shtyrë rishikohet në çdo datë raportimi dhe zvogëlohet nëse nuk është e mundur të realizohet përfitim fiskal. Të ardhura të tjera të tatueshme nga shpërndarja e dividendëve, njihen në të njëjtën kohë kur njihet edhe detyrimi për të paguar dividendin.

Normat tatimore për filialet e huaja të Bankës:

Republika e Kosovës

Norma e tatimit mbi fitimin e aplikueshme në Republikën e Kosovës është 10%.

Sipas sistemit të legjislacionit tatimor në Kosovë, humbjet tatimore mund të barten përpara për t'u kompensuar ndaj të ardhurave të ardhshme të tatueshme deri në shtatë vjet.

(g) Aktivet dhe detyrimet financiare

(i) Njohja

Aktivitet dhe detyrimet financiare njihen atëherë kur Grupi bëhet palë në kushtet kontraktuale të instrumentit financiar. Banka fillimisht njihet huatë, depozitat, letrat me vlerë të borxhit të emetuar dhe detyrimet e varura në datën kur ato krijohen. Blerjet dhe shitjet normale të një aktivi financiar janë njohur në datën e tregtimit, në të cilën Banka zotohet të blejë ose të shesë aktivin, me përjashtim të veprimeve të shkëmbimit të monedhave të huaja "spot" të cilat janë njohur në datën e kryerjes (referoju politikës kontabël 3(b) (iv)). Të gjitha aktivitet dhe detyrimet e tjera financiare njihen fillimisht në datën e tregtimit, në të cilën Banka bëhet palë në kushtet kontraktuale të instrumentit.

Aktivitet dhe detyrimet financiare maten fillimisht me vlerën e drejtë. Kostot e transaksionit që janë të lidhura drejtpërdrejt me blerjen ose emetimin e aktiveve dhe detyrimeve financiare (përveç aktiveve dhe detyrimeve financiare të mbajtura me vlerën e drejtë nëpërmjet pasqyrës së fitimit ose humbjes) shtohen ose zbriten nga vlera e drejtë e aktiveve ose detyrimeve financiare, sipas rastit, në njohjen fillestare. Kostot e transaksionit të lidhura drejtpërdrejt me blerjen e aktiveve dhe detyrimeve financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes njihen menjëherë në fitim ose humbje.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Përmbledhja e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(g) Aktivet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(ii) Çregjistrimi

Aktivitetet financiare çregjistrohen kur të drejtat kontraktuale të flukseve të mjeteve monetare nga aktivi financiar mbarojnë, ose kur aktivi financiar, dhe kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet transferohen te një palë tjetër.

Detyrimi financiar çregjistrohet atëherë kur ai përfundon, shkarkohet, anulohet ose skadon.

Banka çregjistron një aktiv financiar kur të drejtat kontraktuale të flukseve të mjeteve monetare nga aktivi financiar mbarojnë, ose kur transferon aktivin financiar, dhe kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë të aktivitetit te një palë tjetër. Në qoftë se Banka nuk transferon ose nuk mban kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë dhe vazhdon të kontrollojë aktivin e transferuar Banka vazhdon të njohë interesin e mbartur mbi aktivin dhe pasivin që e shoqëron për shumat që mund të duhet të paguajë. Nëse Banka mbart kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë të një aktivi financiar të transferuar, Banka vazhdon të njohë aktivin financiar dhe gjithashtu njih një hua të mbuluar me kolateral për shumën e parave të marra. Banka çregjistron detyrimet financiare vetëm, dhe vetëm kur detyrimet e Bankës janë shkarkuar, anuluar ose kanë skaduar. Diferenca midis vlerës kontabël të pasivit financiar të panjohur, dhe shumës së paguar dhe të pagueshme njihet në fitim ose humbje.

Banka merr pjesë në veprime, me anë të të cilave transferon aktive të njohura në pasqyrën e pozicionit financiar, por në të njëjtën kohë ruan kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e aktivitetit të transferuar ose një pjesë të tyre. Nëse ruhen të gjitha rreziqet dhe përfitimet apo pjesa më e madhe e tyre, atëherë aktivitetet e transferuara vazhdojnë të njihen në pasqyrën e pozicionit financiar. Transferimi i aktiveve ku ruhen thuajse të gjitha rreziqet dhe përfitimet, përfshin për shembull huadhënien e letrave me vlerë dhe veprimet e riblerjeve.

Kur aktivitetet i shiten një palë të tretë me një normë totale kthimi konvergjuese në kembim të aktiveve, veprimi konsiderohet si një transaksion financiar i siguruar, i ngjashëm me veprimet e riblerjes.

Banka çregjistron aktivin kur ajo nuk ka kontroll mbi të, në veprimet ku Banka as nuk ruan dhe as nuk transferon thelbësisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë mbi aktivin financiar. Të drejtat dhe detyrimet që mbahen pas transferimit njihen veçant si aktiv apo detyrim, sipas rastit. Në transfertat ku ruhet kontrolli mbi aktivin, Banka vazhdon të njohë aktivin, në masën e përfshirjes së saj në vazhdimësi, që përcaktohet nga masa në të cilën ajo është e ekspozuar ndaj ndryshimit të vlerës së aktivitetit të transferuar.

Në disa veprime Banka ka detyrimin për t'i shërbyer aktivitetit financiar të transferuar kundrejt një tarife. Aktivi i transferuar përfundon së njohuri tërësisht kur plotësohen kriteret e çregjistrimit. Një aktiv apo detyrim përfundon së njohuri për kontratën e shërbimit, varur nga fakti nëse tarifa e shërbimit është më e përshtatshme (aktiv) ose është më pak e përshtatshme (detyrim) për kryerjen e shërbimeve.

Banka bën fshirjen e kredive dhe investimeve kur përcaktohet se ato janë të paarkëtueshme.

(iii) Klasifikimi dhe matja fillestare e aktiveve financiare

Aktivitetet financiare maten fillimisht me vlerën e drejtë dhe përshtaten për kostot e transkasionit (aty ku është e zbatueshme). Aktivitetet financiare, të ndryshme nga ato të përcaktuara dhe efektive si instrumente mbrojtës, klasifikohen në kategoritë e mëposhtme:

- Kosto të amortizuara
- Vlera e drejtë përmes fitimit ose humbjes (FVTPL),
- Vlera e Drejtë nëpërmjet të Ardhurave të tjera Gjithëpërfshirëse ("FVOCI"),

Klasifikimi përcaktohet nga:

- modeli i biznesit të njësisë ekonomike për menaxhimin e aktivitetit financiar
- karakteristikat e rrjedhës së pasës kontraktuale të aktivitetit financiar.

Të gjitha të ardhurat dhe shpenzimet që lidhen me aktivitetet financiare njihen në fitim ose humbje.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Përmbledhja e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(g) Aktivet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(iii) Klasifikimi dhe matja fillestare e aktiveve financiare (vazhdim)

– Vlerësimi nëse flukset monetare kontraktuale janë vetëm pagesa principali dhe interesi (SPPI)

Sipas standardit të ri, një nga kushtet që aktivet financiare të klasifikohen nën kategorinë “kosto e amortizuar” ose “Vlera e drejtë nëpërmjet fitim humbjeve” (“FVTPL”) është që kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar duhet të përcaktojnë datat e specifikuar të flukseve të mjeteve monetare që janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit për shumën e principalit të papaguar. Banka ka kryer testin e SPPI dhe ka përcaktuar modelet e biznesit për aktivet e saj financiare.

– Vlerësimi i modelit të biznesit

Ekzistojnë tre modele biznesi sipas SNRF 9 – “Të mbajtura për t’u arkëtuar (“HTC”)”, “Të mbajtura për t’u arkëtuar dhe për t’u shitur (“HTCS”)” dhe “Tjetër (“Model Biznesi (MB) tjetër”)”.

Sipas modelit HTC, flukset e mjeteve monetare rezultojnë nga mbledhja e pagesave kontraktuale. Nëse një produkt SPPI është HTC, ai matet me koston e amortizuar.

Sipas HTCS, flukset monetare rrjedhin nga pagesat kontraktuale, si dhe nga shitja e aktiveve financiare. Nëse një produkt SPPI është HTCS, ai matet me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (“FVOCI”).

MB tjetër janë ato që nuk janë as HTC, as HTCS. Një shembull mund të jetë një model sipas të cilit tregtimi është qëllimi kryesor me arkëtimi e pagesave kontraktuale që nuk përbën një pjesë integrale të modelit. Nëse një produkt (SPPI ose jo) mbahet nën MB tjetër, ai matet me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes (“FVTPL”).

Banka ka vlerësuar modelin e biznesit për aktivet e saj financiare si më poshtë:

Thesari

Aktivitetet e thesarit përbëhen nga mjetet monetare dhe ekuivalentët e tyre, obligacionet qeveritare, letrat me vlerë të investimit të tilla si eurobonde, obligacione dhe certifikata.

Banka gjithashtu konsideron Kredi për bankat si Kreditë e Sindikuara, Huatë Bilaterale dhe Murabaha si produkte të thesarit.

Letrat me vlerë të investimit kontabilizohen në varësi të klasifikimit të tyre si të mbajtura deri në maturim (“HTM”) ose të vlefshme për shitje (“AFS”) dhe në disa raste si të mbajtura për tregtim (“HFT”).

Modeli i biznesit i Bankës sipas SNRF 9 është:

- "HTC" për produktet HTM. Këto produkte duhet të maten me koston e amortizuar;
- "HTCS" për produktet AFS. Produktet e tilla do të maten në FVOCI; dhe
- "MB tjetër" për produktet HFT dhe duhet të maten në FVTPL.

Konsumatore

Aktivitetet konsumatore përbëhen nga linja të ndryshme financimi për individët (p.sh. kredi hipotekore, kredi konsumatore, kredi për përmirësimin e shtëpive, kredi për automjete, karta krediti). Këto produkte janë aktive financiare jo derivative me pagesa fikse ose të përcaktueshme që nuk janë të kuotuar në një treg aktiv dhe të cilat mbahen për arkëtimin e flukseve monetare kontraktuale të principalit dhe interesave.

Vlera e drejtë e aktiveve konsumatore nuk është një aspekt kritik në menaxhimin e portofolit të Bankës.

Modeli i biznesit i Bankave sipas SNRF 9 është "HTC" dhe kreditë konsumatore maten me koston e amortizuar.

Korporatat

Aktivitetet ndaj korporatave përbëhen nga linja të ndryshme financimi për korporatat (p.sh. kreditë me kolateral mjete monetare, kreditë pa kolateral mjete monetare, kreditë agro, projektet e financës së strukturuar, kartat e kreditit të biznesit). Këto produkte janë aktive financiare jo derivative me pagesa fikse ose të përcaktueshme që nuk janë të kuotuar në një treg aktiv dhe të cilat mbahen për arkëtimin e flukseve monetare kontraktuale të principalit dhe interesave.

Vlera e drejtë e aktiveve ndaj Korporatave nuk është një aspekt kritik në menaxhimin e portofolit të Bankës.

Modeli i biznesit i Bankave sipas SNRF 9 është "HTC" dhe kreditë e korporatave maten me koston e amortizuar.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Përmbledhja e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(g) Aktivet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(iv) Matja e mëpasshme e aktiveve financiare

Aktivet financiare me kosto të amortizuar

Aktivet financiare maten me koston e amortizuar nëse aktivet plotësojnë kushtet e mëposhtme (dhe nuk janë përcaktuar si FVTPL):

- ato mbahen në kuadër të një modeli biznesi, qëllimi i të cilit është mbajtja e aktiveve financiare dhe arkëtimi i flukseve monetare kontraktuale.
- kushtet kontraktuale të aktiveve financiare krijojnë flukse të mjeteve monetare që janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit për shumën kryesore të papaguar

Pas njohjes fillestare, këto maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

Zbritja nuk konsiderohet ku efekti i zbritjes është jomaterial. Mjetet monetare dhe ekuivalentët e saj, huatë, shumica e të arkëtueshmeve si dhe obligacione qeveritare dhe instrumenta humbjeje të Grupit bien në këtë kategori të instrumenteve financiare.

Aktivet financiare me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes (FVTPL)

Aktivet financiare që mbahen në një model biznesi të ndryshëm nga "të mbajtura për të arkëtuar flukset monetare kontraktuale" ose "të mbajtura për të arkëtuar flukset monetare kontraktuale dhe shitur" kategorizohen me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit dhe humbjes. Më tej, pavarësisht nga aktivet financiare të modelit të biznesit, flukset monetare kontraktuale të cilave nuk janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit, llogariten në (FVTPL). Të gjitha instrumentet financiare derivative bien në këtë kategori, përveç atyre të përcaktuara dhe efektive si instrumente mbrojtës, për të cilët zbatohen kërkesat e kontabilitetit mbrojtës (shih më poshtë). Kategoria gjithashtu përmban një investim kapital. Grupi llogarit investimin në (FVTPL), dhe nuk ka bërë zgjedhjen e përvokueshme për llogarinë e investimit në Albania Leasing Sh.a dhe letrave me vlerë të kapitalit neto me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (FVOCI). Investimi i kapitalit në Albania Leasing Sh.a dhe letrat me vlerë të kapitalit u matën me vlerën e drejtë të përcaktuar në përputhje me kërkesat e SNRF 9. Aktivet në këtë kategori maten me vlerën e drejtë me fitime ose humbje të njohura në fitim ose humbje. Vlera e drejtë e aktiveve financiare në këtë kategori përcaktohet duke iu referuar transaksioneve aktive të tregut ose duke përdorur një teknikë vlerësimi ku nuk ekziston një treg aktiv. Banka konstatoi se në periudhën aktuale vlera e drejtë e këtyre investimeve përafrohet me vlerën e tyre kontabël. Obligacionet qeveritare të grupit bëjnë pjesë në këtë kategori.

Aktivet financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet të Ardhurave të tjera Gjithëpërfshirëse ("FVOCI")

Grupi llogarit aktivet financiare në FVOCI nëse aktivet plotësojnë kushtet e mëposhtme:

- ato mbahen në një model biznesi objektiv i të cilit është "të mbajtura për të arkëtuar flukset monetare kontraktuale" e flukseve monetare të lidhura dhe të shesë dhe
- kushtet kontraktuale të aktiveve financiare krijojnë flukse të mjeteve monetare që janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit për shumën kryesore të papaguar.

Çdo fitim ose humbje e njohur në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse (OCI) do të riciklohet pas çrregjistrimit të aktivit. Obligacionet e qeverisë dhe bonot e thesarit, obligacionet e korporatave, letrat me vlerë premtuese, letrat me vlerë të aktiveve dhe portofoli i kapitalit bëjnë pjesë në këtë kategori.

(v) Riklasifikimi i aktiveve financiare

Banka ka bërë një riklasifikim të letrave me vlerë të mbajtura për shitje në letra me vlerë të mbajtura deri në maturim ndërmjet 24 shkurtit – 3 mars 2022. Bordi i Drejtorëve dhe Menaxhmenti i Lartë kanë vendosur të ndryshojnë modelin e biznesit të investimeve të thesarit të njohura dhe të matura sipas SNRF 9. Ndryshimi i modelit të biznesit është shumë i rrallë për Bankën. Bazuar në modelin e ri të biznesit, objektivi i njësishë ekonomike është të mbajë pjesën më të madhe të investimeve të thesarit me koston e amortizuar e mbajtur për të mbledhur flukset e tyre monetare kontraktuale. Synimi i Menaxhmentit është vetëm të përfitojë nga diferenca ndërmjet rendimentit të aktiveve financiare dhe koston së detyrimeve. Si i tillë, modeli i ri i biznesit nuk është për një aktiv individual, por për një nivel më të lartë agregimi që përbën një pjesë të konsiderueshme të aktiveve financiare të Bankës.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Përmbledhja e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(g) Aktivet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(v) Riklasifikimi i aktiveve financiare (vazhdim)

Duke marrë parasysh sa më sipër, Banka ka riklasifikuar një pjesë të konsiderueshme të lartë të letrave me vlerë të saj në lekë dhe në valutë nga portofoli të mbajtura për shitje AFS ('Mbaj për të mbledhur dhe shitur' matur me vlerën e drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse) në portofolin të mbajtura deri në maturim HTM ('Mbaje për të mbledhur' matur me koston e amortizuar), me përjashtimet e mëposhtme:

Për portofolin në valutë:

- Obligacionet e korporatave të përbërë me rrezik kredie më të ulët se BB- dhe kohëzgjatje më të gjatë se 4 vjet;
- Obligacionet e korporatave të përbërë me rrezik kredie të barabartë ose më të lartë BB-, por me kohëzgjatje më të madhe se 7.5 vjet;
- Institucionet financiare dhe obligacionet sovraane të përbërë me rrezik kredie më pak se BB- dhe kohëzgjatje më të gjatë se 4 vjet, dhe
- Institucionet financiare dhe obligacionet sovraane të përbërë me rrezik kredie të barabartë ose më të lartë se BB-, por me kohëzgjatje më të madhe se 7.5 vjet.

Për portofolin në monedhen lekë:

- Bono thesari, sepse janë letra me skonto dhe kanë maturim më të shkurtër se një vit;
- Deri në 20% të letrave me vlerë 3-vjeçare dhe 5-vjeçare standarde në lekë. Kjo është në përputhje me kërkesat e mekanizmit të Krijimit të Tregut pasi BKT është Tregu Krijues në këto obligacione standarde.

Objektivi i Bankës është që letrat me vlerë me vlerësim më të ulët të kredisë dhe maturitete afatgjata (me rrezik më të lartë), si dhe të kenë një vlerësim në kohë reale të shënuar në treg, nuk duhet të mbahen në kosto të amortizuar. Ndërkohë, obligacionet e qeverisë Turke dhe Shqiptare mund të maten me koston e amortizuar, pasi përfaqësojnë vendin e origjinës së aksionerit (Turqia) dhe vendin ku BKT operon (Shqipëri). Banka ka marrë në konsideratë të gjithë informacionin e disponueshëm në momentin e vendimit për ndryshimin e modelit të saj të biznesit.

Rrjedhimisht, portofoli i letrave me vlerë i matur me vlerën e drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse u përgjysmua në shkurt-mars 2022 duke kontraktuar vlerën nominale në 947 milionë dollarë, nga të cilat 615 milionë dollarë nga portofoli i lekëve dhe 332 milionë dollarë nga portofoli i valutës. Pas ndryshimit të modelit të biznesit dhe riklasifikimit pasues të aktiveve të tij financiare, pjesa e vlerës nominale të letrave me vlerë të investimit e matur me kosto të amortizuar ndaj totalit të portofolit të letrave me vlerë (pa përfshirë bonot e thesarit) në bazë të konsoliduar arriti në 62% më 31 dhjetor 2022 (31 Dhjetor 2021: 9%), ndërsa pjesa e letrave me vlerë të investimeve të matura me vlerën e drejtë u tkurr në 38% më 31 dhjetor 2022 (31 dhjetor 2021: 91%).

Paragrafi 4.4.1 kërkon që një njësi ekonomike të riklasifikojë aktivet financiare nëse njësi ekonomike ndryshon modelin e saj të biznesit për administrimin e këtyre aktiveve financiare. Ndryshime të tilla pritet të jenë shumë të rralla. Ndryshime të tilla përcaktohen nga drejtuesit e lartë të njësisë ekonomike si rezultat i ndryshimeve të jashtme ose të brendshme dhe duhet të jenë të rëndësishme për operacionet e njësisë ekonomike dhe të demonstrueshme për palët e jashtme.

Rrjedhimisht, bazuar në kërkesat kontabël për riklasifikimet e aktiveve nga vlera e drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse në koston e amortizuar, çdo fitim ose humbje kumulative e njohur më parë në të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse është hequr nga kapitali dhe është aplikuar kundrejt vlerës së drejtë të aktivitetit financiar në datën e riklasifikimit.

Riklasifikimi i letrave me vlerë është kryer edhe në përputhje me kërkesat e metodologjisë së raportimit financiar dhe manualit të kontabilitetit të Bankës së Shqipërisë, seksionet 3.2.2 dhe 3.2.3, duke përbushur edhe kërkesat e likuiditetit nëpërmjet kriterëve të pranueshmërisë të aplikuar për këto aktive financiare.

Vlera nominale dhe fitimet ose humbjet nga vlera e drejtë e portofolit të riklasifikuar në datën e riklasifikimit dhe çdo datë raportimi paraqiten si më poshtë:

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Përmbledhja e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(g) Aktivet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(v) Riklasifikimi i aktiveve financiare (vazhdim)

Portofoli i riklasifikuar	Vlera nominale (monedhë origjinale)	Vlera nominale (ekuivalent në USD)	Fitim/(humbja) nga vlera e drejtë (ekuivalent në USD)				
			Në datën e riklasifikimit	30-06-22	30-09-22	31-12-22	28-02-23
ALL	65,790,000,000	614,572,630	30,923,490	9,753,755	(21,382,583)	(29,632,131)	(4,467,905)
USD	131,000,000	131,000,000	(5,473,107)	(26,840,582)	(25,103,504)	(22,849,911)	(21,906,725)
EUR	156,500,000	166,996,684	(1,330,139)	(10,507,538)	(11,455,157)	(8,623,182)	(8,681,811)
GBP	28,352,000	34,144,230	(893,677)	(2,332,516)	(3,831,449)	(2,905,797)	(2,593,809)
Total		946,713,544	23,226,567	(29,926,881)	(61,772,693)	(64,011,021)	(37,650,250)

Vlerat e mësipërme në monedhë origjinale janë konvertuar në mijë Lek ekuivalent duke përdorur kursin e këmbimit të publikuar nga Banka e Shqipërisë në datën 31 dhjetor 2022.

Banka ka përmbushur të gjitha kriteret e SNRF9 të aplikueshme për riklasifikimin e aktiveve financiare. Gjithashtu, nuk ka ndodhur asnjë shitje nga portofoli i riklasifikuar gjatë vitit 2022 pas datës së riklasifikimit.

(vi) Netimi

Aktivitetet financiare netohen me detyrimet financiare dhe vlera e tyre neto paraqitet në pasqyrën e pozicionit financiar, atëherë dhe vetëm atëherë kur Banka ka një të drejtë ligjore për të netuar shumat dhe ajo synon ose të shlyejë mbi një bazë neto, ose të realizojë aktivin dhe të shlyejë detyrimin njëkohësisht. Të ardhurat dhe shpenzimet paraqiten mbi baza neto vetëm kur lejohet nga standartet e kontabilitetit, ose për fitime dhe humbje të lindura nga një grup veprimesh të ngjashme si në rastin e aktiviteteve tregtare të Bankës.

(vii) Matja e kostos së amortizuar

Kostoja e amortizuar e një aktivi ose detyrimi financiar është vlera me të cilën aktivi ose detyrimi financiar matet në momentin fillestar, duke i zbritur pagesat e kështit, plus ose minus amortizimin e akumuluar duke përdorur metodën e interesit efektiv të çdo diference ndërmjet vlerës fillestare të njohur dhe vlerës në maturim, minus çdo zbritje për efekt zhvlerësimi.

(viii) Matja e vlerës së drejtë

Vlera e drejtë është shuma me të cilën një aktiv mund të shkëmbehet, ose një detyrim mund të shlyhet, midis palëve të mirë informuara dhe me vullnet të plotë në kushte të lira tregu në datën e matjes.

Banka e llogarit vlerën e drejtë të një instrumenti duke përdorur çmime të kuotuar në një treg aktiv për atë instrument, në rast se këto janë të disponueshme. Një treg quhet aktiv në qoftë se çmimet e kuotuar janë rregullisht të gatshme dhe paraqesin veprimet aktuale të vazhdueshme në kushte të lira tregu.

Në qoftë se nuk ka treg aktiv për një instrument financiar, Banka vendos vlerën e drejtë duke përdorur një teknikë vlerësimi. Teknikat e vlerësimit përfshijnë përdorimin e veprimeve më të fundit të kryera midis palëve të vullnetshme, të mirë informuara (nëse ka të tilla), krahasime me vlerën e drejtë për instrumente të tjerë të ngjashëm, analizat e fluksit monetar të skontuar, modelet e vendosjes së çmimit për opsionet. Teknika e vlerësimit e zgjedhur përdor maksimumin e inputeve të tregut dhe mbështetet sa më pak të jetë e mundur në inputet specifike të Bankës. Ajo përfshin të gjithë faktorët që pjesëmarrësit e tregut do të merrnin parasysh në caktimin e çmimit dhe është në përputhje me metodologjitë e pranuar ekonomike për vlerësimin e instrumenteve financiarë. Inputet për teknikat e vlerësimit pasqyrojnë në mënyrë të arsyeshme pritshmërinë e tregut dhe matjet e faktorëve të rrezikut të kthimit, të qenësishëm në instrumentin financiar. Banka rishikon teknikën e vlerësimit dhe e teston atë për vlefshmëri, duke përdorur çmime nga veprime aktuale të mbikëqyrura lidhur me të njëjtin instrument, ose bazuar në të dhënat e disponueshme e të mbikëqyrura në treg.

Banka Kombëtare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Përmbledhja e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(g) Aktivet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(viii) Matja e vlerës së drejtë (vazhdim)

Kur një aktiv është blerë ose një pasiv është krijuar në një transaksion këmbimi për atë aktiv ose pasiv, çmimi i transaksionit është çmimi i paguar për të blerë aktivin ose i marrë për të krijuar pasivin (një çmim hyrje). Në të kundërt, vlera e drejtë e aktivit ose detyrimit është çmimi që do të marrë për të shitur aktivin ose paguar për transferimin e detyrimit (një çmim dalje). Në shumë raste çmimi i transaksionit është i barabartë me vlerën e drejtë (që mund të jetë rasti kur në datën e transaksionit, transaksioni për të blerë një aktiv zhvillohet në tregun në të cilin pasuria do të shitet). Në përcaktimin nëse vlera e drejtë në njohjen fillestare është e barabartë me çmimin e transaksionit, Banka merr në konsideratë faktorë të veçantë të lidhur me transaksionin, aktivin ose pasivin.

Kur çmimi i transaksioneve paraqet evidencën më të mirë të vlerës së drejtë në njohjen fillestare, instrumenti financiar matet fillimisht me çmimin e transaksionit dhe çdo diferencë midis këtij çmimi dhe vlerës fillestare të marrë nga një model vlerësimi, është njohur më pas në fitim ose humbje në varësi të fakteve individuale dhe rrethanave të transaksionit, por jo më vonë momentit kur vlerësimi është mbështetur plotësisht nga të dhëna të vëzhgueshme të tregut ose transaksioni është mbyllur.

(ix) Zhvlerësimi i aktiveve financiare

Kërkesat për zhvlerësim të SNRF 9 përdorin më shumë informacione të ardhshme për të njohur humbjet e pritura të kreditit - 'modelin e pritur të humbjes së kreditit (ECL)'.

Instrumentet në kuadër të fushëveprimit të kërkesave të reja përfshinin kreditë dhe aktivet e tjera financiare të borxhit të matura me koston e amortizuar dhe FVOCI, llogaritë e arkëtueshme, aktivet e kontratave të njohura dhe të matura sipas SNRF 15 dhe angazhimet e huasë dhe disa kontrata të garancisë financiare (për emetuesin) nuk maten me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes.

Njohja e humbjeve të kreditit nuk është më e varur nga Grupi i parë që identifikon një ngjarje të humbjes së kredisë. Në vend të kësaj, Grupi konsideron një gamë më të gjerë informacioni gjatë vlerësimit të rrezikut të kredisë dhe matjen e humbjeve të pritura të kredisë, duke përfshirë ngjarjet e kaluara, kushtet aktuale, parashikimet e arsyeshme dhe të mbështetshme që ndikojnë në arkëtueshmërinë e pritur të flukseve monetare të ardhshme të instrumentit.

Në zbatimin e kësaj qasjeje të ardhshme, bëhet një dallim midis:

- instrumentet financiare që nuk janë përkeqësuar ndjeshëm në cilësinë e kredisë që nga fillimi njohjes ose që kanë rrezik të ulët të kredisë ('Stadi 1') dhe
- instrumentet financiare që janë përkeqësuar ndjeshëm në cilësinë e kredisë që nga njohja fillestare dhe rreziku i kredisë i të cilit nuk është i ulët ('Stadi 2').

'Stadi 3' do të përfshijë aktivet financiare që kanë dëshmi objektive të zhvlerësimit në datën e raportimit.¹² - mujore humbjet e pritshme të kredisë 'njihen për kategorinë e parë, ndërsa' humbjet e pritshme të kreditimit njihen për kategorinë e dytë.

Matja e humbjeve të pritshme të kredisë përcaktohet nga një vlerësim i ponderuar me probabilitetin e humbjeve të kredisë gjatë jetës së pritshme të instrumentit financiar.

(x) Klasifikimi dhe matja e detyrimeve financiare

Duke qenë se kontabiliteti për detyrimet financiare mbetet kryesisht i njëjtë sipas SNRF 9 krahasuar me SNK 39, detyrimet financiare të Grupit nuk u ndikuan nga miratimi i SNRF 9. Detyrimet financiare të Grupit përfshijnë huatë e depozitave të klientëve nga bankat dhe institucionet e tjera financiare, borxhi i varur dhe të tjera të pagueshme. Detyrimet financiare maten fillimisht me vlerën e drejtë dhe, kur është e aplikueshme, përshtaten për kostot e transaksionit, përveç rasteve kur Grupi ka përcaktuar një detyrim financiar me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes.

Më pas, detyrimet financiare maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv, përveç derivativave dhe detyrimeve financiare të përcaktuara në FVTPL, të cilat mbahen më pas me vlerën e drejtë me fitime ose humbje të njohura në fitim ose humbje (përveç instrumenteve financiare derivative të cilat janë të përcaktuara dhe efektive si instrumente mbrojtëse). Të gjitha pagesat lidhur me interesin dhe, nëse është e zbatueshme, ndryshimet në vlerën e drejtë të një instrumenti që raportohen në fitim ose humbje përfshihen në kostot financiare ose të ardhurat financiare.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Përmbledhja e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(g) Aktivet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(xi) *Instrumentet financiare derivative dhe kontabiliteti mbrojtës*

Grupi zbaton kërkesat e reja të kontabilitetit mbrojtës në SNRF 9 prospektivisht.

Instrumentet financiare derivative llogariten me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit dhe humbjes (FVTPL) me përjashtim të derivateve të përcaktuara si instrumente mbrojtës në marrëdhëniet mbrojtëse të fluksit monetar, të cilat kërkojnë një trajtim të veçantë kontabël. Për t'u kualifikuar për kontabilitetin mbrojtës, marrëdhënia mbrojtëse duhet të plotësojë të gjitha kërkesat e mëposhtme:

- ekziston një marrëdhënie ekonomike midis zërit të mbrojtur dhe instrumentit mbrojtës
- efekti i rrezikut të kredisë nuk dominon ndryshimet e vlerës që rrjedhin nga ajo marrëdhënie ekonomike
- raporti i mbrojtjes i marrëdhënies mbrojtëse është i njëjtë me atë që rezulton nga sasia e elementit të mbrojtur që njësia ekonomike aktualisht mbron dhe sasia e instrumentit mbrojtës që njësia ekonomike aktualisht përdor për të mbrojtur atë sasi të elementit të mbrojtur.

Të gjitha instrumentet financiare derivative të përdorura për kontabilitetin mbrojtës njihen fillimisht me vlerën e drejtë dhe raportohen më pas me vlerën e drejtë në pasqyrën e pozicionit financiar. Në masën që mbrojtja është efektive, ndryshimet në vlerën e drejtë të derivativëve të përcaktuar si instrumente mbrojtës në mbrojtjen e fluksit të mjeteve monetare njihen në të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse dhe përfshihen në rezervën mbrojtëse të fluksit të mjeteve monetare në kapitalin neto. Çdo mosfunksionim në marrëdhënien mbrojtëse njihet menjëherë në fitim ose humbje.

Në kohën kur elementi i mbrojtur ndikon në fitimin ose humbjen, çdo fitim ose humbje e njohur më parë në të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse riklasifikohet nga kapitali neto në fitim ose humbje dhe paraqitet si një riklasifikim brenda të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse. Megjithatë, nëse një aktiv ose pasiv jo financiar njihet si rezultat i transaksionit të mbrojtur, fitimet dhe humbjet e njohura më parë në të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse përfshihen në matjen fillestare të elementit të mbrojtur. Nëse një transaksion parashikues nuk pritet të ndodhë më, çdo fitim ose humbje e njohur në të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse bartet menjëherë në fitim ose humbje. Nëse marrëdhënia mbrojtëse ndalon së përmbushuri kushtet e efektivitetit, kontabiliteti mbrojtës ndërpritet dhe fitimi ose humbja në fjalë mbahen në rezervën e kapitalit neto derisa të ndodhë transaksioni parashikues.

- *Kontratave të ardhmes*

Banka hyn në derivativë për qëllime tregtimi dhe administrimi të rrezikut. Derivatvët e mbajtur për qëllime të administrimit të rrezikut përfshijnë mbrojtje që ose plotësojnë kërkesat e kontabilitetit mbrojtës ose mbrojtje që janë mbrojtje ekonomike, por nuk plotësojnë kërkesat e kontabilitetit mbrojtës.

Si pjesë e menaxhimit të aktiveve dhe detyrimeve, Banka përdor derivativë për qëllime të mbrojtjes ekonomike në mënyrë që të reduktojë ekspozimin e saj ndaj rreziqeve të tregut. Kjo arrihet nëpërmjet mbrojtjes së instrumenteve financiare specifike, portofoleve të instrumenteve financiare me normë fikse dhe transaksioneve të parashikuara, si dhe mbrojtjes së ekspozimeve agregate të pozicionit financiar. Kur është e mundur, Banka zbaton kontabilitetin mbrojtës.

Banka ka hyrë në derivativë financiarë nëpërmjet kontratave të ardhshme të normave të interesit në mënyrë që të mbrojnë lëvizjen e çmimeve të aktiveve të saj financiare të matura me vlerën e drejtë për të ndihmuar në parandalimin e humbjeve nga ndryshimet e pafavorshme të çmimeve. Konkretisht, Banka ka hapur (shitur) pozicione të shkurtra të kontratave afatgjata të Eurobondeve të Thesarit të SHBA-së për mbrojtjen e komponentit të rrezikut të interesit të eurobonove në USD. Në mënyrë të ngjashme, Banka ka hapur pozicione të shkurtra të kontratave afatgjata të Eurobondeve Sovrane Evropiane (gjermane, franceze, italiane dhe spanjolle) për mbrojtjen e komponentit të rrezikut të interesit të eurobonove në euro. Pozicionet e së ardhmes kontabilizohen me vlerën e drejtë përmes fitimit dhe humbjes (FVTPL).

Tabela e mëposhtme tregon vlerat e drejta të pozicionit të së ardhmes së bashku me shumat e tyre nocionale. Shumat nominale tregojnë vëllimin e transaksioneve të papaguara në fund të vitit dhe nuk janë tregues as të tregut dhe as të rrezikut të kredisë.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Përmbledhja e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(g) Aktivet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

- Kontratat e se ardhmes (vazhdim)

31 dhjetor 2022	Vlera nominale	Vlera e tregut	Fitim/(humbja) e perealizuar
<i>Derivatet e mbajtura per tregetim</i>			
Normat e Interesit	457,020,275	448,686,507	8,333,768
- EUR	285,996,814	277,360,257	8,636,557
- USD	171,023,461	171,326,250	(302,789)
31 dhjetor 2021	Vlera nominale	Vlera e tregut	Fitim/(humbja) e perealizuar
<i>Derivatet e mbajtura per tregetim</i>			
Normat e Interesit	188,225,775	187,449,400	776,375
- EUR	113,276,790	111,683,368	1,593,422
- USD	74,948,985	75,766,032	(817,047)

Gjithashtu, fitimet dhe humbjet e realizuara rezultuan nga mbyllja dhe rinovimi i pozicionit total të të ardhmes (EUR dhe USD) gjatë vitit 2022, arritën një fitim neto prej USD 64,612,634 (2021: humbja neto prej USD 2,307,323).

Fitimet/(humbjet) e perealizuara të mësipërme raportohen si pjesë e zërit “Të ardhura/(shpenzime), neto të tjera”, ndërsa fitimet/(humbjet) e realizuara raportohen si pjesë e zërit “Fitim dhe Humbje nga tregtimi i letrave me vlerë, neto”

(h) Paraja dhe ekuivalentet e saj

Paraja dhe ekuivalentet e saj përfshijnë kartëmonedha dhe monedha në arkë, gjendje të pakushtëzuara në bankat qendrore dhe të tjera aktive financiare shume likuide, me maturitet origjinal tre muaj ose më pak, të cilat nuk janë subjekt i një rreziku domethënës ndaj ndryshimeve në vlerën e tyre të drejtë, dhe që përdoren nga Banka në administrimin e angazhimeve afatshkurtra. Paraja dhe ekuivalentet e saj mbahen në pasqyrën e pozicionit financiar me kosto të amortizuar.

(i) Derivatvët e mbajtur për manaxhimin e rrezikut

Derivatvët e mbajtur për menaxhimin e riskut përfshijnë të gjithë aktivet dhe detyrimet derivative, të cilat nuk klasifikohen në aktivet apo detyrimet e tregtueshme. Derivatvët e mbajtur për qëllime të administrimit të riskut mbahen në pasqyrën e pozicionit financiar me vlerën e drejtë.

(j) Huatë

Huatë dhe paradhëniet janë aktive financiare jo-derivative, me pagesa fikse ose të përcaktuara, të cilat nuk janë kuotuar në tregje aktive dhe Banka nuk ka për qëllim t'i shesë menjëhere apo në periudhën afatshkurtër. Kur Banka blen një aktiv financiar dhe njëherësh hyn në një marrëveshje për ta rishitur këtë aktiv (apo aktiv shumë të ngjashëm me të) me një çmim të fiksuar në një datë të ardhshme (“marrëveshje të anasjella të riblerjes”), marrëveshja kontabilizohet si një hua apo paradhënie dhe aktivet në bazë të marrëveshjes nuk paraqiten në pasqyrat financiare të Bankës.

Huatë fillimisht maten me vlerën e drejtë plus kosto të tjera direkte të veprimit, dhe në vijim maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv, përveç rastit kur Banka zgjedh të mbajë huatë dhe paradhëniet me vlerën e drejtë nëpërmjet fitim/humbjes siç përshkruhet në politikat kontabël 3(g),(iii).

(i) Njohja dhe matja

Zërat e aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara paraqiten me kosto, minus zhvlerësimin e akumuluar dhe humbjet e akumuluar nga rënia në vlerë.

Kosto përfshin shpenzime që janë drejtpërdrejt të lidhura me blerjen e aktivit.

Kur pjesë të një elementi të aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara kanë jetëgjatësi të dobishme të ndryshme, ato kontabilizohen si elemente të veçanta (komponentët kryesorë) të aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Përmbledhja e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(k) Aktive të qëndrueshme të trupëzuara

(ii) Kostot vijuese

Kostoja e zëvendësimit të një pjese a të një elementi të aktiveve afatgjata materiale njihet në vlerën kontabël të elementit, nëse është e mundshme që Banka në të ardhmen të ketë përfitime ekonomike, që i atribuohen atij elementi, dhe nëse kostoja e tij mund të matet me besueshmëri. Vlera kontabël e pjesës së zëvendësuar cregjistrohet. Kostot e shërbimeve ditore të aktiveve afatgjata materiale njihen në fitim ose humbje në momentin kur ndodhin.

(iii) Zhvlerësimi

Zhvlerësimi njihet në fitim ose humbje në mënyrë lineare përgjatë jetës së dobishme të çdo zëri të aktiveve afatgjata të trupëzuara. Toka nuk zhvlerësohet.

Vlerësimi për jetën e dobishme për periudhën aktuale dhe atë krahasuese është si më poshtë:

• Ndërtesa dhe përmirësime të ambjenteve me qira	20 vjet
• Mjete transporti dhe pajisje të tjera	5 vjet
• Pajisje zyre	5 vjet
• Kompjuterat dhe pajisje elektronike	4 vjet

Metoda e amortizimit, jeta e dobishme dhe vlera e mbetur rishikohen në çdo datë raportimi.

(l) Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara

Zërat e aktiveve të qëndrueshme të patrupëzuara përfshijnë programet kompjuterike të blera nga Banka. Programet kompjuterike të blera nga Banka njihen me koston historike zvogëluar me amortizimin dhe humbjet e akumuluar nga rënia në vlerë.

Shpenzimet për zhvillimin e programeve kompjuterike nga vetë Banka njihen si aktive kur Banka është në gjendje të tregojë qëllimin dhe aftësinë për të plotësuar zhvillimin dhe përdorur programet kompjuterike në një mënyrë që do të gjenerojë përfitime ekonomike të ardhme, dhe mundet të masë me besueshmëri kostot e përfundimit të zhvillimit. Kapitalizimi i kostove të programeve të zhvilluara nga vetë Banka përfshin të gjithë kostot që i atribuohen direkt zhvillimit të programit kompjuterik dhe amortizohen me jetën e dobishme të tyre. Zhvillimi nga vetë Banka i programeve kompjuterike shprehet me koston e kapitalizuar duke i zbritur amortizimin e akumuluar dhe rënie në vlerë. Shpenzime vijuese për programet kompjuterike kapitalizohen vetëm kur këto shpenzime ndikojnë në rritjen e përfitimit të ardhshëm ekonomik të aktivitetit të cilit i ngarkohen. Të gjitha shpenzimet e tjera njihen në periudhën kur ndodhin.

Amortizimi njihet në fitim ose humbje në mënyrë lineare përgjatë jetës së dobishme të programit kompjuterik duke filluar nga data në të cilën ky program është i gatshëm për përdorim. Jeta e dobishme e programeve kompjuterike është vlerësuar në katër vjet.

(m) Aktive të marra përmes proceseve gjyqesore (Kolaterale të riposeduara)

Kolaterale të riposeduara përfaqësojnë aktivet financiare dhe jofinanciare të blera nga Grupi për shlyerjen e kredive të prapambetura. Aktivet fillimisht njihen me vlerën e drejtë kur janë blerë dhe përfshihen në aktive afatgjata materiale, aktivet e tjera financiare, investime në prona ose inventarë brenda aktiveve të tjera në varësi të natyrës së tyre dhe synimit të Grupit për rikuperimin e këtyre aktiveve dhe më pas rimaten dhe llogariten në përputhje me politikën kontabël për këto kategori të aktiveve. Grupi zbaton politikën e tij kontabël për aktivet afatgjata që mbahen për shitje ose të nxjerrë jashtë përdorimit për ato kolaterale të riposeduara kur kushtet përkatëse për këtë klasifikim plotësohen në fund të periudhës raportuese. Kur kolaterali i riposeduar rezulton në marrjen e kontrollit mbi një biznes, kombinimi i biznesit llogaritet duke përdorur metodën e blerjes së kontabilitetit me vlerën e drejtë të kredisë së shlyer që përfaqëson koston e blerjes (referojuni politikave kontabël për konsolidim). Politika e kontabilitetit për pjesëmarrjet aplikohet në aksione të riposeduara ku Grupi merr ndikim të rëndësishëm, por jo kontroll. Kostoja e pjesëmarrjes është vlera e drejtë e huasë e shlyer nga riposedimi i aksioneve të premtuara.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Përmbledhja e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(n) Rënia e vlerës së aktiveve jo-financiare

Vlera kontabël e aktiveve jo-financiare të Bankës, përveç aktiveve tatimore të shtyra, rishikohet në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse ka tregues për rënie vlere. Nëse ka tregues të tillë, atëherë vlerësohet vlera e rikuperueshme e aktivitetit.

Humbja nga rënia në vlerë njihet nëse vlera kontabël e një aktivi ose e njësisë gjeneruese të mjeteve monetare tejkalon vlerën e rikuperueshme. Njësia gjeneruese e mjeteve monetare është grupi më i vogël i identifikueshëm i aktiveve që gjeneron flukse monetare që janë të pavarura nga aktivet dhe grupet e tjera. Humbjet nga zhvlerësimi njihen në fitim ose humbje. Humbjet nga zhvlerësimi të matura për njësi gjeneruese të mjeteve monetare, fillimisht zvogëlojnë vlerën kontabël të ndonjë aktivi jo-material që është pjesë e njësisë dhe pastaj redukton vlerën kontabël të aktiveve të tjera në njësi (apo grup njësisish) me një shpërndarje proporcionale mes tyre.

Vlera e rikuperueshme e një aktivi ose e njësisë gjeneruese të mjeteve monetare është më e madhja ndërmjet vlerës në përdorim dhe vlerës së tij të drejtë minus kostot e shitjes. Në vlerësimin e vlerës në përdorim, fluksat monetare të vlerësuarara të ardhshme janë skontuar në vlerën e tyre aktuale duke përdorur një normë skontimi para taksave, që reflekton vlerësimin aktual të tregut për vlerën në kohë të parasë dhe rreziqet specifike për aktivin. Humbjet nga zhvlerësimi të njohura në periudhat e mëparshme vlerësohen në çdo datë raportimi për evidencë nëse humbja është zvogëluar ose nuk ekziston më.

Një humbje për zhvlerësim anulohet nëse ka patur ndryshim në vlerësimet e përdorura për përcaktimin e vlerës së rikuperueshme. Humbja nga zhvlerësimi anulohet deri në atë masë sa vlera kontabël e aktivitetit nuk tejkalon vlerën kontabël që do të përcaktohej duke i zbritur zhvlerësimin ose amortizimin, sikur të mos ishte njohur ndonjë humbje nga rënia e vlerës tejkalon vlerën kontabël që do të përcaktohej duke i zbritur zhvlerësimin ose amortizimin, sikur të mos ishte njohur ndonjë humbje nga rënia e vlerës.

(p) Investime në pjesëmarrje dhe sipërmarrje të përbashkëta

Investimet në pjesëmarrje dhe sipërmarrje të përbashkëta trajtohen duke përdorur metodën e kapitalit neto. Vlera kontabël neto e investimit në pjesëmarrje dhe sipërmarrje të përbashkët rritet ose zvogëlohet për të njohur pjesën e Grupit të fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse të pjesëmarrjes dhe sipërmarrjes së përbashkët, të përshtatura aty ku është e nevojshme për të siguruar përputhshmëri me politikën kontabël të Grupit. Fitimet dhe humbjet e përcaktuara mbi transaksionet midis Grupit dhe shoqërive dhe sipërmarrjeve të përbashkëta eliminohen në masën e interesit të Grupit në ato njësi ekonomike. Kur humbjet e përcaktuara janë eliminuar, aktivi themelor testohet gjithashtu për zhvlerësim.

(q) Depozitat, huatë dhe borxhi i varur

Depozitat, huatë dhe borxhi i varur janë pjesë e burimeve të financimit të Bankës. Kur Banka shet një aktiv financiar dhe njëkohësisht hyn në një marrëveshje për të riblerë këtë aktiv (ose një aktiv të ngjashëm) me një çmim fiks në të ardhmen ("repo" ose "huadhenie aksioni"), marrëveshja kontabilizohet si një depozitë, dhe aktivi vazhdon të njihet në pasqyrat financiare të Bankës.

Depozitat, huatë dhe borxhi i varur maten fillimisht me vlerën e drejtë plus kosto të tjera direkte të veprimit, dhe në vijim maten me kosto të amortizuara duke përdorur metodën e interesit efektiv.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Përmbledhja e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(r) Provigjionet

Një provigjion njihet nëse, si rezultat i ngjarjeve të shkuara, Banka ka një detyrim ligjor ose konstruktiv të tanishëm i cili mund të matet në mënyrë të besueshme, dhe ka mundësi që për të shlyer detyrimin, të kërkohej një dalje e të mirave ekonomike.

Provigjionet janë përcaktuar duke skontuar flukset e pritshme monetare me një normë skontimi para taksave që reflekton vlerësimin aktual të tregut për vlerën në kohë të parasë dhe, sipas rastit, rreziqet specifike të detyrimit. Një provigjion për ristrukturimin njihet kur Banka ka aprovuar një plan ristrukturimi të detajuar dhe formal dhe ristrukturimi ka filluar apo është publikuar. Kostot e ardhme operative nuk provigjionohen.

Një provigjion për kontratat pa fitim njihet kur përfitimet e pritshme për t'u marrë nga Banka për këto kontrata, janë më të vogla se kostot e pashmangshme për të plotësuar detyrimin sipas kontratës. Provigjioni matet me vlerën aktuale të më të voglës mes kostos së pritshme të përfundimit të kontratës dhe kostos neto të pritshme për të vazhduar me kontratën. Para se një provigjion të krijohet, Banka njeh çdo humbje zhvlerësimi të aktiveve që lidhen me atë kontratë.

(s) Përfitimet e punonjësve

(i) Plan pensioni me kontribute të përcaktuara

Detyrimet për kontributet ndaj planit të pensioneve me kontribut të përcaktuar njihen si shpenzim në fitim ose humbje kur ato ndodhin. Banka paguan kontributet e detyrueshme për sigurimet shoqërore që mbulojnë përfitimet e punonjësve pasi dalin në pension. Autoritetet vendase janë përgjegjëse për dhënien e limitit minimal ligjor të vendosur për pensionet në Shqipëri sipas një plani kontributesh pensioni të përcaktuar.

(ii) Plani i përfitimit të pensionit

Banka ka krijuar një fond plan pensioni, plotësisht të financuar nga punëdhënësi i quajtur Programi i Mbështetjes së Stafit në vitin 2002. Shuma që regjistrohej tek ky fond ("PMS") vendosej në fillim të vitit në masën 5% të shpenzimeve vjetore të planifikuara për pagat e personelit.

Sipas planit të mësipërm, shumës së përlllogaritur për punonjësit i shtohet interesi, i cili llogaritej që nga data kur punonjësit do të largoheshin dhe deri në daljen e tyre në pension. Kjo shumë do t'i paguhet punonjësve, vetëm kur ata të mbërrijnë moshën e pensionit, përcaktuar sipas ligjit shqiptar, në këste mujore të barabarta me minimumin e 75% e pensionit mujor shtetëror derisa fondi i akumuluar për punonjësit të konsumohet.

(ii) Plani i përfitimit të pensionit (vazhdim)

Bazuar në rezolutën e Këshillit Drejtues, në fuqi që nga 30 shtatori 2010, Banka ka ndaluar së investuari në këtë fond ("PMS"), duke e transformuar atë në Programin e Kredisë për Mbajtjen e Stafit ("PKMS"). Ndryshimet demografike në forcën punëmarrëse gjatë dhjetë viteve të fundit dhe moshë mesatare 31 vjeç e punonjësve, ku 80% e punonjësve janë nën moshën 40 vjeç, ka rezultuar se PMS nuk është tërheqëse për pjesën më të madhe të punonjësve të Bankës, pasi mund të gëzohet vetëm me daljen në pension. Në dallim nga ky plan, PKMS do të jetë më i dobishëm për të gjithë punonjësit e Bankës, sepse do të ofrojë kredi për shtëpi apo kredi konsumatore me terma preferencialë. Shuma e llogaritur për personat përfitues nga Programi i Mbështetjes së Stafit është ngrirë në të njëjtën datë. Shuma e ngrirë si pasojë e transformimit të programit të "PMS" në "PKMS" më 30 shtator 2010 dhe pjesa korresponduese e interesit vjetor, që do fitohet në të ardhmen deri në moshën e pensionit, matet në bazë të normës së obligacioneve qeveritare AAA, dhe regjistrohet si detyrim nga Banka.

(iii) Përfitimet afat-shkurtra

Detyrimet e përfitimeve afat-shkurtër të punonjësve maten në baza të paskontuara dhe janë shpenzuar sipas kryerjes së shërbimit lidhur me to.

Për shumën që pritet të paguhet sipas përfitimit monetar afat-shkurtër ose planeve të ndarjes së fitimeve, nëse Banka ka një detyrim aktual ligjor ose konstruktiv të paguajë këtë shumë si rezultat i shërbimeve të kaluara të kryera nga punonjësit dhe detyrimet mund të maten në mënyrë të besueshme, njihet provigjion.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

3. Përmbledhja e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(t) Raportimi i segmenteve

Një segment operues është një komponent i Bankës që është i përfshirë në aktivitete biznesi, nga të cilat mund të fitojë të ardhura dhe të kryejë shpenzime, duke përfshirë të ardhurat dhe shpenzimet që lidhen me veprimet me komponentë të tjerë të Bankës, dhe rezultatet operative të të cilit, rishikohen në mënyrë të rregullt nga menaxhimi për të marrë vendime rreth ndarjes së burimeve të secilit segment dhe për të vlerësuar performancën e tyre, dhe për të cilin duhet informacion i veçantë i vlefshëm (shih shënimin 6). Forma e përdorur prej Bankës për raportim të segmentuar është bazuar në segmentimin gjeografik.

(u) Standardet e reja të miratuara më 1 janar 2022

Disa standarde të cilat janë bërë efektive nga 1 Janari 2022 dhe rrjedhimisht kanë hyrë në fuqi, nuk kanë ndikim të rëndësishëm në rezultatin apo pozicionin financiar të Grupit.

Këto ndryshime nuk kanë një ndikim të rëndësishëm në këto Pasqyra Financiare dhe për këtë arsye shpalosjet nuk janë bërë.

(v) Standardet, ndryshimet dhe Interpretimet e Standardeve ekzistuese që nuk janë ende efektive dhe nuk janë miratuar herët nga Grupi

Standardet dhe ndryshimet që nuk janë ende efektive dhe nuk janë miratuar herët nga Grupi përfshijnë:

- SNRF 17 Kontratat e Sigurimit
- Ndryshimet në SNRF 17 Kontratat e Sigurimit (Ndryshimet në SNRF 17 dhe SNRF 4)
- Referencat në Kornizën Konceptuale
- Të ardhurat përpara përdorimit të synuar (Ndryshimet në SNK 16)
- Kontrata të rënda - Kostoja e përmbushjes së një kontrate (Ndryshimet në SNK 37)
- Përmirësimet Vjetore të Standardeve të SNRF-së Cikli 2018-2020 (Ndryshimet në SNRF 1, SNRF 9, SNRF 16, SNK 41)
- Klasifikimi i detyrimeve si aktuale ose jo-korente (ndryshime në SNK 1)
- Tatimi i shyre nga aktive dhe detyrime të lindura nga një transaksion i vetëm

Këto ndryshime nuk pritet të kenë një ndikim të rëndësishëm në pasqyrat financiare në periudhën e aplikimit fillestar dhe për këtë arsye shpalosjet nuk janë bërë.

4. Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve

Drejtimi diskuton me Komitetin e Auditimit mbi zhvillimin, zgjedhjen dhe shënimet shpjeguese të politikave dhe vlerësimeve kritike të Bankës, dhe aplikimin e këtyre politikave dhe vlerësimeve.

Këto shënime shpjeguese mbështesin komentet mbi administrimin e rrezikut financiar (shih shënimin 5).

Në vijim janë gjykimet kritike, përveç atyre që përfshijnë vlerësimet (që trajtohen më poshtë më poshtë), që drejtimi ka bërë në procesin e zbatimit të politikave kontabël të Grupit dhe që kanë efektin më të rëndësishëm në shumat e njohura në pasqyrat financiare:

Vlerësimi i modelit të biznesit: Klasifikimi dhe matja e aktiveve financiare varet nga rezultatet e SPPI dhe testit të modelit të biznesit (shënim 3, g), (iii)). Grupi përcakton modelin e biznesit në një nivel që reflekton se si grupet e aktiveve financiare menaxhohen së bashku për të arritur një objektiv të caktuar biznesi. Ky vlerësim përfshin gjykimin që pasqyron të gjitha provat relevante, duke përfshirë vlerësimin e performancës së aktiveve dhe matjen e performancës së tyre, rreziqet që ndikojnë në performancën e aktiveve dhe mënyrën se si menaxhohen ato dhe si kompensohen menaxherët e aktiveve. Grupi monitoron aktivitetet financiare të matura me koston e amortizuar ose vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse që çregjistrohen përpara maturimit të tyre për të kuptuar arsyen për nxjerrjen e tyre dhe nëse arsyet janë në përputhje me objektivin e biznesit për të cilin është mbajtur pasuria. Monitorimi është pjesë e vlerësimit të vazhdueshëm të Grupit nëse modeli i biznesit për të cilin mbahet pasuria financiare e mbetur vazhdon të jetë e përshtatshme dhe nëse nuk është e përshtatshme nëse ka pasur një ndryshim në modelin e biznesit dhe kështu një ndryshim të ardhshëm në klasifikimin e tyre.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

4. Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve (vazhdim)

Përcaktimi i ECL-së

Rritja e ndjeshme e rrezikut të kredisë: Siç është shpjeguar në shënimin 3 (g) (ix) dhe 5 (b) (ii), ECL matet si një kompensim i barabartë me ECL 12 muaj për aktivet e fazës 1 ose aktivet ECL të jetës për fazën 2 ose aktivet e fazës së tretë. Një aktiv lëviz në fazën 2 kur rreziku i kredisë është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare. SNRF 9 nuk përcakton se çfarë përbën një rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë. Në vlerësimin nëse rreziku i kredisë i një aktivi ka rritur ndjeshëm Grupin merr parasysh informacionin cilësor dhe sasior të arsyeshëm dhe të mbështetur përpara. Referojuni shënimin 3 (g) (ix) dhe 5 (b) (ii), për më shumë detaje.

Krijimi i grupeve të aktiveve me karakteristika të ngjashme të rrezikut të kredisë: Kur ECL-të maten në baza kolektive, instrumentet financiare grupohen në bazë të karakteristikave të rrezikut të përbashkët. Referojuni shënimin 3 (g) (ix) dhe 5 (b) (ii), për detajet e karakteristikave të shqyrtuara në këtë aktgjykim. Grupi monitoron përshtatshmërinë e karakteristikave të rrezikut të kredisë në mënyrë të vazhdueshme për të vlerësuar nëse ato vazhdojnë të jenë të ngjashme. Kjo është e nevojshme për të siguruar që karakteristikat e rrezikut të kredisë të ndryshojnë, ka ri-segmentim të duhur të aktiveve. Kjo mund të rezultojë në krijimin e portofolave të rinj ose në lëvizjen e aktiveve në një portofol ekzistues që reflekton më mirë karakteristikat e ngjashme të rrezikut të kredisë të atij grupi të aktiveve. Ri-segmentimi i portofoleve dhe lëvizja midis portofoleve është më e zakonshme kur ka një rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë (ose kur kjo rritje e rëndësishme ndryshon) dhe kështu aktivet lëvizin nga 12-mujore në ECL-të e jetës, ose anasjelltas, por kjo mund të ndodhë edhe brenda portofoleve që vazhdojnë të maten në të njëjtën bazë të ECL-ve 12-mujore ose të jetës, por shuma e ndryshimeve të ECL sepse rreziku i kredisë së portofoleve ndryshon.

Modelet dhe supozimet e përdorura: Grupi përdor modele të ndryshme dhe supozime në matjen e vlerës së drejtë të aktiveve financiare si dhe në vlerësimin e ECL. Gjykimi zbatohet në identifikimin e modelit më të përshtatshëm për secilin lloj të aktivitetit, si dhe për përcaktimin e supozimeve të përdorura në këto modele, duke përfshirë supozimet që lidhen me drejtuesit kryesorë të rrezikut të kredisë. Shih shënimin 3 (g) (ix) dhe 5 (b) (ii) për më shumë detaje mbi ECL dhe shënimin 3 (g) (viii) për më shumë detaje mbi matjen e vlerës së drejtë.

Të dhenat e përdorura në modelin e aplikuar për zbatimin e kërkesave të SNRF 16

Kostot direkte fillestare

Një njësi ekonomike mund të përjashtojë kostot fillestare direkte nga matja e aktivitetit të drejtës së përdorimit në datën e aplikimit fillestar. Bazuar në SNRF 16, nëse qiramarrësi zgjedh të zbatojë standardin me aplikimin e modifikuar retrospektiv, qiramarrësi do të zgjedhë, për çdo qira më vete, të matë aktivin e të drejtës së përdorimit me:

Opsioni 1 - vlerën e tij kontabël sikur SNRF 16 të ishte aplikuar që nga data e fillimit, por e skontuar duke përdorur normën e huamarrjes shtesë të qiramarrësit në datën e aplikimit fillestar. Lehtësimi praktik për të përjashtuar kostot fillestare direkte nga matja e aktivitetit të drejtës së përdorimit në datën e aplikimit fillestar është e zbatueshme në opsionin 1 ose;

Opsioni 2 - një shumë e barabartë me detyrimin e qirasë, rregulluar nga shuma e çdo pagese të parapaguar ose të qirasë të akorduar në lidhje me atë qira. Edhe pse nuk është e shprehur në mënyrë të qartë në standardin e ri, lehtësimi praktik për kostot direkte fillestare nuk është i rëndësishëm në Opsionin 2. Banka nuk e rregullon të drejtën e përdorimit të asetëve për shumatat historike, p.sh. kostot fillestare direkte.

Banka ka zgjedhur të zbatojë metodën e modifikuar retrospektive në Opsionin 2.

Banka Kombëtare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

4. Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve (vazhdim)

Të dhënat e përdorura në modelin e aplikuar për zbatimin e kërkesave të SNRF 16 (vazhdim)

Aktivitet me vlerë të ulët

Qiramarrësit mund të zgjedhin të aplikojnë një metodë të ngjashme me kontabilitetin aktual të qirasë operative për qiratë për të cilat aktivi themelor ka vlerë të ulët. SNRF 16 nuk përcakton termin vlerë të ulët.

Banka Kombëtare Tregtare përdor shumën 10,000 Euro si prag dhe analizon njëkohësisht natyrën e aktivitet për të vlerësuar nëse një aktiv i dhënë me qira kualifikohet për përjashtimin e pasurisë me vlerë të ulët. Llojet e aktiveve që kualifikohen për përjashtimin e pasurisë me vlerë të ulët mund të ndryshojnë me kalimin e kohës nëse, për shkak të zhvillimeve të tregut, çmimi i një lloji të veçantë të aktivitet ndryshon.

Norma rritëse e huamarrjes

Norma e përdorur për llogaritjen e aktivitet të të drejtës së përdorimit dhe detyrimit të qirasë ka marrë parasysh afatin, monedhën, rrezikun e lidhur me bankën, sigurinë, rrezikun e lidhur me aktivin dhe mjedisin ekonomik.

Vlerat më të afërta që përputhen me këtë përkufizim janë nivelet e Normave të Transferimit të Fondeve (FTP). Afati dhe monedha e denominimit merren në konsideratë kur ndërtohen kurbat e kthimeve për monedhat EUR / USD / ALL. Banka konsideroi në datën e aplikimit fillestar normat e publikuara deri më 31 dhjetor 2018.

Pas shqyrtimit, Banka përcaktoi se nuk ka dallime në aspektin e sigurisë, për shkak se qiradhënësi në mënyrë efektive ka sigurinë e zotërimit të aktivitet. Prandaj, nuk u kërkuan rregullime. Meqenëse pika e fillimit është në të njëjtin juridiksion dhe në të njëjtën monedhë si qiratë, nuk kërkohet rregullim edhe për këtë segment. Për më tepër, për aktivitet të tilla si një ndërtesë zyre, duke marrë parasysh që ato janë në një zonë të frekuentuar, nuk janë pasuri shumë jolikuide ose të specializuara, primi specifik i aseteve do të ishte zero. Ndërkohë, rreziku që shoqëron mjedisin ekonomik përfshihet në rendimentin e bonove të qeverisë.

Banka ka rregulluar normën për koston e rrezikut shtesë të kredisë, koston që banka do të paguante nëse kërkohet të huazonte fondet përkatëse për të financuar blerjen e një aktivitet të tillë.

Norma mesatare e ponderuar rritëse e huamarrjes e aplikuar për detyrimet e qirasë të njohura sipas SNRF 16 ishte 2.38%. Norma rritëse e huamarrjes përcaktohet si kurba e normës bazë të kthimit plus kosto e rrezikut shtesë të kredisë.

a. Kurba e normës bazë të kthimit

Të dhënat e futura në model janë normat e tregut të parave (normat ndërbankare në shportën e maturimit ON-1Y). Këto të dhëna publikohen çdo ditë në "Reuters" (platformë tregtare ndërbankare). Për maturime më të larta, norma llogaritet me ekstrapolim duke u nisur nga normat e tregut të parave ON-1Y të dhjetorit 2019.

Banka përdor modelin Nelson-Siegel-Svensson për qëllime ekstrapolimi për ndërtimin e kurbës së kthimit në USD, i cili përshtat një përafrimi eksponencial të funksionit të normës së skontimit tek çmimet e tregut.

Banka përdori aplikimin e modelit të shtuar të NSS (Nelson-Siegel-Svensson) si një version që ka aftësinë për të kombinuar forma të ndryshme të grafikëve, duke lejuar në thelb norma negative, si dhe shpërndarje atipike të normave të interesit, të cilat nuk kapen me saktësi nga modeli klasik Nelson-Siegel.

Banka Kombëtare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

4. Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve (vazhdim)

Të dhënat e përdorura në modelin e aplikuar për zbatimin e kërkesave të SNRF 16 (vazhdim)

a. Kurba e normës bazë të kthimit (vazhdim)

Banka përdor funksionin kubik të intrapolimit për ndërtimin e kurbës së kthimit në EUR. Funksionit kubik i interpolimit është një rast i veçantë i funksionit të intrapolimit që përdoret shumë shpesh për të shmangur problemin e fenomenit të Runge. Kjo metodë jep një funksion polinom intrapolimi që është më i butë dhe ka gabim më të vogël se disa funksione të tjerë të intrapolimit si polinomi Lagrange dhe polinomi Newton. Funksionet kubike të zbutura të përshtatura për të dhënat një variabël të serive kohore mund të përdoren për të marrë parashikimet lineare lokale. Qasja bazohet në një model stokastik të gjendjes dhe hapësirës, i cili lejon përdorimin e një qasje për vlerësimin e parametrave të zbutjes, dhe mundëson ndërtimin e lehtë të intervaleve të parashikimit. Në thelb, i njëjti mekanizëm matematikor ndiqet nga modeli NSS (Nelson-Siegel-Svensson). Ndërsa një intrapolim zakonisht fillon me specifikimin e një forme funksionale qoftë me funksionin e përafërt të normave të skontimit apo të kontratave të ardhme, dhe pastaj vlerëson parametrat e panjohur. Qasja e funksionit kubik, sjell më shumë fleksibilitet në formën e një kurbë të rendimentit dhe, kështu, është e mirë për profesionistët e financës që kërkojnë anomali të vogla çmimesh. Për të ndërtuar kurbën e kthimit të monedhës vendase, Lek shqiptar (Lek), Banka përdor funksionin kubik të intrapolimit, siç përshkruhet më lart. Kthimet e bonove qeveritare (ON-1Y) janë rezultatet e ankandit të publikuara nga Ministria e Financave dhe Banka e Shqipërisë në fund të çdo ankandi përkatës. Për ankande që nuk janë të shpeshta, norma llogaritet duke ekstrapoluar në mes vlerave të normës së bonove të fundit 2Y dhe kursit që rrjedh nga ankandi i fundit i bonove në fjalë.

Çështja e hasur nga parashikimet e bankës për rendimentet e Thesarit është e llojit të fenomenit Runge, i cili është një problem i lëkundjes në skajet e një intervali që shfaqet kur përdoret interpolimi polinom me polinomë të shkallës së lartë mbi një grup pikash të interpretimit të ekuilibruar.

b. Kosto e rrezikut shtesë të kredisë

Për llogaritjen e kostos së rrezikut shtesë të kredisë, Banka i ka përdorur logjikën e mëposhtme:

- 1) Identifikon Vlerësimin Ndërkombëtar Afatgjatë të Emetuesit të institucionit financiar ("Banka"). Vlerësimin Ndërkombëtar Afatgjatë të Emetuesit e merr nga Agjensi të Jashtme të Vlerësimit të Kredisë, siç janë Moody's, Fitch ose Standard & Poor. Banka përdor vetëm agjencitë zyrtare, të pranuar në të gjithë botën, të vlerësimit të jashtëm të kredisë, si Fitch, Moody's dhe S&P sepse vetëm këto 3 agjenci bëjnë dhe publikojnë studimet për PD, LGD (ku kosto shtesë e rrezikut përcaktohet si $PD * LGD$), etj. në nivel global. Këto tre agjenci janë gjithashtu të vetmet që lejohen të përdoren me qëllim mbështetjen në parametrat e të dhënave të ekspertëve për shembull në BE (sipas Rregullores CRD / CRR etj).
- 2) Nëse institucioni financiar (Banka) nuk ka një vlerësim të tillë dhe është pjesë e një Grupi, përdoret vlerësimi më i ulët midis tavanit të vendit për vendin ku ndodhet Banka dhe vlerësimit ndërkombëtar afatgjatë të emetuesit të agjencisë së jashtme për entitetin fundor që ka kontrollin. Arsyeja themelore për këtë qasje është se kur një bankë është pjesë e një grupi, mbështetja financiare ka më shumë të ngjarë.
- 3) Nëse asnjë nga këto hapa nuk rezultojnë me vlerësim, identifikohet taveni i vendit në të cilin ndodhet Banka dhe zbritet të paktën një nivel. Taveni i vendit është vlerësimi më i mirë që një entitet me bazë në atë vend mund të marrë, kështu që ky përdoret si një pikë referimi. Për më tepër, rregullimi i rrezikut në rënie bëhet për hir të kujdesit.

Për secilin vlerësim specifik të Bankës është caktuar probabiliteti përkatës i normës së paracaktuar (shkalla PD), e cila llogaritet nga jashtë - të dhëna ekspertësh nga agjenci të jashtme të vlerësimit të kredisë. Sidoqoftë, PD është thjesht një probabilitet. Në mënyrë që të përafrohet rreziku i plotë i kredisë, nevojitet LGD. Duke shumëzuar normën PD dhe nivelin LGD, fitohet norma e humbjes së kredisë dhe kjo është përafrimi i rrezikut të kredisë.

4. Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve (vazhdim)

Përcaktimi i vlerës së drejtë

Përcaktimi i vlerës së drejtë për aktivet dhe detyrimet financiare për të cilat nuk ka një çmim tregu të dukshëm kërkon përdorimin e teknikave të vlerësimit siç përkrahën në politikën kontabël 3(g)(viii). Për instrumentet financiare që tregtohen rrallë dhe që nuk kanë transparencë në çmim, vlera e drejtë është më pak objektive dhe kërkon shkallë të ndryshme gjykimi bazuar në likuiditetin, përqendrimin, pasigurinë e faktorëve të tregut, supozime rreth çmimit dhe rreziqe të tjera që ndikojnë mbi instrumentin specifik. Referoju gjithashtu “Vlerësimi i instrumenteve financiarë” më poshtë.

Gjykime kritike kontabël në zbatimin e politikave kontabël të Bankës përfshijnë:

Vlerësimi i instrumenteve financiarë

Politika kontabël e Bankës për matjen e vlerës së drejtë është trajtuar në shënimin 3(g)(viii).

Banka e mat vlerën e drejtë duke përdorur hierarkinë e mëposhtme të metodave:

- Niveli 1: Çmime të kuotuar në një treg aktiv për një instrument identik.
- Niveli 2: Teknika vlerësimi bazuar në inpute të vëzhgueshme. Kjo kategori përfshin instrumente të vlerësuar duke përdorur çmime të kuotuar në tregje aktive për instrumente të ngjashëm, çmime të kuotuar për instrumente të ngjashëm në tregje që konsiderohen më pak se aktivë; ose teknika të tjera vlerësimi ku të gjithë inputet e rëndësishme janë të vëzhgueshme në mënyrë direkte ose jo-direkte nga të dhënat e tregut.
- Niveli 3: Teknika vlerësimi që përdorin inpute të rëndësishme të pavëzhgueshme. Kjo kategori përfshin të gjithë ato instrumente ku teknika e vlerësimit përfshin inpute që nuk bazohen në të dhëna të vëzhgueshme dhe inputet e pavëzhgueshme mund të kenë një efekt të rëndësishëm në vlerësimin e instrumentit. Kjo kategori përfshin instrumente që janë vlerësuar bazuar në çmime të kuotuar për instrumente të ngjashëm ku kërkohen rregullime apo gjykime të rëndësishme e të pavëzhgueshme për të reflektuar ndryshimin midis instrumenteve.

Vlera e drejtë për aktivet dhe detyrimet financiare që tregtohen në tregje aktive bazohen në çmime tregu të kuotuar apo kuotime të agjentëve. Për të gjitha instrumentet e tjerë financiarë Banka përcakton vlerën e drejtë duke përdorur teknika vlerësimi. Teknikat e vlerësimit përfshijnë vlerën aktuale neto dhe modele të skontimit të flukseve monetare, krahasime me instrumente të ngjashëm për të cilët ekzistojnë çmime të dukshme tregu dhe modele të tjera vlerësimi. Objektivi i teknikave të vlerësimit është të arrijnë në përcaktimin e vlerës së drejtë që reflekton çmimin e instrumentit financiar në datën e raportimit, i cili do të ishte përcaktuar nga pjesëmarrës në treg që veprojnë me kushtet e tregut.

Banka përdor modele vlerësimi të njohura gjerësisht për përcaktimin e vlerës së drejtë të instrumenteve financiarë më të thjeshtë dhe më të zakonshëm, si norma interesi dhe këmbime monedhash që përdorin vetëm të dhëna tregu të vëzhgueshme dhe kërkojnë pak gjykim apo vlerësim nga drejtuesit. Çmimet dhe inputet model të vëzhgueshme janë zakonisht të vlefshme në treg për instrumente kapitale dhe huaje të listuara në bursa, derivativë të tregtueshëm me këmbim, dhe derivativë të thjeshtë të tregtueshëm mbi banak si Swaps mbi normat e interesit. Disponueshmëria e çmimeve të vëzhgueshme të tregut dhe e inputeve model redukton nevojën për gjykimin dhe vlerësimin e drejtuesve dhe redukton gjithashtu pasiguritë që shoqërojnë përcaktimin e vlerës së drejtë. Disponueshmëria e çmimeve të vëzhgueshme të tregut dhe inputeve varion në varësi të produkteve dhe tregjeve dhe është e prirur ndaj ndryshimeve bazuar në ngjarjet specifike dhe kushtet e përgjithshme në tregjet financiare.

Për instrumente financiare më komplekse, Banka përdor modele vlerësimi të veçanta, të cilat janë zakonisht të zhvilluara bazuar në modele të njohura vlerësimi. Disa ose të gjithë inputet e rëndësishme në këto modele mund të mos jenë të vëzhgueshme në treg dhe janë rrjedhojë e çmimeve të tregut ose kurseve ose janë vlerësuar bazuar në gjykime. Modelet e vlerësimit që përmbajnë inpute të rëndësishme të pavëzhgueshme kërkojnë një shkallë më të lartë gjykimi dhe vlerësimi nga drejtuesit në përcaktimin e vlerës së drejtë. Gjykimi dhe vlerësimi i drejtuesve kërkohet zakonisht për zgjedhjen e modelit të vlerësimit për t'u përdorur, përcaktimin e flukseve monetare të pritshme për instrumentin financiar që vlerësohet, përcaktimin e probabilitetit për mospagesën apo parapagimet nga pala tjetër dhe përzgjedhjen e normave të përshtatshme për skontim.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

4. Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve (vazhdim)

Vlera e Drejtë

Tabela më poshtë paraqet vlerën kontabël dhe vlerën e drejtë të aktiveve dhe detyrimeve financiare, të matura me vlerën e drejtë në fund të periudhës raportuese, sipas nivelit të hierarkisë së vlerës së drejtë, në të cilën është kategorizuar matja e vlerës së drejtë:

31 dhjetor 2022	Shënime	Vlera kontabël	Vlera e drejtë			Totali
			Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	
Depozita dhe llogari me bankat	8	473,902,012	-	473,902,012	-	473,902,012
Letra me vlerë	9	2,911,791,378	1,552,499,212	1,246,014,375	-	2,798,513,587
Hua për bankat	10	145,894,324	-	145,894,324	-	145,894,324
Hua për klientët	11	1,383,681,949	-	-	1,383,681,949	1,383,681,949
Totali i aktiveve financiare		4,915,269,663	1,552,499,212	1,865,810,711	1,383,681,949	4,801,991,872
Detyrime ndaj klientëve	17	4,591,435,866	-	-	4,591,435,866	4,591,435,866
Detyrime ndaj bankave e institucioneve financiare	18	305,784,334	-	305,784,334	-	305,784,334
Borxhi i varur	22	50,319,179	-	50,319,179	-	50,319,179
Totali i detyrimeve financiare		4,947,539,379	-	356,103,513	4,591,435,866	4,947,539,379
31 dhjetor 2021						
Depozita dhe llogari me bankat	8	557,373,773	-	557,373,773	-	557,373,773
Letra me vlerë	9	2,558,621,973	1,238,871,309	1,318,523,621	-	2,557,394,930
Hua për bankat	10	138,246,339	-	138,246,339	-	138,246,339
Hua për klientët	11	1,310,598,335	-	-	1,310,598,335	1,310,598,335
Totali i aktiveve financiare		4,564,840,420	1,238,871,309	2,014,143,733	1,310,598,335	4,563,613,377
Detyrime ndaj klientëve	17	4,182,176,123	-	-	4,182,176,123	4,182,176,123
Detyrime ndaj bankave e institucioneve financiare	18	372,945,259	-	372,945,259	-	372,945,259
Borxhi i varur	22	28,405,688	-	28,405,688	-	28,405,688
Totali i detyrimeve financiare		4,583,527,070	-	401,350,947	4,182,176,123	4,583,527,070

Vlera e drejtë e kontratave të kursit të këmbimit i afrohet vlerës kontabël të tyre, siç paraqitet në shënimet 16 dhe 21. Vlera e drejtë e huave për klientët dhe detyrimeve ndaj klientëve i afrohet vlerës së tyre kontabël si pasojë e vlerave të përafërta të normave të interesit me ato të tregut ose për shkak të maturitetit afatshkurtër të tyre.

4. Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve (vazhdim)

Parimi i vijimësisë

Gjatë fillimit të vitit 2020, në nivel global u përhap pandemia e COVID-19. Në përgjigje të situatës së krijuar, në mars të vitit 2020, qeveria e Shqipërisë mori masa drastike duke pezulluar të gjitha aktivitetet që nuk ishin jetësore. Së bashku, Qeveria e Shqipërisë dhe Banka e Shqipërisë, duke vlerësuar pasojat e pandemisë Covid-19, të cilat shkojnë përtej elementit jetësor të shëndetit publik, zbatuan masa të menjëhershme për zbutjen e efekteve sociale dhe ekonomike të tij. Qeveria shqiptare shpalli një garanci sovranë për të mbështetur të gjithë biznesin që po përballëj me probleme likuiditeti dhe do të kërkojë financim.

Grupi merr në konsideratë rrezikun e likuiditetit në planet e rimëkëmbjes, në procesin e vlerësimit të mjaftueshmërisë së kapitalit të brendshëm, duke vendosur kufij të përcaktuar mirë në tolerancën e tij për riskun. Grupi përcakton se burimet e tij kapitale janë në dispozicion.

Për sa i përket skenarëve të likuiditetit, Banka zhvillon ushtrime periodike të stress test-eve për të vlerësuar pozicionin e tij të likuiditetit.

Grupi kryen ushtrime të stress test-it për të testuar ndikimin e mundshëm të treguesve makroekonomikë në pozicionin kyç financiar të Grupit, performancën dhe pajtueshmërinë rregullatore.

Në skenarët që marrin parasysh anën e pandemisë, raporti RMK në të dy rastet, në skenarët bazë dhe skenarët e pafavorshëm, kanë rezultuar mbi pragun minimal të kërkesës së vendosur nga Banka e Shqipërisë. Grupi ka presupozuar se nuk është e nevojshme që kërkesat e kapitalit të rriten.

Në maj 2022 Banka ka miratuar procesin e vlerësimit të mjaftueshmërisë së kapitalit për 31.12.2021.

Gjatë vitit 2022, Banka ka arritur rezultatet e buxhetuara, duke i tejkaluar ato për sa i përket fitimit dhe shumës së bilancit. Për fundin e vitit 2023, Grupi pret që shifrat e buxhetuara të qëndrojnë në rezultate pozitive, megjithëse nuk është e mundur të maten me siguri për momentin.

Drejtimi i Bankës vlerëson aftësinë e Bankës për të vazhduar në aspektin e parimit të vijimësisë duke marrë parasysh të gjithë faktorët e listuar më lart dhe është i kënaqur që Banka ka burime për të vazhduar në biznes për një të ardhme të parashikueshme. Për më tepër, menaxhimi nuk është në dijeni të ndonjë pasigurie materiale që mund të hedhë dyshime të konsiderueshme mbi aftësinë e Grupit për të vazhduar në aspektin e parimit të vijimësisë. Për këtë arsye, Pasqyrat Financiare të konsoliduara vazhdojnë të përgatiten mbi bazën e parimit të vijimësisë.

5. Administrimi i rrezikut financiar

(a) Hyrje e përgjithshme

Banka është e ekspozuar ndaj rreziqeve të mëposhtme nga përdorimi i instrumenteve financiare:

- rreziku i kredisë
- rreziku i likuiditetit
- rreziqet e tregut
- rreziku operacional

Ky shënim paraqet informacion rreth ekspozimit të Bankës ndaj secilit prej rreziqeve të mësipërme, objektivat, politikat dhe proceset e Bankës për matjen dhe administrimin e rrezikut, dhe administrimin e kapitalit të Bankës.

Një instrument financiar është çdo kontratë që jep mundësinë për të marrë mjete monetare ose aktive të tjera financiare nga një palë tjetër (aktiv financiar) ose detyrimin për të dhënë mjete monetare ose ndonjë aktiv tjetër financiar ndonjë palë tjetër (detyrim financiar).

Instrumentet financiare rezultojnë me rrezik për Bankën. Rreziqet kryesore me të cilët përballet Banka janë rreziku i kredisë, rreziku i likuiditetit dhe ai i tregut. Rreziku i tregut përfshin rrezikun e monedhës së huaj, rrezikun e normës së interesit dhe rreziqet e tjera çmimi.

Struktura e administrimit të rrezikut

Këshilli Drejtues ka përgjegjësinë e përgjithshme për themelimin dhe vëzhgimin e strukturës së administrimit të rrezikut në Bankë. Këshilli ka themeluar Komitetin e Administrimit të Aktiveve dhe Pasiveve (ALCO) dhe Komitetet e Rrezikut të Kredisë, të cilët janë përgjegjës për zhvillimin dhe monitorimin e politikave të administrimit të rrezikut në pjesët e tyre përkatëse. Të gjithë këta, i raportojnë në mënyrë të rregullt Këshillit Drejtues për aktivitetet e tyre.

Politikat e menaxhimit të rrezikut janë vendosur me qëllimin për të identifikuar dhe analizuar rreziqet me të cilat përballet Banka, për të vendosur limitet dhe kontrollet e përshtatshme, dhe për të monitoruar rreziqet dhe zbatimin e limiteve. Politikat dhe sistemet e menaxhimit të rrezikut rishikohen rregullisht për të reflektuar ndryshimet në kushtet e tregut, produktet dhe shërbimet e ofruara. Banka, përmes trajnimeve dhe standardeve e procedurave të menaxhimit, synon të zhvillojë një ambient kontrolli konstruktiv dhe të disiplinuar në të cilin gjithë punonjësit i kuptojnë rolet dhe detyrimet e tyre.

Komiteti i Auditimit të Bankës është përgjegjës për monitorimin e përputhshmërisë së politikave dhe procedurave për menaxhimin e rrezikut të Bankës, dhe për rishikimin e përshtatshmërisë së strukturës së administrimit të rrezikut në lidhje me rrezikun me të cilin përballet Banka. Komiteti i Auditimit të Bankës ndihmohet në këtë funksion edhe nga Auditimi i Brendshëm. Auditimi i Brendshëm bën rishikime si të rregullta ashtu edhe rishikime ad-hoc të kontrolleve për administrimin e rrezikut dhe procedurave, rezultate të cilat raportohen në Komitetin e Auditimit.

(b) Rreziku i kredisë

Rreziku i kredisë është rreziku i humbjes financiare të Bankës nëse një klient apo pala tjetër e një instrumenti financiar dështon në përmbushjen e detyrimeve kontraktuale, dhe rrjedh kryesisht nga huatë dhe paradhëniet ndaj klientëve dhe bankave të tjera dhe nga investimet. Për qëllime të raportimit të administrimit të rrezikut, Banka konsideron të gjithë elementët e ekspozimit të rrezikut të kredisë (si rreziku i mospagimit të kredisë, rreziku i sektorit dhe vendit). Banka ka krijuar një Komitet Kredie për të mbikëqyrur aprovimin e kërkesave të kredive. Kërkesat e kredive me shuma më të mëdha se 2,000,000 EUR aprovohen vetëm me vendimin e Këshillit Drejtues të Bankës.

Çdo njësi kërkohet të jetë në përputhje me politikat dhe procedurat e kredisë së Bankës. Auditime të rregullta të njërive të biznesit dhe Departamentit të Administrimit të Rrezikut të Kredisë ndërmerren nga Auditimi i brendshëm.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

i. Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut të kredisë

Vlera kontabël bruto e aktiveve financiare më poshtë paraqet gjithashtu ekspozimin maksimal të Grupit ndaj rrezikut të kredisë për këto aktive. Ekspozimet maksimale ndaj rrezikut të kredisë para kolateralit dhe përmirësime të tjera të kredisë më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë si më poshtë:

Rreziku i kredisë së Instrumenteve financiare

	31 dhjetor 2022			31 dhjetor 2021		
	Ekspozimi para zhvlerësimit	Zhvlerësimi	Ekspozimi neto për rrezikun e kredisë	Ekspozimi para zhvlerësimit	Zhvlerësimi	Ekspozimi neto për rrezikun e kredisë
A. Ekspozimi i rrezikut të kredisë lidhur me zërat e bilancit						
Arka dhe llogari me Bankën Qendrore	537,491,661	-	537,491,661	536,369,185	-	536,369,185
Depozita dhe llogari me bankat	473,931,098	(29,086)	473,902,012	557,396,710	(22,937)	557,373,773
Letra me vlerë – të matura në FVTPL	4,387,015	-	4,387,015	101,865,986	-	101,865,986
Letra me vlerë – të matura në FVOCI*	1,209,108,783	-	1,209,108,783	2,237,684,778	-	2,237,684,778
Letra me vlerë – të matura sipas kostos së amortizuar	1,730,849,064	(10,838,755)	1,720,010,309	220,647,330	(1,576,121)	219,071,209
Hua për bankat	147,307,556	(1,413,232)	145,894,324	139,706,567	(1,460,228)	138,246,339
Hua për klientët	1,441,294,092	(57,612,143)	1,383,681,949	1,378,551,034	(67,952,699)	1,310,598,335
Aktive të tjera	11,414,120	(522,566)	10,891,554	22,034,922	(701,915)	21,333,007
Totali i aktiveve	5,555,783,389	(70,415,782)	5,485,367,607	5,194,256,512	(71,713,900)	5,122,542,612
Zërat jashtë bilancit						
Angazhime për të dhënë kredi	164,784,323	-	164,784,323	150,795,791	-	150,795,791
Çeqe të bankave jo rezidente	315,525	-	315,525	335,009	-	335,009
Kontratat e kursit të këmbimit	224,560,300	-	224,560,300	148,265,797	-	148,265,797
Garanci për portofolin e kredive	3,861,262,871	-	3,861,262,871	2,419,027,674	-	2,419,027,674
Letra me vlerë si kolateral	343,225,900	-	343,225,900	320,678,295	-	320,678,295
Totali i zërave jashtë bilancit	4,594,148,919	-	4,594,148,919	3,039,102,566	-	3,039,102,566
Totali i ekspozimit të rrezikut të kredisë	10,149,932,308	(70,415,782)	10,079,516,526	8,233,359,078	(71,713,900)	8,161,645,178

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

ii. Matja e humbjes së pritshme të kredisë

Vlerësimi i ekspozimit të kredisë për qëllime të administrimit të rrezikut është kompleks dhe kërkon përdorimin e modeleve, pasi ekspozimi ndryshon me ndryshimet në kushtet e tregut, flukset e pritshme të parasë dhe kalimin e kohës. Vlerësimi i rrezikut të kredisë të një portofoli të aktiveve përfshin vlerësime të mëtejshme në lidhje me gjasat e mosveprimeve të ndodhura, të raporteve të humbjeve të lidhura dhe korrelacioneve të paracaktuara ndërmjet palëve. Grupi mat rrezikun e kredisë duke përdorur probabilitetin e paracaktuar (PD), ekspozimin në mospagim (EAD) dhe humbjen e dhënë (LGD).

Parimi udhëzues i modelit të pritshëm të humbjes së kredisë është të pasqyrojë modelin e përgjithshëm të përkeqësimit ose përmirësimit të cilësisë së kredisë së instrumenteve financiare. Kjo cilësi e kredisë varet nga shkalla e përkeqësimit të kredisë që nga njohja fillestare dhe do të përhapet në tri faza:

"Faza 1" përfshin ato aktive që nuk kanë pësuar ndonjë përkeqësim të ndjeshëm të cilësisë së kredisë që nga njohja fillestare;

"Faza 2" përbëhet nga aktive që kanë pësuar një zhvlerësim të konsiderueshëm që nga njohja fillestare;

"Faza 3" ka të bëjë me të gjitha aktivet ku ka ndodhur një mungesë.

Sipas kësaj qasjeje të përgjithshme, ECL për një aktivitet llogaritet në horizonte të ndryshme kohore. Sipas kësaj qasjeje të përgjithshme, ECL për një aktiv llogaritet sipas horizonteve të ndryshme sipas fazës së caktuar:

ECL mbi një vit për aktivet në fazën 1;

ECL gjatë jetës së mbetur për aktivet në fazën 2 dhe fazën 3.

Caktimi fazave bëhet sipas rregullave të mëposhtme:

Zhvlerësimi: nëse pala tjetër për aktivin e konsideruar ka dështuar, aktivi është caktuar në "Fazën 3". Një aktiv konsiderohet si i pavlefshëm nëse ndonjë shlyerje (principal ose interes) është vonuar për më shumë se 90 ditë ose nëse pala tjetër është në një gjendje të provuar te paaftësisë paguese (falimentimit).

Vlerësimi D (më i ulët se C): Pasuritë me këtë vlerësim aktualisht konsiderohen të jenë në fazën 3.

Faktorët cilësorë: SNRF 9 ka këshilluar që të marrë parasysh faktorët cilësorë siç janë listat e shikimit ose analizat financiare nga ekspertët. Ngjashëm me rastin e mëparshëm, ekziston edhe një prag i dytë. Në rast se shlyerja e një aktivi është e vonuar për më shumë se 30 ditë dhe më pak se 90 ditë, ajo caktohet në "Fazën 2"

Pragu Relativ: nëse pala tjetër ka pësuar një përkeqësim të ndjeshëm të rrezikut të kredisë, domethënë nëse cilësia e saj e kredisë që nga njohja fillestare ka rënë më shumë se një prag relativ i caktuar paraprak, atëherë ai i caktohet "Fazës 2".

Të gjitha aktivet që nuk janë në rastet e mëparshme janë caktuar në "Fazën 1".

Grupimi i instrumenteve për humbjet e matura në baza kolektive

Për provizionet e pritshme të humbjes së kredisë të modeluara në baza kolektive, bëhet një grupim ekspozimesh në bazë të karakteristikave të përbashkëta të rrezikut, të tilla që ekspozimet e rrezikut brenda një grupi janë homogjene.

Gjatë kryerjes së këtij grupimi, duhet të ketë informata të mjaftueshme për grupin të jetë statistikisht i besueshëm. Kur informata të mjaftueshme nuk janë të disponueshme brenda vendit, Grupi ka konsideruar krahasimin e standardeve të dhëna shtesë të brendshme / të jashtme për t'u përdorur për qëllime të modelimit.

Banka ka tre portofole kryesore, të cilat janë:

- Portofoli i kredisë

Kjo kategori përfshin kreditë individuale / konsumatore

- Portofoli i thesarit

Kjo kategori përfshin bonot, bonot e thesarit dhe llogaritë e kapitalit

- Projekti dhe financimi i strukturuar

Kjo kategori përfshin letra kredie dhe garanci bankare.

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

ii Matja e humbjes së e pritshme të kredisë

Përkeqësim i rëndësishëm përmes pragut relativ

Banka llogarit një matricë relative të pragut që jep për secilin vlerësim një parashikim të asaj që vlerësimi i pritur për çdo horizont kohor duhet të jetë.

Matricat e tranzicionit me anë të ciklit (TTC) japin përqindjen e kundërpartirave që lëvizën nga një vlerësim në tjetrin për një interval kohor të caktuar. Matjet TTC gjatë një horizonti 10 vjeçar merren pasi që kjo jep një horizont të rehatshëm për një prag relativ.

Vlerësimi i rrezikut të kredisë

Banka u mbështet në të dhëna përfaqësuese të siguruara nga agjencitë e jashtme të vlerësimit të kreditit. Janë Janë përdorur matricat e jashtme të tranzicionit TTC për të gjitha subjektet evropiane të ofruara nga agjencitë ndërkombëtare të vlerësimit të kredive. Janë kryer hapat e mëposhtëm:

Së pari, bëhet nderlidhja i sistemeve të vlerësimit të brendshëm dhe të jashtëm;

Nga atje, përdoret një matricë tranzicioni TTC me numrin e vëzhgimeve (numri i subjekteve që ndryshojnë nga një vlerësim specifik në tjetrën) dhe llogaritet një mesatare e ponderuar për vlerësim të hartuar në mënyrë që të llogaritet matrica e vlerësimit të brendshëm TTC.

Informacion i përhershëm i përfshirë në modelet ECL

PD-të e TTC-së shndërrohen në PD-të e PIT duke marrë parasysh mjedisin makroekonomik nëpërmjet një vargu të variablave makroekonomikë: norma reale e rritjes së PBB-së, norma e inflacionit dhe shkalla e papunësisë. Këto variabla u bënë nga FMN2, duke përfshirë të dhënat historike që mbulojnë periudhën 1990 - 2020 dhe parashikimet bazë për 2021 - 2024. Modeli i parë i PD përfshin një formë të thjeshtuar të modelit Merton. Në këtë kuadër, prezantohet një variabël sistemik që paraqet mjedisin makroekonomik. Ndjeshmëria e PD-së të çdo vlerësimi në këtë variabël merret nëpërmjet kalibrimit të parametrin ρ . Modeli merr në konsideratë normën globale të mosfunksionimit të çdo viti dhe llogarit Xt për çdo vit, i cili pastaj regresohet me kombinime të ndryshme të variablave makro-ekonomike. Duke përdorur projeksionet e variablave makroekonomikë, formula e regresionit përdoret për të nxjerrë përfundimet e parashikimeve të Xt dhe bazuar në modelin e një faktori Merton, PD-të e PIT-it merren. Modeli i dytë i PD e konsideron normën e paracaktuar për vlerësim në çdo vit, gjë që mundëson kalibrimin e ndjeshmërisë ρ për të gjitha vlerësimet.

Matja e ECL - Shpjegimi i inputeve, supozimeve dhe teknikave të vlerësimit

Inputet kryesore në matjen e ECL-ve ka të ngjarë të jenë struktura e termave të variablave në vijim:

1. Probabiliteti i humbjes (PD)
2. Humbja e rezultuar nga mospagesa (LGD);dhe
3. Ekspozimi në mospagim (EAD)

ECL vlerësohet sipas kushteve bazë (tipike), më të mirat (të favorshme) dhe negative (të pafavorshme).

Të vetmet vlerësime në një moment kohe janë për probabilitetin e humbjes. LGD merr vlerësimet e Bazelit dhe EAD përdor skedulet e pagesës së llojit të amortizimit. Pasi të jenë llogaritur të gjitha komponentët (PD, EAD, LGD), ECL është vlerësuar në tre skenarë të ndryshëm: gjendja bazë (tipike), mirë (e favorshme) dhe e kundërt (e pafavorshme), me pesha 52%, 18% dhe 30% respektivisht . ECL përfundimtar është ECL me probabilitet të ponderuar nën këta tre skenarë.

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

ii Matja e humbjes së e pritshme të kredisë(vazhdim)

1. Probabiliteti i humbjes

Probabiliteti i humbjes është modeluar në bazë të modelit të një faktori Merton. Qasja për të modeluar pikëpamjet në kohë dhe PD makroekonomike është e ndarë në tri hapa të ndryshëm: - Hapi i parë është kalibrimi i PD-ve të grumbulluara TTC; - Hapi i dytë është që të përfshijë informacionin që kërkon përpara dhe të transformojë PD-të e grumbulluara TTC në PIT PD; - Hapi i fundit është për të përshkruar konvertimin e PDs PIT në TTC PDs pas një horizonti të caktuar.

Normat e paracaktuara janë thelbësore për llogaritjen e Probabilitetit të vonesës (PD) dhe për vlerësimin e ECL. Banka përdori të dhëna të jashtme të parazgjedhur për çdo sektor dhe rajon përkatës. Një numër i variablave makroekonomike me burim nga FMN2, duke përfshirë të dhënat historike që mbulojnë periudhën 1990 - 2020 dhe parashikimet bazë për 2021 - 2024, janë konsideruar në modelimin e PIT PD.

Për llogari të pa vlerësuar, PD llogaritet duke përdorur PD-në nominale të ponderuar të të gjitha llogarive të vlerësuar brenda të njëjtit sistem vlerësimi. Megjithatë, kjo nuk garanton që PD për llogari të pa vlerësuar në fazën 2 (NRB2) është më e lartë se sa për fazën 1 (NRB1). Për të llogaritur rrezikun më të lartë të ekspozimeve të NRB2, Banka ka mapuar NRB2 në një nivel të barabartë të rrezikut me PIT PD të njëjtë si PD për ekspozimin NRB1 për një horizont kohor të barabartë me jetëgjatësinë mesatare të të gjitha llogarive të papërfunduara brenda të njëjtit sektor.

2. Humbja e rezultuar nga mospagesa (LGD)

Humbja e rezultuar nga mospagesa është definuar si përqindja e ekspozimit në mospagim (EAD) që humbet përfundimisht në rast të mospagimit të një kundërpattie, pas të gjitha rikuperimeve të mundshme nëpërmjet shitjes së kolateralit ose procedurave të arkëtimit. Sa i përket portofolit të klientëve të kredisë, LGD është modeluar duke përdorur norma historike të rikuperimit ose duke përdorur vlerën kolaterale të aktivitetit. Banka ka konsideruar informacion në lidhje me vlerën e kolateralit të kaluar, kohën në mungesë, kohën në shitje, kostot e shitjes, në llogaritjen e LGD-së.

Një aktiv i kolateralizuar i humbur mund të lëvizë nëpër faza të ndryshme pas parazgjedhjes. Banka mund të marrë kolateralin ("Posedim") në mënyrë që ta shesë atë ("Shitje") dhe të kompensojë humbjen e mundshme për shkak të mospërbushjes së kundërpartisë. Posedimi i kolateralit mund të bëhet vullnetarisht ("dorëzimi i çelësave") ose nëpërmjet procesit gjyqësor (procedura gjyqësore). Dhe shitjet mund të kryhen nga institucioni (pas marrjes së posedimit) ose me anë të vetë-shitjes së konsumatorit. Në datën e shitjes së kolateralit, çdo zhvlerësim njihet në PASH (shpenzimet e shlyerjes) dhe mund të ndodhin rikuperimet pasuese (arkëtimi i borxheve qoftë të brendshme ose të jashtme). Shlyerja ndodh kur ka një mungesë në shitjen e kolateralit. Mbyllja dhe shërimet ndodhin kur të papaguara të plota janë rikuperuar me të parën duke rezultuar në mbylljen e llogarisë (dmth. Asnjë kreditim). Kurimi i referohet llogarive të mbyllura dhe të rikuperuara. Për llojet e pasiguruara të pasurive, vlera e kolateralit duhet të jetë 0 dhe modeli aktual zbatohet ende duke marrë parasysh mbledhjen e borxhit të pastër. Në dritën e këtij procesi të rikuperimi, Banka përcakton LGD si (humbje) e pritshme.

Sa i përket llogarive jo-kredi (llogaritë e Thesarit dhe llogarive financiare te strukturuara), Banka mori vlerësimet me bazë fikse. Banka nderlidhi secilën lloj kolaterali në portofolin e BKT-së me segmentet e LGD-së së Baselit, secili me vlerësimin e tyre të LGD: Garancia e pranueshme financiare (0%), e siguruar (25%) dhe e pasiguar (45%). Për portofolet e Thesarit dhe llogarive te strukturuara financiare, vlerat LGD janë caktuar në një nivel të tipit të aktivitetit.

3. Ekspozimi në Mospagim (EAD)

Një aktiv mund të ketë një lloj amortizimi të përshtatur, linear ose principal në maturim. Për aktivet me një lloj amortizimi të përshtatur, oraret e ripagimit përdoren për të vlerësuar EAD. Për aktivet pa ndonjë lloj amortizimi, supozohet një plan i ripagimit linear. Për ekspozimet jashtë bilancit, kërkohet që të mbahen dispozita kundër angazhimeve të padërguara. Përllogaritja e BKT për vlerat e faktorit të konvertimit të kredisë (CCF) është në përputhje me kërkesat e Bazel II sipas qasjes së standardizuar: "Angazhimet me një maturim fillestar deri në një vit dhe angazhimet me një maturim fillestar mbi një vit do të marrin një CCF prej 20% dhe 50%." Supozimet e hershme të ripagimit/rifinanciamit gjithashtu përfshihen në përllogaritje. Megjithatë, shlyerjet e hershme konsiderohen të jenë 0 për të gjitha aktivet, pasi të dhënat historike të Bankës sugjerojnë ndikim material të parëndësisishëm.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

ii Matja e humbjes së e pritshme të kredisë(vazhdim)

Tabela në vijim paraqet ndryshimet në vlerën kontabël bruto të kredive për klientët me koston e amortizuar.

NDRYSHIMET NË VLERËN KONTABËL BRUTO TË HUAVE PËR KLIENTËVE ME KOSTO TË AMORTIZUAR

31 dhjetor 2022	Kredi Individuale				Kredi Korporatë			
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Balanca më 1 janar 2022	508,492,588	16,775,728	9,725,657	534,993,973	636,238,970	154,201,092	57,873,686	848,313,748
Transferimi në Nivelin 1 (nga 2 ose 3)	2,339,622	(2,336,493)	(3,129)	-	20,319,332	(3,037,917)	(17,281,415)	-
Transferimi në Nivelin 2 (nga 1 ose 3)	(3,977,688)	4,045,358	(67,670)	-	5,542,926	(7,623,076)	2,080,150	-
Transferimi në Nivelin 3 (nga 1 ose 2)	(2,263,912)	(1,773,605)	4,037,517	-	(2,332,109)	(747,636)	3,079,745	-
Aktive financiare të blera ose të origjinuara								
me risk kreditor	223,682,737	1,054,925	140,240	224,877,902	191,921,805	7,734,390	8,931,208	208,587,403
Çregjistrimi i aktiveve financiare	(50,712,637)	(1,499,725)	(1,117,465)	(53,329,827)	(96,335,531)	(7,993,066)	(6,733,847)	(111,062,444)
Ndryshimet për shkak të modifikimeve që nuk kanë rezultuar në çregjistrim	(49,877,436)	(1,425,167)	(953,926)	(52,256,529)	(101,101,532)	(11,112,509)	(2,780,068)	(114,994,109)
Të nxjerra jashtë bilanci	(637)	-	(514,443)	(515,080)	-	-	(429,001)	(429,001)
Kursi i këmbimit dhe ndryshimet e tjera	(12,581,911)	(477,520)	(199,533)	(13,258,964)	(19,231,134)	(3,965,596)	(1,546,904)	(24,743,634)
Balanca bruto më 31 dhjetor 2022	615,100,726	14,363,501	11,047,248	640,511,475	635,022,727	127,455,682	43,193,554	805,671,963

Shumat bruto përfshijnë principalin dhe interesin. Tarifa e shtyrë e pa amortizuar nuk përfshihet.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

ii Matja e humbjes së e pritshme të kredisë(vazhdim)

Tabela në vijim paraqet ndryshimet në vlerën kontabël bruto të kredive për klientët me koston e amortizuar.

NDRYSHIMET NË VLERËN KONTABËL BRUTO TË HUAVE PËR KLIENTËVE ME KOSTO TË AMORTIZUAR

31 dhjetor 2021	Kredi Individuale				Kredi Korporatë			
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Balanca më 1 janar 2021	468,939,856	23,661,790	15,196,113	507,797,759	665,114,188	189,546,909	72,249,775	926,910,872
Transferimi në Nivelin 1 (nga 2 ose 3)	9,969,835	(8,558,643)	(1,411,192)	-	40,823,680	(35,587,289)	(5,236,391)	-
Transferimi në Nivelin 2 (nga 1 ose 3)	(7,425,966)	8,144,678	(718,712)	-	(23,072,492)	31,768,186	(8,695,694)	-
Transferimi në Nivelin 3 (nga 1 ose 2)	(1,671,538)	(1,734,103)	3,405,641	-	(23,575,197)	(4,045,485)	27,620,682	-
Aktive financiare të blera ose të origjinuara	163,905,870	1,368,760	412,711	165,687,341	201,403,447	7,999,505	3,009,707	212,412,659
Çregjistrimi i aktiveve financiare	(50,275,540)	(2,748,041)	(3,165,571)	(56,189,152)	(88,810,930)	(15,088,912)	(18,382,556)	(122,282,398)
Ndryshimet për shkak të modifikimeve që nuk kanë rezultuar në çregjistrim	(48,916,183)	(1,947,536)	(879,459)	(51,743,178)	(102,043,977)	(10,557,018)	(6,542,990)	(119,143,985)
Të nxjerra jashtë bilanci	-	-	(2,466,640)	(2,466,640)	-	-	(2,243,022)	(2,243,022)
Kursi i këmbimit dhe ndryshimet e tjera	(26,033,746)	(1,411,177)	(647,234)	(28,092,157)	(33,599,749)	(9,834,804)	(3,905,825)	(47,340,378)
Balanca bruto më 31 dhjetor 2021	508,492,588	16,775,728	9,725,657	534,993,973	636,238,970	154,201,092	57,873,686	848,313,748

Shumat bruto përfshijnë principalin dhe interesin. Tarifa e shtyrë e pa amortizuar nuk përfshihet.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

ii Matja e humbjes së e pritshme të kredisë (vazhdim)

Tabela në vijim paraqet ndryshimet në zhvlerësimin e huave për klientët me koston e amortizuar

ZHVLERËSIMI I HUAVE PËR KLIENTËT ME KOSTO TË AMORTIZUAR

31 dhjetor 2022	Kredi Individuale				Kredi Korporatë			
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Balanca më 1 janar 2022	5,481,002	323,819	4,102,128	9,906,949	21,925,152	17,482,866	17,875,396	57,283,414
Transferimi në Nivelin 1 (nga 2 ose 3)	129,533	(58,736)	(103,125)	(32,328)	4,027,229	(223,044)	(4,469,881)	(665,696)
Transferimi në Nivelin 2 (nga 1 ose 3)	41,314	48,382	(89,698)	(2)	(635,574)	517,540	91,902	(26,132)
Transferimi në Nivelin 3 (nga 1 ose 2)	89,130	(36,962)	1,146,927	1,199,095	(122,401)	(22,942)	778,139	632,796
Aktive financiare të blera ose të origjinuara	1,296,924	45,421	81,613	1,423,958	6,511,103	368,669	2,533,045	9,412,817
Çregjistrimi i aktiveve financiare	(526,759)	(31,919)	(435,001)	(993,679)	(3,164,503)	(422,144)	(1,676,632)	(5,263,279)
Ndryshimet për shkak të modifikimeve që nuk kanë rezultuar në çregjistrim	(3,303,372)	501,718	92,356	(2,709,298)	(10,013,942)	(970,828)	60,930	(10,923,840)
Të nxjerra jashtë bilanci	(9)	-	(465,834)	(465,843)	-	-	(330,506)	(330,506)
Kursi i këmbimit dhe ndryshimet e tjera	(91,833)	72,079	(151,844)	(171,598)	(513,042)	414,631	(566,276)	(664,687)
Balanca bruto më 31 dhjetor 2022	3,115,930	863,802	4,177,522	8,157,254	18,014,022	17,144,748	14,296,117	49,454,887

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

ii Matja e humbjes së e pritshme të kredisë (vazhdim)

Tabela në vijim paraqet ndryshimet në zhvlerësimin e huave për klientët me koston e amortizuar

ZHVLERËSIMI I HUAVE PËR KLIENTËT ME KOSTO TË AMORTIZUAR

31 dhjetor 2021	Kredi Individuale				Kredi Korporatë			
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Balanca më 1 janar 2021	2,721,848	864,617	5,509,607	9,096,072	18,769,803	22,699,878	20,127,433	61,597,114
Transferimi në Nivelin 1 (nga 2 ose 3)	587,918	(354,749)	(517,115)	(283,946)	4,025,109	(2,978,964)	(1,447,440)	(401,295)
Transferimi në Nivelin 2 (nga 1 ose 3)	(36,572)	186,552	(122,747)	27,233	(1,898,234)	3,954,531	(2,053,895)	2,402
Transferimi në Nivelin 3 (nga 1 ose 2)	(12,919)	(59,168)	844,323	772,236	(1,517,659)	(1,248,240)	8,277,180	5,511,281
Aktive financiare të blera ose të origjinuara	1,847,604	30,870	330,060	2,208,534	5,983,717	399,330	836,506	7,219,553
Çregjistrimi i aktiveve financiare	(380,056)	(71,775)	(1,129,702)	(1,581,533)	(1,340,876)	(1,138,424)	(4,176,251)	(6,655,551)
Ndryshimet për shkak të modifikimeve që nuk kanë rezultuar në çregjistrim	1,003,113	(150,983)	671,989	1,524,119	(2,807,637)	(2,024,821)	(872,669)	(5,705,127)
Të nxjerra jashtë bilanci	-	-	(1,208,850)	(1,208,850)	-	-	(1,060,197)	(1,060,197)
Kursi i këmbimit dhe ndryshimet e tjera	(249,934)	(29,254)	(260,619)	(539,807)	710,929	(1,525,197)	(1,755,272)	(2,569,540)
Balanca bruto më 31 dhjetor 2021	5,481,002	416,110	4,116,946	10,014,058	21,925,152	18,138,093	17,875,395	57,938,640

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

ii Matja e humbjes së e pritshme të kredisë (vazhdim)

Tabela në vijim paraqet ndryshimet në vlerën kontabël bruto të aktiveve financiare në të cilat zbatohen kërkesat për zhvlerësim (përveç huave për klientët).

NDRYSHIMET NË VLERËN KONTABËL TË AKTIVEVE FINANCIARE KU APLIKOHEN KËRKESAT E ZHVLERËSIMIT (PËRVEC HUAVE PËR KLIENTËT)

31 dhjetor 2022	Të arkëtueshme nga bankat				Letra me vlerë at FVOCI			
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Balanca më 1 janar 2022	437,548,067	1,704,676	-	439,252,743	2,169,291,960	5,667,355	-	2,174,959,315
Transferimi në Nivelin 1 (nga 2 ose 3)	-	-	-	-	(2,454,181)	452,723	2,001,458	-
Transferimi në Nivelin 2 (nga 1 ose 3)	-	-	-	-	(18,701,032)	18,701,032	-	-
Transferimi në Nivelin 3 (nga 1 ose 2)	-	-	-	-	(29,494,176)	(5,667,355)	35,161,531	-
Aktive financiare të blera ose të origjinuara	253,974,590	-	-	253,974,590	730,352,014	2,000,000	2,134,143	734,486,157
Çrregjistrimi I aktiveve financiare	(311,950,554)	(1,604,815)	-	(313,555,369)	(651,482,337)	-	-	(651,482,337)
Ndryshimet për shkak të modifikimeve që nuk kanë rezultuar në çregjistrim	(36,591,900)	-	-	(36,591,900)	(8,872,638)	62,623	902,220	(7,907,795)
Riklasifikimi i instrumentave të matur me FVOCI me koston e amortizuar	-	-	-	-	(946,713,544)	-	-	(946,713,544)
Të nxjerra jashtë bilanci	-	-	-	-	-	-	-	-
Kursi i këmbimit dhe ndryshimet e tjera	(2,998,275)	(99,861)	-	(3,098,136)	11,874,426	(497,997)	(1,703,148)	9,673,281
Balanca bruto më 31 dhjetor 2022	339,981,928	-	-	339,981,928	1,253,800,492	20,718,381	38,496,204	1,313,015,077
31 dhjetor 2022	Letrat me vlerë të investimit me kosto të amortizuar				Angazhimet e huasë dhe kontratat financiare të garancisë			
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Total	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Total
Balanca më 1 janar 2022	216,321,458	2,266,942	-	218,588,400	65,034,366	557,782	-	65,592,148
Transferimi në Nivelin 1 (nga 2 ose 3)	(9,908,818)	8,854,061	1,054,757	-	-	-	-	-
Transferimi në Nivelin 2 (nga 1 ose 3)	-	-	-	-	106,707	(106,707)	-	-
Transferimi në Nivelin 3 (nga 1 ose 2)	(2,300,000)	(2,266,942)	4,566,942	-	-	-	-	-
Aktive financiare të blera ose të origjinuara	696,203,324	8,963,400	-	705,166,724	58,899,165	-	-	58,899,165
Çrregjistrimi i aktiveve financiare	(92,430,193)	-	-	(92,430,193)	(32,087,953)	(365,045)	-	(32,452,998)
Ndryshimet për shkak të modifikimeve që nuk kanë rezultuar në çregjistrim	(1,252,353)	(19,897)	59,257	(1,212,993)	(31,600)	-	-	(31,600)
Të nxjerra jashtë bilanci	-	-	-	-	-	-	-	-
Riklasifikimi i instrumentave të matur me FVOCI me koston e amortizuar	946,713,544	-	-	946,713,544	-	-	-	-
Kursi i këmbimit dhe ndryshimet e tjera	(59,068,672)	-	(132,799)	(59,201,471)	(2,287,758)	(86,030)	-	(2,373,788)
Balanca bruto më 31 dhjetor 2022	1,694,278,290	17,797,564	5,548,157	1,717,624,011	89,632,927	-	-	89,632,927

Shumat bruto janë vetëm shuma nominale. Zbritje pa amortizim; Interesi i përlogaritur dhe fitimi / (humbja) nga vlera e tregut nuk përfshihen.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

ii Matja e humbjes së e pritshme të kredisë(vazhdim)

Tabela në vijim paraqet ndryshimet në vlerën kontabël bruto të aktiveve financiare në të cilat zbatohen kërkesat për zhvlerësim (përveç huave për klientët).

NDRYSHIMET NË VLERËN KONTABËL TË AKTIVEVE FINANCIARE KU APLIKOHEN KËRKESAT E ZHVLERËSIMIT (PËRVEC HUAVE PËR KLIENTËT)

31 dhjetor 2021	Të arkëtueshme nga bankat				Letra me vlerë me FVOCI			
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Balanca më 1 janar 2021	659,696,786	12,266,958	-	671,963,744	1,844,061,327	6,143,348	-	1,850,204,675
Transferimi në Nivelin 1 (nga 2 ose 3)	-	-	-	-	2,530,000	(2,530,000)	-	-
Transferimi në Nivelin 2 (nga 1 ose 3)	-	-	-	-	(6,133,479)	6,133,479	-	-
Transferimi në Nivelin 3 (nga 1 ose 2)	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktive financiare të blera ose të origjinuara	381,122,685	1,704,676	-	382,827,361	1,114,416,420	-	-	1,114,416,420
Çregjistrimi I aktiveve financiare	(575,894,542)	(12,266,958)	-	(588,161,500)	(714,294,626)	(3,613,348)	-	(717,907,974)
Ndryshimet për shkak të modifikimeve që nuk kanë rezultuar në çregjistrim	(20,260,552)	-	-	(20,260,552)	(22,041,913)	-	-	(22,041,913)
Të nxjerra jashtë bilanci	-	-	-	-	-	-	-	-
Kursi i këmbimit dhe ndryshimet e tjera	(7,116,310)	-	-	(7,116,310)	(49,245,769)	(466,124)	-	(49,711,893)
Balanca bruto më 31 dhjetor 2021	437,548,067	1,704,676	-	439,252,743	2,169,291,960	5,667,355	-	2,174,959,315

31 dhjetor 2021	Letrat me vlerë të investimit me kosto të amortizuar				Angazhimet e huasë dhe kontratat financiare të garancisë			
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Total	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Total
Balanca më 1 janar 2021	166,191,968	-	-	166,191,968	66,058,132	2,224,484	-	68,282,616
Transferimi në Nivelin 1 (nga 2 ose 3)	-	-	-	-	5,667	(5,667)	-	-
Transferimi në Nivelin 2 (nga 1 ose 3)	(2,453,392)	2,453,392	-	-	(170,021)	170,021	-	-
Transferimi në Nivelin 3 (nga 1 ose 2)	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktive financiare të blera ose të origjinuara	133,610,872	-	-	133,610,872	27,543,758	283,368	-	27,827,126
Çregjistrimi i aktiveve financiare	(70,984,948)	-	-	(70,984,948)	(25,655,181)	(1,945,371)	-	(27,600,552)
Ndryshimet për shkak të modifikimeve që nuk kanë rezultuar në çregjistrim	-	-	-	-	406,019	-	-	406,019
Të nxjerra jashtë bilanci	-	-	-	-	-	-	-	-
Kursi i këmbimit dhe ndryshimet e tjera	(10,043,042)	(186,450)	-	(10,229,492)	(3,154,008)	(169,053)	-	(3,323,061)
Balanca bruto më 31 dhjetor 2021	216,321,458	2,266,942	-	218,588,400	65,034,366	557,782	-	65,592,148

Shumat bruto janë vetëm shuma nominale. Zbritje pa amortizim; Interesi i përlogaritur dhe fitimi / (humbja) nga vlera e tregut nuk përfshihen.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

ii Matja e humbjes së e pritshme të kredisë(vazhdim)

Tabela në vijim paraqet ndryshimet në vlerën kontabël bruto të aktiveve financiare në të cilat zbatohen kërkesat për zhvlerësim (përveç huave për klientët).

RAKORDIMI I ZHVLERËSIMIT TË AKUMULUAR TË AKTIVEVE FINANCIARE KU KERKESAT E ZHVLERËSIMIT APLIKOHEN (PËRVEC HUAVE PËR KLIENTËT)

31 dhjetor 2022	Të arkëtueshme nga bankat				Letra me vlerë me FVOCI			
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Total	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Total
Balanca në 1 janar 2022	1,415,309	3,211	-	1,418,520	5,404,593	65,761	-	5,470,354
Transferimi në Nivelin 1 (nga 2 ose 3)	-	-	-	-	(12,695)	6,331	6,364	-
Transferimi në Nivelin 2 (nga 1 ose 3)	-	-	-	-	(14,521)	14,521	-	-
Transferimi në Nivelin 3 (nga 1 ose 2)	-	-	-	-	(96,534)	(65,761)	8,790,383	8,628,088
Aktive financiare të blera ose të origjinuara	973,140	-	-	973,140	509,547	417,202	1,506,705	2,433,454
Çregjistrimi i aktiveve financiare	(481,452)	-	-	(481,452)	(1,072,214)	-	-	(1,072,214)
Riklasifikimi i instrumentave të matur me FVOCI me koston e amortizuar	-	-	-	-	(2,155,991)	-	-	(2,155,991)
Të nxjerra jashtë bilanci	-	-	-	-	-	-	-	-
Ndryshimet në parametrat e modeleve / rrezikut	(511,919)	(3,023)	-	(514,942)	24,487	5,437,165	15,496,456	20,958,108
Kursi i këmbimit dhe lëvizjet e tjera	47,240	(188)	-	47,052	(24,938)	(72,239)	(1,140,822)	(1,237,999)
Balanca bruto më 31 dhjetor 2022	1,442,318	-	-	1,442,318	2,561,734	5,802,980	24,659,086	33,023,800

31 dhjetor 2022	Letrat me vlerë të investimit të borxhit me kosto të amortizuar				Angazhimet e huasë dhe kontratat financiare të garancisë			
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Balanca në 1 janar 2022	1,272,206	29,690	-	1,301,896	694,376	6,292	-	700,668
Transferimi në Nivelin 1 (nga 2 ose 3)	(124,453)	123,820	633	-	-	-	-	-
Transferimi në Nivelin 2 (nga 1 ose 3)	-	-	-	-	3,792	(3,792)	-	-
Transferimi në Nivelin 3 (nga 1 ose 2)	(7,297)	(29,690)	1,141,736	1,104,749	-	-	-	-
Aktive financiare të blera ose të origjinuara	1,298,283	11,524	-	1,309,807	256,624	-	-	256,624
Çregjistrimi I aktiveve financiare	(251,403)	-	-	(251,403)	(210,415)	(2,131)	-	(212,546)
Riklasifikimi i instrumentave të matur me FVOCI me koston e amortizuar	2,155,991	-	-	2,155,991	-	-	-	-
Të nxjerra jashtë bilanci	-	-	-	-	-	-	-	-
Ndryshimet për shkak të modifikimeve	(292,242)	2,735,261	2,383,548	4,826,567	(195,930)	-	-	(195,930)
Kursi i këmbimit dhe ndryshimet e tjera	477,468	-	(86,320)	391,148	(25,881)	(369)	-	(26,250)
Balanca bruto më 31 dhjetor 2022	4,528,553	2,870,605	3,439,597	10,838,755	522,566	-	-	522,566

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

ii Matja e humbjes së e pritshme të kredisë(vazhdim)

Tabela në vijim paraqet ndryshimet në vlerën kontabël bruto të aktiveve financiare në të cilat zbatohen kërkesat për zhvlerësim (përveç huave për klientët).

RAKORDIMI I ZHVLERËSIMIT TË AKUMULUAR TË AKTIVEVE FINANCIARE KU KERKESAT E ZHVLERËSIMIT APLIKOHEN (PËRVEC HUAVE PËR KLIENTËT)

31 dhjetor 2021	Të arkëtueshme nga bankat			
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Total
Balanca në 1 janar 2021	1,115,382	97,697	-	1,213,079
Transferimi në Nivelin 1 (nga 2 ose 3)	-	-	-	-
Transferimi në Nivelin 2 (nga 1 ose 3)	-	-	-	-
Transferimi në Nivelin 3 (nga 1 ose 2)	-	-	-	-
Aktive financiare të blera ose të origjinuara	722,860	5,780	-	728,640
Çrregjistrimi i aktiveve financiare	(609,320)	(97,697)	-	(707,017)
Të nxjerra jashtë bilanci	-	-	-	-
Ndryshimet në parametrat e modeleve/ rrezikut	306,103	-	-	306,103
Kursi i këmbimit dhe lëvizjet e tjera	(57,641)	-	-	(57,641)
Balanca bruto në 31 dhjetor 2020	1,477,384	5,780	-	1,483,164

31 dhjetor 2021	Letrat me vlerë të investimit të borxhit me kosto të amortizuar				Angazhimet e huasë dhe kontratat financiare të garancisë			
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Balanca në 1 janar 2021	770,687	-	-	770,687	923,039	3,982	-	927,021
Transferimi në Nivelin 1 (nga 2 ose 3)	-	-	-	-	-	-	-	-
Transferimi në Nivelin 2 (nga 1 ose 3)	(11,280)	23,335	-	12,055	(146)	146	-	-
Transferimi në Nivelin 3 (nga 1 ose 2)	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktive financiare të blera ose të origjinuara	810,216	-	-	810,216	277,687	403	-	278,090
Çrregjistrimi i aktiveve financiare	(186,363)	-	-	(186,363)	(74,421)	(58)	-	(74,479)
Të nxjerra jashtë bilanci	-	-	-	-	-	-	-	-
Ndryshimet për shkak të modifikimeve	246,969	8,796	-	255,765	(359,523)	2,121	-	(357,402)
Kursi i këmbimit dhe ndryshimet e tjera	(83,797)	(2,442)	-	(86,239)	(71,012)	(303)	-	(71,315)
Balanca bruto në 31 dhjetor 2021	1,546,432	29,689	-	1,576,121	695,624	6,291	-	701,915

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

iii. Analiza e cilësisë së kredisë

Tabela e mëposhtme paraqet informacion në lidhje me cilësinë e kredisë të huasë për klientët në vitin 2022, sipas cilësisë së aktiveve me koston e amortizuar. Përveç nëse tregohet në mënyrë specifike, për aktivet financiare, shumat në tabelë përfaqësojnë vlerën kontabël bruto.

HUATË PËR KLIENËTË SIPAS CILËSISË SË AKTIVIT ME KOSTO TË AMORTIZUAR

31 dhjetor 2022	Niveli 1					Niveli 2				
	Pa ditë-vonesa	Me ditë-vonesa	Totali	Fondi i zhvlerësimit	Vlera kontabël totale	Pa ditë-vonesa	Me ditë-vonesa	Totali	Fondi i zhvlerësimit	Vlera kontabël totale
Kredi Individuale	577,390,722	34,082,820	611,473,542	3,044,735	608,428,807	3,865,405	10,498,097	14,363,502	863,735	13,499,767
Hua hipotekore	350,260,052	24,141,178	374,401,230	1,391,043	373,010,187	3,113,587	7,474,922	10,588,509	706,975	9,881,534
Hua konsumatore	215,976,345	9,494,467	225,470,812	1,498,141	223,972,671	751,629	2,910,144	3,661,773	141,827	3,519,946
Kartat e kreditit	11,154,325	447,175	11,601,500	155,551	11,445,949	189	113,031	113,220	14,933	98,287
Kredi Korporatë	601,167,966	32,408,243	633,576,209	17,970,011	615,606,198	85,492,831	41,965,929	127,458,760	17,142,500	110,316,260
Korporatë	483,284,134	22,667,737	505,951,871	14,896,602	491,055,269	77,388,036	38,907,783	116,295,819	16,368,566	99,927,253
Biznesi i mesëm	80,719,924	5,315,561	86,035,485	1,912,386	84,123,099	5,870,996	1,652,688	7,523,684	452,825	7,070,859
Biznesi i vogël	37,163,908	4,424,945	41,588,853	1,161,023	40,427,830	2,233,799	1,405,458	3,639,257	321,109	3,318,148
Totali	1,178,558,688	66,491,063	1,245,049,751	21,014,746	1,224,035,005	89,358,236	52,464,026	141,822,262	18,006,235	123,816,027

Zërat jashtë bilancit	-	-	-	119,772
Kartat e kreditit				
Individuale	-	-	-	72,127
Kartat e kreditit të Biznesit	-	-	-	47,645

31 dhjetor 2022	Niveli 3					Shuma neto totale sipas koston së amortizuar	Vlera e kolateralit
	Pa ditë-vonesa	Me ditë-vonesa	Totali	Fondi i zhvlerësimit	Vlera kontabël totale		
Kredi Individuale	3,205,847	7,868,933	11,074,780	4,176,657	6,898,123	628,826,697	734,034,204
Hua hipotekore	2,514,789	3,646,574	6,161,363	1,350,846	4,810,517	387,702,238	541,541,387
Hua konsumatore	666,485	3,533,346	4,199,831	2,395,125	1,804,706	229,297,323	192,492,817
Kartat e kreditit	24,573	689,013	713,586	430,686	282,900	11,827,136	-
Kredi Korporatë	23,082,314	20,264,983	43,347,297	14,294,731	29,052,566	754,975,024	1,561,082,826
Korporatë	17,424,325	12,435,583	29,859,908	9,788,929	20,070,979	611,053,501	1,164,522,241
Biznesi i mesëm	4,159,794	4,933,049	9,092,843	2,925,384	6,167,459	97,361,417	267,231,206
Biznesi i vogël	1,498,195	2,896,351	4,394,546	1,580,418	2,814,128	46,560,106	129,329,379
Totali	26,288,161	28,133,916	54,422,077	18,471,388	35,950,689	1,383,801,721	2,295,117,030

Ekspozimet në vonesë referohen si: Faza 1: Në vonesë 1-30 dpd, përndryshe pa ditë vonesë, Faza 2: Në vonesë 31-90 dpd, përndryshe pa ditë vonesë, Faza 3: Në vonesë më shumë se 90 dpd, përndryshe pa ditë vonesë.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

iii. Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet informacion në lidhje me cilësinë e kredisë të huasë për klientët në vitin 2021, sipas cilësisë së aktiveve me koston e amortizuar. Përveç nëse tregohet në mënyrë specifike, për aktivet financiare, shumat në tabelë përfaqësojnë vlerën kontabël bruto.

HUATË PËR KLIENËTË SIPAS CILËSISË SË AKTIVIT ME KOSTO TË AMORTIZUAR

31 dhjetor 2021	Niveli 1					Niveli 2				
	Pa ditë-vonesa	Me ditë-vonesa	Totali	Fondi i zhvlerësimit	Vlera kontabël totale	Pa ditë-vonesa	Me ditë-vonesa	Totali	Fondi i zhvlerësimit	Vlera kontabël totale
Kredi Individuale	478,249,393	27,365,792	505,615,185	5,310,667	500,304,518	3,942,406	12,833,322	16,775,728	415,997	16,359,731
Hua hipotekore	278,726,006	19,613,897	298,339,903	2,811,580	295,528,323	2,211,515	8,093,964	10,305,479	193,408	10,112,071
Hua konsumatore	191,332,179	7,257,754	198,589,933	2,203,025	196,386,908	1,730,534	4,617,032	6,347,566	217,666	6,129,990
Kartat e kreditit	8,191,208	494,141	8,685,349	296,062	8,389,287	357	122,326	122,683	4,923	117,760
Kredi Korporatë	618,919,162	15,371,264	634,290,426	21,881,934	612,408,492	100,856,105	53,414,242	154,270,347	18,133,692	136,136,655
Korporatë	515,128,938	10,423,770	525,552,708	18,877,193	506,675,515	90,605,980	43,002,348	133,608,328	16,873,171	116,735,157
Biznesi i mesëm	68,532,415	2,521,935	71,054,350	1,814,586	69,239,764	6,806,870	6,386,144	13,193,014	783,702	12,409,312
Biznesi i vogël	35,257,809	2,425,559	37,683,368	1,190,155	36,493,213	3,443,255	4,025,750	7,469,005	476,819	6,992,186
Totali	1,097,168,555	42,737,056	1,139,905,611	27,192,601	1,112,713,010	104,798,511	66,247,564	171,046,075	18,549,689	152,496,386
Zërat jashtë bilancit	-	-	-	282,557						
Kartat e kreditit Individuale	-	-	-	227,043						
Kartat e kreditit të Biznesit	-	-	-	55,514						
	Niveli 3					Shuma neto totale sipas koston së amortizuar		Vlera e kolateralit		
31 dhjetor 2021	Pa ditë-vonesa	Me ditë-vonesa	Totali	Fondi i zhvlerësimit	Vlera kontabël totale					
Kredi Individuale	937,603	8,788,057	9,725,660	4,060,351	5,665,309	522,329,558	683,172,365			
Hua hipotekore	782,267	4,279,993	5,062,260	1,317,963	3,744,297	309,384,691	487,142,678			
Hua konsumatore	146,975	3,604,674	3,751,649	2,088,939	1,662,710	204,179,518	196,029,687			
Kartat e kreditit	8,361	903,390	911,751	653,449	258,302	8,765,349	-			
Kredi Korporatë	32,846,364	25,027,323	57,873,687	17,867,500	40,006,187	788,551,334	1,410,505,722			
Korporatë	26,142,315	17,717,770	43,860,085	13,521,948	30,338,137	653,748,809	1,037,990,949			
Biznesi i mesëm	4,777,893	4,057,245	8,835,138	2,836,076	5,999,062	87,648,138	233,389,492			
Biznesi i vogël	1,926,156	3,252,308	5,178,464	1,509,476	3,668,988	47,154,387	139,125,281			
Totali	33,783,967	33,815,380	67,599,347	21,927,851	45,671,496	1,310,880,892	2,093,678,087			

Ekspozimet në vonesë referohen si: Faza 1: Në vonesë 1-30 dpd, përndryshe pa ditë vonesë, Faza 2: Në vonesë 31-90 dpd, përndryshe pa ditë vonesë, Faza 3: Në vonesë më shumë se 90 dpd, përndryshe pa ditë vonesë.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

iii. Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet informacion në lidhje me analizat e moshës së huave për klientët në vitin 2022 sipas linjës së produktit.

HUATË PËR KLIENTËVE ME KOSTO TË AMORTIZUAR

Kredi Individuale

31 dhjetor 2022	Hua hipotekore				Hua konsumatore				Kartat e kreditit			
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Aktuale	349,011,644	2,011,418	940,985	351,964,047	214,539,131	337,101	287,016	215,163,248	11,002,564	(31)	9,631	11,012,164
1 - 30 ditë	23,998,543	721,103	569,096	25,288,742	9,433,540	367,390	22,747	9,823,677	443,385	168	572	444,125
31 - 90 ditë	-	7,149,013	495,092	7,644,105	-	2,815,455	111,280	2,926,735	-	98,150	854	99,004
91 - 180 ditë	-	-	476,953	476,953	-	-	211,431	211,431	-	-	7,605	7,605
181 - 360 ditë	-	-	329,794	329,794	-	-	345,721	345,721	-	-	264,239	264,239
> 361 ditë	-	-	1,998,597	1,998,597	-	-	826,511	826,511	-	-	-	-
Totali	373,010,187	9,881,534	4,810,517	387,702,238	223,972,671	3,519,946	1,804,706	229,297,323	11,445,949	98,287	282,901	11,827,137
Vlera e kolateralit	506,743,996	18,915,822	15,881,569	541,541,387	184,514,046	4,785,454	3,193,317	192,492,817	-	-	-	-

HUATË E KLIENTËVE ME KOSTO TË AMORTIZUAR

Kredi Korporatë

31 dhjetor 2022	Korporatat e mëdha				Korporatat e Mesme				Korporatat e Vogla			
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Aktuale	469,278,163	66,851,046	7,137,429	543,266,638	78,987,416	5,103,747	2,720,177	86,811,340	36,156,816	1,497,689	844,949	38,499,454
1 - 30 ditë	21,777,106	1,165,380	4,258,702	27,201,188	5,135,683	447,569	441,396	6,024,648	4,271,014	491,049	63,393	4,825,456
31 - 90 ditë	-	31,910,827	1,270,578	33,181,405	-	1,519,543	117,236	1,636,779	-	1,329,410	275,451	1,604,861
91 - 180 ditë	-	-	32,099	32,099	-	-	306,841	306,841	-	-	383,735	383,735
181 - 360 ditë	-	-	-	-	-	-	995,401	995,401	-	-	190,363	190,363
> 361 ditë	-	-	7,372,171	7,372,171	-	-	1,586,408	1,586,408	-	-	1,056,237	1,056,237
Totali	491,055,269	99,927,253	20,070,979	611,053,501	84,123,099	7,070,859	6,167,459	97,361,417	40,427,830	3,318,148	2,814,128	46,560,106
Vlera e kolateralit	1,030,789,896	88,301,609	45,430,736	1,164,522,241	223,430,089	21,707,824	22,093,293	267,231,206	105,427,207	10,488,120	13,414,052	129,329,379

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

iii. Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet informacion në lidhje me analizat e moshës së huave për klientët në vitin 2021 sipas linjës së produktit.

HUATË PËR KLIENTËVE ME KOSTO TË AMORTIZUAR

31 dhjetor 2021	Kredi Individuale											
	Hua hipotekore				Hua konsumatore				Kartat e kreditit			
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Aktuale	276,088,049	2,174,923	495,030	278,758,002	189,210,919	1,690,726	65,904	190,967,549	7,909,696	323	2,932	7,912,951
1 - 30 ditë	19,440,274	425,554	63,057	19,928,885	7,175,989	529,115	22,004	7,727,108	479,591	-	265	479,856
31 - 90 ditë	-	7,511,594	112,294	7,623,888	-	3,910,059	41,548	3,951,607	-	117,437	208	117,645
91 - 180 ditë	-	-	764,607	764,607	-	-	254,942	254,942	-	-	14,990	14,990
181 - 360 ditë	-	-	445,236	445,236	-	-	333,337	333,337	-	-	239,907	239,907
> 361 ditë	-	-	1,864,073	1,864,073	-	-	944,975	944,975	-	-	-	-
Totali	295,528,323	10,112,071	3,744,297	309,384,691	196,386,908	6,129,900	1,662,710	204,179,518	8,389,287	117,760	258,302	8,765,349
Vlera e kolateralit	450,347,893	23,277,363	13,517,422	487,142,678	183,803,785	9,349,802	2,876,100	196,029,687	-	-	-	-

HUATË E KLIENTËVE ME KOSTO TË AMORTIZUAR

31 dhjetor 2021	Kredi Korporatë											
	Korporatat e mëdha				Korporatat e Mesme				Korporatat e Vogla			
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Aktuale	497,028,147	79,944,729	19,157,100	596,129,976	66,841,350	6,487,454	3,733,621	77,062,425	34,152,309	3,213,787	1,512,093	38,878,189
1 - 30 ditë	9,647,368	12,741,223	266,717	22,655,308	2,398,414	2,828,690	322,789	5,549,893	2,340,904	1,394,113	201,456	3,936,473
31 - 90 ditë	-	24,049,205	601,475	24,650,680	-	3,093,168	10,391	3,103,559	-	2,384,286	50,401	2,434,687
91 - 180 ditë	-	-	274,632	274,632	-	-	151,833	151,833	-	-	619,499	619,499
181 - 360 ditë	-	-	2,071,525	2,071,525	-	-	606,634	606,634	-	-	218,360	218,360
> 361 ditë	-	-	7,966,688	7,966,688	-	-	1,173,794	1,173,794	-	-	1,067,179	1,067,179
Totali	506,675,515	116,735,157	30,338,137	653,748,809	69,239,764	12,409,312	5,999,062	87,648,138	36,493,213	6,992,186	3,668,988	47,154,387
Vlera e kolateralit	836,828,337	145,200,429	55,962,183	1,037,990,949	173,084,305	37,220,258	23,084,929	233,389,492	99,072,833	27,015,166	13,037,282	139,125,281

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

iii. Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet informacion mbi cilësinë e kredisë të aktiveve financiare, përveç kredive për klientët, të matura me koston e amortizuar, investimet e borxhit FVOCI në 2022. Përveç nëse tregohet në mënyrë specifike, për aktivet financiare, shumat në tabelë përfaqësojnë vlerën kontabël bruto.

RREZIKU I KREDISE I INSTRUMENTAVE FINANCIARE- TË TJERA NGA HUA PËR KLIENTËT

	2022			Të provigjionuara në blerje	Totali
	ECL 12 mujore	ECL përgjatë gjithë jetës për ekspozime të paprovigjionuar	ECL përgjatë gjithë jetës për ekspozime të paprovigjionuar		
Depozita dhe llogari me bankat me koston e amortizuar					
Vlerësuar Aaa në Aa3	-	-	-	-	-
Vlerësuar A1 në A3	49,378,375	-	-	-	49,378,375
Vlerësuar Baa1 në Baa3	60,960,641	-	-	-	60,960,641
Vlerësuar Ba1 në Ba3	46,974,174	-	-	-	46,974,174
Vlerësuar B1 në B3	16,896,997	-	-	-	16,896,997
Vlerësuar Caa1 në Caa3	-	-	-	-	-
Të pavlerësuar	19,546,419	-	-	-	19,546,419
Ekpozimi para zhvlerësimit	193,756,606	-	-	-	193,756,606
Zhvlerësimi	29,086	-	-	-	29,086
Vlera kontabël	193,727,520	-	-	-	193,727,520
Hua për bankat me koston e amortizuar					
Vlerësuar Aa1 në Aa3	-	-	-	-	-
Vlerësuar A1 në A3	-	-	-	-	-
Vlerësuar Baa1 në Baa3	-	-	-	-	-
Vlerësuar Ba1 në Ba3	71,015,185	-	-	-	71,015,185
Vlerësuar B1 në B3	76,292,371	-	-	-	76,292,371
Vlerësuar Caa1 në Caa3	-	-	-	-	-
Të pavlerësuar	-	-	-	-	-
Ekpozimi para zhvlerësimit	147,307,556	-	-	-	147,307,556
Zhvlerësimi	1,413,232	-	-	-	1,413,232
Vlera kontabël	145,894,324	-	-	-	145,894,324
Letrat me vlerë me FVOCI					
Vlerësuar Aa1 në Aa3	235,919,915	-	-	-	235,919,915
Vlerësuar A1 në A3	105,862,748	-	-	-	105,862,748
Vlerësuar Baa1 në Baa3	115,324,368	-	-	-	115,324,368
Vlerësuar Ba1 në Ba3	140,796,457	-	-	-	140,796,457
Vlerësuar B1 në B3	471,330,948	-	-	-	471,330,948
Vlerësuar Caa1 në Caa3	7,248,572	1,079,564	-	-	8,328,136
Të pavlerësuar	80,416,112	-	5,745,851	-	86,161,963
Tërheqje vlerësimi	-	13,082,907	10,586,612	-	23,669,519
Ekpozimi para zhvlerësimit	1,156,899,120	14,162,471	16,332,463	-	1,187,394,054
Zhvlerësimi	-	-	-	-	-
Vlera kontabël	1,156,899,120	14,162,471	16,332,463	-	1,187,394,054
Letrat me vlerë me koston e amortizuar					
Vlerësuar Aa1 në Aa3	14,931,896	-	-	-	14,931,896
Vlerësuar A1 në A3	58,317,334	-	-	-	58,317,334
Vlerësuar Baa1 në Baa3	223,301,489	-	1,116,009	-	224,417,498
Vlerësuar Ba1 në Ba3	134,982,147	-	-	-	134,982,147
Vlerësuar B1 në B3	1,254,662,002	8,943,491	-	-	1,263,605,493
Vlerësuar Caa1 në Caa3	1,062,430	8,834,164	-	-	9,896,594
Të pavlerësuar	15,262,415	-	2,238,599	-	17,501,014
Tërheqje vlerësimi	-	-	2,388,283	-	2,388,283
Ekpozimi para zhvlerësimit	1,702,519,713	17,777,655	5,742,891	-	1,726,040,259
Zhvlerësimi	21,434,478	2,870,605	3,439,596	-	27,744,679
Vlera kontabël	1,681,085,235	14,907,050	2,303,295	-	1,698,295,580

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

iii. Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet informacion mbi cilësinë e kredisë të aktiveve financiare, përveç kredive për klientët, të matura me koston e amortizuar, investimet e borxhit FVOCI (2021). Përveç nëse tregohet në mënyrë specifike, për aktivet financiare, shumat në tabelë përfaqësojnë vlerën kontabël bruto.

	2021				Totali
	ECL 12 mujore	ECL përgjatë gjithë jetës për ekspozime të paprovigjionuar	ECL përgjatë gjithë jetës për ekspozime të paprovigjionuar	Të provigjionuara në blerje	
Depozita dhe llogari me bankat me koston e amortizuar					
Vlerësuar Aaa në Aa3	-	-	-	-	-
Vlerësuar A1 në A3	91,304,985	-	-	-	91,304,985
Vlerësuar Baa1 në Baa3	144,817,478	-	-	-	144,817,478
Vlerësuar Ba1 në Ba3	44,629,871	-	-	-	44,629,871
Vlerësuar B1 në B3	3,990,428	-	-	-	3,990,428
Vlerësuar Caa1 në Caa3	-	-	-	-	-
Të pavlerësuar	15,570,368	-	-	-	15,570,368
Ekpozimi para zhvlerësimit	300,313,130	-	-	-	300,313,130
Zhvlerësimi	22,937	-	-	-	22,937
Vlera kontabël	300,290,193	-	-	-	300,290,193
Hua për bankat me koston e amortizuar					
Vlerësuar Aa1 në Aa3	-	-	-	-	-
Vlerësuar A1 në A3	-	-	-	-	-
Vlerësuar Baa1 në Baa3	-	-	-	-	-
Vlerësuar Ba1 në Ba3	46,295,752	1,704,676	-	-	48,000,428
Vlerësuar B1 në B3	91,706,139	-	-	-	91,706,139
Vlerësuar Caa1 në Caa3	-	-	-	-	-
Të pavlerësuar	-	-	-	-	-
Ekpozimi para zhvlerësimit	138,001,891	1,704,676	-	-	139,706,567
Zhvlerësimi	1,457,659	2,569	-	-	1,460,228
Vlera kontabël	136,544,232	1,707,107	-	-	138,246,339
Letrat me vlerë me FVOCI					
Vlerësuar Aa1 në Aa3	87,776,723	-	-	-	87,776,723
Vlerësuar A1 në A3	111,985,938	-	-	-	111,985,938
Vlerësuar Baa1 në Baa3	223,600,499	-	-	-	223,600,499
Vlerësuar Ba1 në Ba3	273,124,969	-	-	-	273,124,969
Vlerësuar Caa1 në Caa3	1,405,511,641	-	-	-	1,405,511,641
Vlerësuar B1 në B3	9,477,273	-	-	-	9,477,273
Të pavlerësuar	120,437,300	5,770,435	-	-	126,207,735
Ekpozimi para zhvlerësimit	2,231,914,343	5,770,435	-	-	2,237,684,778
Zhvlerësimi	-	-	-	-	-
Vlera kontabël	2,231,914,343	5,770,435	-	-	2,237,684,778
Letrat me vlerë me koston e amortizuar					
Vlerësuar Aa1 në Aa3	-	-	-	-	-
Vlerësuar A1 në A3	-	-	-	-	-
Vlerësuar Baa1 në Baa3	6,834,822	-	-	-	6,834,822
Vlerësuar Ba1 në Ba3	18,319,161	-	-	-	18,319,161
Vlerësuar B1 në B3	160,920,259	-	-	-	160,920,259
Vlerësuar Caa1 në Caa3	8,418,668	-	-	-	8,418,668
Të pavlerësuar	23,806,212	2,348,208	-	-	26,154,420
Ekpozimi para zhvlerësimit	218,299,122	2,348,208	-	-	220,647,330
Zhvlerësimi	1,546,431	29,690	-	-	1,576,121
Vlera kontabël	216,752,691	2,318,518	-	-	219,071,209

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

iii. Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

Cilësia e aktiveve të tjera financiare, bazuar në sistemin e vlerësimit të brendshëm të Bankës paraqitet si më poshtë:

31 dhjetor 2022	Arka dhe llogari me Bankën Qendrore	Llogari me bankat e tjera	Portofoli i mbajtur deri në maturim	Aktive të tjera	Totali
Mirë	537,491,661	619,796,336	2,911,791,378	10,891,554	4,079,970,929
Pranueshëm	-	-	-	-	-
Nën monitorim	-	-	-	-	-
Totali	537,491,661	619,796,336	2,911,791,378	10,891,554	4,079,970,929

31 dhjetor 2021	Arka dhe llogari me Bankën Qendrore	Llogari me bankat e tjera	Portofoli i mbajtur deri në maturim	Aktive të tjera	Totali
Mirë	536,369,185	695,620,112	2,558,621,973	21,333,007	3,811,944,277
Pranueshëm	-	-	-	-	-
Nën monitorim	-	-	-	-	-
Total	536,369,185	695,620,112	2,558,621,973	21,333,007	3,811,944,277

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

iii. Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet informacion në lidhje me vlerësimin e cilësisë së kredisë të huave për klientët për portofolin e korporatave në vitin 2022. Përveç nëse tregohet në mënyrë specifike, për aktivet financiare, shumat në tabelë përfaqësojnë vlerën kontabël bruto.

SHËNIMET SHPJEGUESE TË VLERËSIMIT TË RREZIKUT TË KREDISË- HUATË PËR KLIENTËT ME KOSTO TË AMORTIZUAR- PORTOFOLI I KORPORATËS

31 dhjetor 2022	ECL 12 mujore	ECL përgjatë gjithë jetës për ekspozime të paprovigjionuar	ECL përgjatë gjithë jetës për ekspozime të paprovigjionuar	Totali
Korporata të mëdha				
E fortë (vlerësimi A)	6,374,636	-	-	6,374,636
Kënaqshëm (vlerësimi B & C)	419,083,906	50,279,076	47,101	469,410,083
Për tu rishikuar (rreziku më i lartë) (vlerësimi D më i ulët se C)	-	-	16,532,286	16,532,286
Të humbura (Më i ulët se D dhe mbi 90 ditë të kaluara)	-	-	13,265,397	13,265,397
Totali i Vlerësuar	425,458,542	50,279,076	29,844,784	505,582,402
Të pavlerësuara	80,493,329	66,016,743	15,124	146,525,196
Vlera totale bruto	505,951,871	116,295,819	29,859,908	652,107,598
Zbritje për zhvlerësimin				
Vlera kontabël	14,896,602	16,368,566	9,788,929	41,054,097
Garancia e mbajtur për aktivet e provigjionuara dhe aktivet në FVPL	491,055,269	99,927,253	20,070,979	611,053,501
Korporata të mesme				
E fortë (vlerësimi A)	4,107,745	-	-	4,107,745
Kënaqshëm (vlerësimi B & C)	80,287,770	7,358,756	50,102	87,696,628
Për tu rishikuar (rreziku më i lartë) (vlerësimi D më i ulët se C)	-	-	3,799,332	3,799,332
Të humbura (Më i ulët se D dhe mbi 90 ditë të kaluara)	-	-	5,225,322	5,225,322
Totali i Vlerësuar	84,395,515	7,358,756	9,074,756	100,829,027
Të pavlerësuara	1,639,970	164,928	18,087	1,822,985
Vlera totale bruto	86,035,485	7,523,684	9,092,843	102,652,012
Zbritje për zhvlerësimin	1,912,386	452,825	2,925,384	5,290,595
Vlera kontabël	84,123,099	7,070,859	6,167,459	97,361,417
Garancia e mbajtur për aktivet e provigjionuara dhe aktivet në FVPL	223,430,089	21,707,824	22,093,293	267,231,206
Korporata të vogla				
E fortë (vlerësimi A)	3,895,056	-	-	3,895,056
Kënaqshëm (vlerësimi B & C)	31,420,973	2,579,824	29,601	34,030,398
Për tu rishikuar (rreziku më i lartë) (vlerësimi D më i ulët se C)	-	-	842,048	842,048
Të humbura (Më i ulët se D dhe mbi 90 ditë të kaluara)	-	-	3,334,309	3,334,309
Totali i Vlerësuar	35,316,029	2,579,824	4,205,958	42,101,811
Të pavlerësuara	6,272,824	1,059,433	188,588	7,520,845
Vlera totale bruto	41,588,853	3,639,257	4,394,546	49,622,656
Zbritje për zhvlerësimin	1,161,023	321,109	1,580,418	3,062,550
Vlera kontabël	40,427,830	3,318,148	2,814,128	46,560,106
Garancia e mbajtur për aktivet e provigjionuara dhe aktivet në FVPL	105,427,207	10,488,120	13,414,052	129,329,379
JASHTË BILANCIT				
Zbritje për zhvlerësimin e kartave të kreditit	47,645	-	-	47,645

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

iii. Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet informacion në lidhje me vlerësimin e cilësisë së kredisë të huave për klientët për portofolin e korporatave në vitin 2021. Përveç nëse tregohet në mënyrë specifike, për aktivet financiare, shumat në tabelë përfaqësojnë vlerën kontabël bruto.

SHËNIMET SHPJEGUESE TË VLERËSIMIT TË RREZIKUT TË KREDISË- HUATË PËR KLIENTËT ME KOSTO TË AMORTIZUAR- PORTOFOLI I KORPORATËS

31 dhjetor 2021	ECL 12 mujore	ECL përgjatë gjithë jetës për ekspozime të paprovigjionuar	ECL përgjatë gjithë jetës për ekspozime të paprovigjionuar	Totali
Korporata të mëdha				
E fortë (vlerësimi A)	6,251,326	-	-	6,251,326
Kënaqshëm (vlerësimi B & C)	439,700,685	58,807,666	28,132	498,536,483
Për tu rishikuar (rreziku më i lartë) (vlerësimi D më i ulët se C)	-	-	26,977,835	26,977,835
Të humbura (Më i ulët se D dhe mbi 90 ditë të kaluara)	-	-	16,844,874	16,844,874
Totali i Vlerësuar	445,952,011	58,807,666	43,850,841	548,610,518
Të pavlerësuara	79,600,697	74,800,662	9,244	154,410,603
Vlera totale bruto	525,552,708	133,608,328	43,860,085	703,021,121
Zbritje për zhvlerësimin	18,877,193	16,873,171	13,521,948	49,272,312
Vlera kontabël	506,675,515	116,735,157	30,338,137	653,748,809
Garancia e mbajtur për aktivet e provigjionuara dhe aktivet në FVPL	836,828,337	145,200,429	55,962,183	1,037,990,949
Korporata të mesme				
E fortë (vlerësimi A)	4,231,216	-	-	4,231,216
Kënaqshëm (vlerësimi B & C)	65,747,402	12,727,534	15,393	78,490,329
Për tu rishikuar (rreziku më i lartë) (vlerësimi D më i ulët se C)	-	-	4,764,638	4,764,638
Të humbura (Më i ulët se D dhe mbi 90 ditë të kaluara)	-	-	4,026,460	4,026,460
Totali i Vlerësuar	69,978,618	12,727,534	8,806,491	91,512,643
Të pavlerësuara	1,075,732	465,480	28,647	1,569,859
Vlera totale bruto	71,054,350	13,193,014	8,835,138	93,082,502
Zbritje për zhvlerësimin	1,814,586	783,702	2,836,076	5,434,364
Vlera kontabël	69,239,764	12,409,312	5,999,062	87,648,138
Garancia e mbajtur për aktivet e provigjionuara dhe aktivet në FVPL	173,084,305	37,220,258	23,084,929	233,389,492
Korporata të vogla				
E fortë (vlerësimi A)	3,248,826	-	-	3,248,826
Kënaqshëm (vlerësimi B & C)	26,103,547	6,180,293	47,727	32,331,567
Për tu rishikuar (rreziku më i lartë) (vlerësimi D më i ulët se C)	-	-	1,807,847	1,807,847
Të humbura (Më i ulët se D dhe mbi 90 ditë të kaluara)	-	-	3,245,075	3,245,075
Totali i Vlerësuar	29,352,373	6,180,293	5,100,649	40,633,315
Të pavlerësuara	8,330,995	1,288,712	77,815	9,697,522
Vlera totale bruto	37,683,368	7,469,005	5,178,464	50,330,837
Zbritje për zhvlerësimin	1,190,155	476,819	1,509,476	3,176,450
Vlera kontabël	36,493,213	6,992,186	3,668,988	47,154,387
Garancia e mbajtur për aktivet e provigjionuara dhe aktivet në FVPL	99,072,833	27,015,166	13,037,282	139,125,281
JASHTË BILANCIT				
Zbritje për zhvlerësimin e kartave të kreditit	55,514	-	-	55,514

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

iii. Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet informacion në lidhje me cilësinë e kredisë me cilësi të huasë për klientët për portofolin individëve në vitin 2022. Përveç nëse tregohet në mënyrë specifike, për aktivet financiare, shumat në tabelë përfaqësojnë vlerën kontabël bruto.

SHËNIMET SHPJEGUESE TË VLERËSIMIT TË RREZIKUT TË KREDISË- HUATË PËR KLIENTËT ME KOSTO TË AMORTIZUAR-PORTOFOLI I INDIVIDËVE

31 dhjetor 2022	ECL 12 mujore	ECL përgjatë gjithë jetës për ekspozime të paprovigjionuar	ECL përgjatë gjithë jetës për ekspozime të paprovigjionuar	Totali
Hua hipotekore				
E fortë (vlerësimi A)	15,866,129	-	43,585	15,909,714
Kënaqshëm (vlerësimi B & C)	274,086,702	9,765,112	576,679	284,428,493
Për tu rishikuar (rreziku më i lartë) (vlerësimi D më i ulët se C)	-	-	1,735,853	1,735,853
Të humbura	-	-	3,805,246	3,805,246
Të pavlerësuara	84,448,399	823,397	-	85,271,796
Vlera totale bruto	374,401,230	10,588,509	6,161,363	391,151,102
Zhvlerësimi	1,391,043	706,975	1,350,846	3,448,864
Vlera kontabël	373,010,187	9,881,534	4,810,517	387,702,238
Garancia e mbajtur për aktivet e provigjionuara dhe aktivet në FVPL	506,743,996	18,915,822	15,881,569	541,541,387
Hua konsumatore				
E fortë (vlerësimi A)	13,853,525	36,192	2,860	13,892,577
Kënaqshëm (vlerësimi B & C)	38,733,252	1,908,033	59,708	40,700,993
Për tu rishikuar (rreziku më i lartë) (vlerësimi D më i ulët se C)	-	-	380,265	380,265
Të humbura	-	-	3,694,498	3,694,498
Të pavlerësuara	172,884,035	1,717,548	62,500	174,664,083
Vlera totale bruto	225,470,812	3,661,773	4,199,831	233,332,416
Zhvlerësimi	1,498,141	141,827	2,395,125	4,035,093
Vlera kontabël	223,972,671	3,519,946	1,804,706	229,297,323
Garancia e mbajtur për aktivet e provigjionuara dhe aktivet në FVPL	184,514,046	4,785,454	3,193,317	192,492,817
Kartat e kreditit				
Të humbura	-	-	689,013	689,013
Të pavlerësuara	11,601,500	113,220	24,573	11,739,293
Vlera totale bruto	11,601,500	113,220	713,586	12,428,306
Zhvlerësimi	155,551	14,933	430,686	601,170
Vlera kontabël	11,445,949	98,287	282,900	11,827,136
Garancia e mbajtur për aktivet e provigjionuara dhe aktivet në FVPL	-	-	-	-
Zërat jashtë bilancit				
Zhvlerësimi i kartave të kreditit	72,127	-	-	72,127

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

iii. Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

Tabela e mëposhtme paraqet informacion në lidhje me cilësinë e kredisë me cilësi të huasë për klientët për portofolin individëve në vitin 2021. Përveç nëse tregohet në mënyrë specifike, për aktivet financiare, shumat në tabelë përfaqësojnë vlerën kontabël bruto.

SHËNIMET SHPJEGUESE TË VLERËSIMIT TË RREZIKUT TË KREDISË- HUATË PËR KLIENTËT ME KOSTO TË AMORTIZUAR-PORTOFOLI I INDIVIDËVE

31 dhjetor 2021	ECL 12 mujore	ECL përgjatë gjithë jetës për ekspozime të paprovigjionuar	ECL përgjatë gjithë jetës për ekspozime të paprovigjionuar	Totali
Hua hipotekore				
Të humbura	-	-	4,313,331	4,313,331
Të pavlerësuara	298,339,903	10,305,479	748,929	309,394,311
Vlera totale bruto	298,339,903	10,305,479	5,062,260	313,707,642
Zhvlerësimi	2,811,580	193,408	1,317,963	4,322,951
Vlera kontabël	295,528,323	10,112,071	3,744,297	309,384,691
Garancia e mbajtur për aktivet e provigjionuara dhe aktivet në FVPL	450,347,893	23,277,363	13,517,422	487,142,678
Hua konsumatore				
Të humbura	-	-	3,679,885	3,679,885
Të pavlerësuara	198,589,933	6,347,566	71,764	205,009,263
Vlera totale bruto	198,589,933	6,347,566	3,751,649	208,689,148
Zhvlerësimi	2,203,025	217,666	2,088,939	4,509,630
Vlera kontabël	196,386,908	6,129,900	1,662,710	204,179,518
Garancia e mbajtur për aktivet e provigjionuara dhe aktivet në FVPL	183,803,785	9,349,802	2,876,100	196,029,687
Kartat e kreditit				
Të humbura	-	-	902,445	902,445
Të pavlerësuara	8,685,349	122,683	9,306	8,817,338
Vlera totale bruto	8,685,349	122,683	911,751	9,719,783
Zhvlerësimi	296,062	4,923	653,449	954,434
Vlera kontabël	8,389,287	117,760	258,302	8,765,349
Garancia e mbajtur për aktivet e provigjionuara dhe aktivet në FVPL	-	-	-	-
Zërat jashtë bilancit				
Zhvlerësimi i kartave të kreditit	227,043	-	-	227,043

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

iii. Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

Kreditë me terma të rinegociuara

Kreditë me terma të rinegociuara janë kredi që janë ristrukturuar për shkak të përkeqësimit të pozicionit financiar të huamarrësit dhe ku Banka ka bërë lëshime që nuk do të merrte në konsideratë.

Kreditë me terma të rinegociuara janë kredi që janë ristrukturuar për shkak të përkeqësimit të pozicionit financiar të huamarrësit dhe ku Banka ka bërë lëshime që nuk do të merrte në konsideratë.

Më poshtë janë vlerat kontabël të kredive për klientët, afati i të cilave është rinegociuar dhe është nën monitorim:

KREDITË E RISTRUKTURUARA SIPAS CILËSISË SË KREDITIT ME KOSTO TË AMORTIZUAR

31 dhjetor 2022	Vlera totale e kredive	Vlera totale e Kredive të ristrukturuara (modifikim i përhershëm)	Kredi të ristrukturuara (%)
Niveli 1	1,245,049,751	10,719,083	0.9%
Niveli 2	141,822,262	75,015,566	52.9%
Niveli 3	54,422,077	11,493,576	21.1%
Ekspozimi para zhvlerësimit	1,441,294,090	97,228,225	6.7%
Fondi i zhvlerësimit Niveli 1	21,014,746	232,357	1.1%
Fondi i zhvlerësimit Niveli 2	18,006,235	13,606,329	75.6%
Fondi i zhvlerësimit Niveli 3	18,471,388	3,135,690	17.0%
Shuma totale neto	1,383,801,721	80,253,849	5.8%
Vlera e kolateralit	2,295,117,030	116,268,877	5.1%
Zërat jashtë bilancit			
Fondi i zhvlerësimit	119,772	-	-

KREDITË E RISTRUKTURUARA SIPAS CILËSISË SË KREDITIT ME KOSTO TË AMORTIZUAR

31 dhjetor 2021	Vlera totale e kredive	Vlera totale e Kredive të ristrukturuara (modifikim i përhershëm)	Kredi të ristrukturuara (%)
Niveli 1	1,139,905,611	11,022,393	1.0%
Niveli 2	171,046,075	84,285,559	49.3%
Niveli 3	67,599,347	13,345,660	19.7%
Ekspozimi para zhvlerësimit	1,378,551,033	108,653,612	7.9%
Fondi i zhvlerësimit Niveli 1	27,192,601	254,965	0.9%
Fondi i zhvlerësimit Niveli 2	18,549,689	13,310,308	71.8%
Fondi i zhvlerësimit Niveli 3	21,927,851	3,943,808	18.0%
Shuma totale neto	1,310,880,892	91,144,531	7.0%
Vlera e kolateralit	2,093,678,087	122,796,567	5.9%
Zërat jashtë bilancit			
Fondi i zhvlerësimit	282,557	-	-

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

iv. Kolaterali dhe përmirësime të tjera të kredisë

Grupi punëson një gamë të politikave dhe praktikave për të zbutur rrezikun e kredisë. Më e zakonshme e këtyre është pranimi i kolateralit për fonde të avancuara. Grupi ka politika të brendshme për pranueshmërinë e klasave specifike të kolateralit ose zbutjen e rrezikut të kredisë.

Grupi përgatit një vlerësim të kolateralit të marrë si pjesë e procesit të krijimit të huasë. Ky vlerësim shqyrtohet në mënyrë periodike.

Grupi përgatit një vlerësim të kolateralit të marrë si pjesë e procesit të krijimit të huasë. Ky vlerësim shqyrtohet në mënyrë periodike. Llojet kryesore të kolateralit për huatë dhe paradhëniet janë:

- Hipotekat mbi banesat;
- Aktivet financiare;
- Ngarkesat mbi aktivet e biznesit, siç janë premiset, makineritë dhe llogaritë e arkëtueshme;

Financimi afatgjatë dhe kreditimi i subjekteve të korporatave janë përgjithësisht të siguruara; Rregjistrimi i lehtësive individuale të kreditit përgjithësisht është i pasiguar.

Kolaterale të mbajtur si garanci për aktivet financiare përveç kredive dhe paradhënieve varet nga natyra e instrumentit. Letrat me vlerë të borxhit, thesarit dhe faturave të tjera të pranueshme përgjithësisht janë të pasigurta, me përjashtim të letrave me vlerë të mbështetura nga aktivi dhe instrumente të ngjashme, të cilat sigurohen nga portofolet e instrumenteve financiare.

Politikat e Grupit lidhur me marrjen e kolateralit nuk kanë ndryshuar dukshëm gjatë periudhës raportuese dhe nuk ka pasur ndryshime të rëndësishme në cilësinë e përgjithshme të kolateralit të mbajtur nga Grupi që nga periudha e mëparshme.

Më poshtë është një analizë e kolateralit dhe rritjes së kredisë të përmirësuar gjatë viteve:

31 dhjetor 2022	Hua për klientët		
	Individë	Korporata	Totali i kredive
Ndërtesa rezidenciale, tregtare ose industriale	1,075,167,285	1,443,429,538	2,518,596,823
Aktive financiare	52,563,863	924,229,550	976,793,413
Të tjera	160,759,194	205,113,437	365,872,631
Totali	1,288,490,342	2,572,772,525	3,861,262,867

31 dhjetor 2021	Hua për klientët		
	Individë	Individë	Individë
Ndërtesa rezidenciale, tregtare ose industriale	961,923,639	1,322,011,075	2,283,934,714
Aktive financiare	47,179,540	913,178,143	960,357,683
Të tjera	74,515,023	160,142,533	234,657,556
Totali	1,083,618,202	2,395,331,751	3,478,949,953

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Hua dhe letra me vlerë të zhvlerësuara

Hua dhe letrat me vlerë të zhvlerësuara janë hua dhe letra me vlerë për të cilat Banka përcakton se është e mundshme që ajo nuk do të jetë në gjendje të mbledhë të gjithë principalin dhe interesin që duhet të paguhet sipas kushteve kontraktuale të marrëveshjes / huave / letrave me vlerë. Komiteti i Rrezikut i BKT-së është i angazhuar me klasifikimin e klientëve dhe rezultatin e tyre sipas kategorive të përshtatshme. Ai vendos ndryshimet e klasifikimit dhe merr veprimet e nevojshme sipas procedurave të monitorimit. Komiteti i Rrezikut vlerëson çdo kredi sipas këtyre faktorëve:

- Aftësia për të paguar
- Gjendja financiare
- Aftësia e menaxhimit
- Kolaterali dhe Garantuesit
- Struktura e huasë
- Industria dhe Ekonomia

Huatë në vonesë por jo të zhvlerësuara

Huatë në vonesë por jo të zhvlerësuara janë ato hua dhe letra me vlerë, ku pagesat e interesit ose pagesat e principalit janë të vonuara, por Banka beson se zhvlerësimi nuk është i përshtatshëm në bazë të nivelit të sigurisë / kolateralit në dispozicion dhe / ose fazës së mbledhjes së shumat që i detyrohen Bankës.

Fondi për humbje nga zhvlerësimi

Banka krijon një fond për humbjet nga zhvlerësimet që përfaqëson vlerësimin për humbjet e ndodhura të portofolit dhe aktiveve të tjera financiare. Ai lidhet me komponentin e humbjes specifike për ekspozimet individualisht të konsiderueshme.

Politika e fshirjes së kredive

Banka, me vendimin e Bordit të Drejtorëve, shlyen një hua/ garanci (dhe çdo kompensim për humbjet nga zhvlerësimi), në përputhje me rregulloren e Bankës së Shqipërisë "Për administrimin e rrezikut të kredisë". Vendimi i shlyerjes merret pas shqyrtimit të informatave të tilla si ndodhja e ndryshimeve të rëndësishme në pozicionin financiar të huamarrësit / emetuesit, në mënyrë që huamarrësi / emetuesi nuk mund të paguajë detyrimin ose që të ardhurat nga kolaterali nuk do të jenë të mjaftueshme për të paguar të gjithë ekspozimin.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

iv. Përqëndrimet e rrezikut të kredisë

Banka monitoron përqëndrimin e rrezikut të kredisë sipas sektorit dhe pozicionit gjeografik. Një analizë e përqëndrimit të rrezikut të kredisë nga huatë dhe letrat me vlerë në 31 dhjetor 2022 dhe 2021 paraqitet më poshtë:

	Shënimi	Huatë për klientët		Huatë për bankat		Investimet në letra me vlerë	
		31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Vlera kontabël	9,10,11	1,383,681,949	1,310,598,335	145,894,324	138,246,339	2,911,791,378	2,558,621,973
Përqëndrimi sipas sektorit							
Korporata		753,572,033	786,443,094	-	-	342,014,464	327,269,172
Qeveri		1,355,346	2,052,726	16,465,437	-	2,030,613,264	1,655,903,963
Banka		-	-	129,428,887	138,246,339	539,163,650	575,448,838
Individë		628,754,570	522,102,515	-	-	-	-
Totali		1,383,681,949	1,310,598,335	145,894,324	138,246,339	2,911,791,378	2,558,621,973

Përqëndrimi sipas vendndodhjes	Shënimi	Huatë për klientët		Huatë për bankat		Investimet në letra me vlerë	
		31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Shqipëria		767,785,462	775,006,240	-	-	1,527,106,476	1,345,807,234
Kosova		558,697,265	473,199,317	-	-	44,769,360	86,417,093
Evropa		21,525,333	27,798,136	92,977,620	46,482,144	813,078,001	693,885,560
Azia		-	-	19,755,072	47,287,240	218,982,412	187,315,061
Lindja e Mesme dhe Afrika		-	-	33,161,632	40,081,237	113,629,254	96,997,639
Amerika		35,673,889	34,594,642	-	4,395,718	165,011,032	123,554,206
Australia		-	-	-	-	29,214,843	24,645,180
Totali	9,10,11	1,383,681,949	1,310,598,335	145,894,324	138,246,339	2,911,791,378	2,558,621,973

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(c) Rreziku i likuiditetit

Rreziku i likuiditetit është rreziku që Banka të ndeshë vështirësi në përmbushjen e angazhimeve të saj të lidhura me detyrimet financiare që shlyhen përmes mjeteve monetare apo një aktivi tjetër financiar.

Qëllimi i Menaxhimit të Rrezikut të Likuiditetit (MRL) është që të sigurojë, për aq sa është e mundur, se Banka do të ketë vazhdimisht likuiditet të mjaftueshëm për të shlyer të gjitha detyrimet për pagesë në afatin e tyre, si në kushte normale ashtu dhe në situata tensioni, pa krijuar humbje të papranueshme, apo duke rrezikuar dëm në reputacion të Bankës. Politika MRL e Bankës përfshin mënyrën se si Banka e identifikon, mat, monitoron dhe e kontrollon këtë rrezik.

Organizimi i MRL: Organizimi i MRL në Bankë përfshin dy organizma të ndryshëm në monitorimin dhe menaxhimin e likuiditetit. Përfshirja e organizmave të ndryshëm ndihmon në një shpërndarje më të qartë të përgjegjësive për monitorimin/raportimin dhe menaxhimin e rrezikut të likuiditetit. Menaxhimi ditor i likuiditetit i përket Thesarit, por monitorimi ditor i rrezikut të likuiditetit dhe përputhja me limitet i përket Grupit të Menaxhimit të Riskut. Qëllimi kryesor i Grupit të Menaxhimit të Riskut, i cili ushtron kontrollin ditor të raporteve MRL, është që ti japë sinjale të hershme menaxhimit të lartë të Bankës për paralajmërimin e rrezikut të likuiditetit.

Raportet MRL: Politika MRL e Bankës përfshin grupe raportesh ditore dhe mujore për t'u parë dhe kontrolluar nga Departamenti i Rrezikut të Tregut dhe Operacional. Raportet ditore përfshijnë tabelën e Daljeve Maksimale Kumulative dhe tabelën e Ndarjes Kumulative të Aktiveve dhe Pasiveve, të cilat kontrollojnë përkatësisht hyrjet/daljet ditore dhe mujore të likuiditetit deri në maturitetin 1 vit sipas skenarit "biznes normal". Raportet mujore përfshijnë tabelat e likuiditetit për testet e stresit, të cilat kontrollojnë hyrjet/daljet ditore dhe mujore të likuiditetit sipas skenarëve të veçantë për kriza të Bankës dhe të tregut deri në maturitetin 3 muaj.

Përfaqsjë MRL e Bankës më 31 dhjetor 2022 rezulton me hendek likuiditeti pozitiv për të gjithë grupet kohore deri në një vit. Kjo ka ndodhur kryesisht për këto tre supozime:

- Duke përdorur metodën statistikore dhe të dhënat historike (derivuar që nga viti 2001) raporti i MRL-së aktuale përfshin analiza bazuar në modelin e sjelljes së ri-investimit të depozitave;
- Investimet afat-shkurta të mbajtura për tregtim konsiderohen likuide prej financimit të siguruar nga Banka e Shqipërisë;
- Kërkesat e mbajtjes së rezervës me BSH konsiderohen si aktive jo-likuide.

Më poshtë paraqitet një analizë e pritshme e flukseve monetare të Bankës sipas maturitetit të mbetur.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(c) Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

Më 31 dhjetor 2022, aktivet dhe detyrimet monetare të Bankës kanë maturitet kontraktual të mbetur si më poshtë:

	Deri në 1 muaj	1-3 muaj	3-12 muaj	1-5 vite	Mbi 5 vite	Totali
Aktive						
Arka dhe llogaritë me Bankën Qendrore	537,491,661	-	-	-	-	537,491,661
Depozita dhe llogaritë me bankat	438,682,238	6,328,325	28,891,449	-	-	473,902,012
Investime ne letra me vlerë	57,368,597	260,564,100	400,369,021	1,653,219,584	540,270,076	2,911,791,378
Hua për bankat	-	-	112,272,638	33,621,686	-	145,894,324
Hua për klientët	45,960,431	40,355,069	315,585,244	609,582,263	372,198,942	1,383,681,949
Aktive të tjera	10,891,554	-	-	-	-	10,891,554
Totali aktiveve	1,090,394,481	307,247,494	857,118,352	2,296,423,533	912,469,018	5,463,652,878
Detyrimet						
Detyrime ndaj klientëve	2,516,787,705	236,541,685	1,044,534,502	747,297,697	46,274,277	4,591,435,866
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	280,220,583	10,127,391	10,683,881	4,752,479	-	305,784,334
Detyrime ndaj palëve të treta	4,294,958	-	-	-	-	4,294,958
Detyrime të tjera	19,982,011	-	-	-	835,074	20,817,085
Detyrime të qirasë	192,067	382,969	1,612,033	6,797,368	5,465,502	14,449,939
Borxhi varur	-	-	166,821	26,676,787	23,475,571	50,319,179
Totali i detyrimeve	2,821,477,324	247,052,045	1,056,997,237	785,524,331	76,050,424	4,987,101,361
Pozicioni neto	(1,731,082,843)	60,195,449	(199,878,885)	1,510,899,202	836,418,594	476,551,517
Kumulative	(1,731,082,843)	(1,670,887,394)	(1,870,766,279)	(359,867,077)	476,551,517	-

Raportet MRL prodhohen për secilën monedhë LEK, EUR dhe USD dhe për totalin e pozicionit financiar gjithashtu. Limitet kumulative maksimale të flukseve dalese, të cilat menaxhohen dhe monitorohen në baza ditore, janë caktuar për secilën nga monedha e mësipërme.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(c) Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

Më 31 dhjetor 2021, aktivet dhe detyrimet monetare të Bankës kanë maturitet kontraktual të mbetur si më poshtë:

	Deri në 1 muaj	1-3 muaj	3-12 muaj	1-5 vite	Mbi 5 vite	Totali
Aktive						
Arka dhe llogaritë me Bankën Qendrore	536,369,185	-	-	-	-	536,369,185
Depozita dhe llogaritë me bankat	536,491,090	13,615,891	7,266,792	-	-	557,373,773
Investime ne letra me vlerë	60,829,044	171,394,649	399,871,514	1,300,833,649	625,693,117	2,558,621,973
Hua për bankat	10,045,870	-	68,584,249	59,616,220	-	138,246,339
Hua për klientët	41,020,852	40,855,857	288,953,964	605,147,066	334,620,596	1,310,598,335
Aktive të tjera	21,333,007	-	-	-	-	21,333,007
Totali aktiveve	1,206,089,048	225,866,397	764,676,519	1,965,596,935	960,313,713	5,122,542,612
Detyrimet						
Detyrime ndaj klientëve	2,288,901,898	240,529,255	993,051,229	617,589,406	42,104,335	4,182,176,123
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	303,296,127	51,191,309	6,189,471	12,268,352	-	372,945,259
Detyrime ndaj palëve të treta	1,943,486	-	-	-	-	1,943,486
Detyrime të tjera	23,011,471	-	-	-	893,015	23,904,486
Detyrime të qirasë	209,087	419,087	1,865,776	7,902,837	7,328,087	17,724,874
Borxhi varur	-	-	68,913	28,336,775	-	28,405,688
Totali i detyrimeve	2,617,362,069	292,139,651	1,001,175,389	666,097,370	50,325,437	4,627,099,916
Pozicioni neto	(1,411,273,021)	(66,273,254)	(236,498,870)	1,299,499,565	909,988,276	495,442,696
Kumulative	(1,411,273,021)	(1,477,546,275)	(1,714,045,145)	(414,545,580)	495,442,696	-

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(c) Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

Ekspozimi ndaj rrezikut të likuiditetit

Nje tregues kryesor që përdoret nga Banka për administrimin e rrezikut të likuiditetit, i cili, në të njëjtën kohë kërkohet nga Banka e Shqipërisë, është raporti i aktiveve likuide ndaj detyrimeve afatshkurtër në baza ditore. Bazuar në rregulloren Nr.71 date 14.10.2009 “Politika e administrimit të rrezikut të likuiditetit”, ndryshuar me vendimin nr. 75 datë 26.10.2011, ky raport duhet të jetë minimalisht 25%, ndërkohë që vlera minimale e treguesve individualë për monedhën vëndase dhe atë të huaj (FX) është 20%. Ndërkohë, bazuar në ndryshimet e fundit të kësaj rregulloreje, në fuqi prej 15 maj 2013, treguesi total i raportit të likuiditetit duhet të jetë minimalisht 20%, ndërkohë që treguesit individualë duhet të jenë minimalisht 15%. Gjithashtu, në mars 2018 BSH ka rritur sërish raportin minimal të likuiditetit për valutat në 20%.

Sipas kësaj rregulloreje, Neni 19, pika 4, aktivet likuide janë konsideruar: balancat e mjeteve monetare, llogaritë rrjedhëse me BSH, duke përfshirë rezervën e detyrueshme, Bonot e thesarit dhe investimet bazuar në maturitetin e mbetur dhe aftësinë për tu bërë likuide, ku balancat me palët jo rezidente skontohen me normat përkatëse sipas renditjeve ndërkombëtare. Detyrimet afat-shkurta konsiderohen të gjitha detyrimet me maturitet të mbetur deri në një vit.

Detajet për raportet e Bankës në datat e raportimit janë si më poshtë:

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Raporti i Aktiveve likuide/Detyrimet afat-shkurta	40.38%	44.37%
Raporti i Aktiveve likuide në monedhën lokale/Detyrimet afat-shkurtra në monedhën lokale	62.56%	59.85%
Raporti i Aktiveve likuide në monedhë të huaj/Detyrimet afat-shkurtra në monedhë të huaj	27.39%	34.30%

(d) Rreziqet e tregut

1) Rreziku i kursit të këmbimit

Rreziku i monedhës së huaj është rreziku sipas të cilit, vlera e instrumenteve financiare luhet në sajë të ndryshimeve në kurset e këmbimit valutor. Banka e menaxhon këtë rrezik duke vendosur dhe monitoruar limitet mbi pozicionet e hapura dhe gjithashtu duke u siguruar që këto pozicione të jenë në përputhje me udhëzimet e Bankës së Shqipërisë dhe kufijve të brendshëm operacionale të Bankës. Banka ka vendosur procedura për një kontroll të pavarur të pozicioneve të hapura në monedhë të huaj.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rreziqet e tregut (vazhdim)

1) Rreziku i kursit të këmbimit (vazhdim)

Tabelat më poshtë paraqesin shumat ekuivalente të aktiveve dhe detyrimeve monetare sipas monedhave më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021:

31 dhjetor 2022	Lek	USD	Euro	Të tjera	Totali
Aktivet	<i>(Në ekuivalentin në USD)</i>				
Arka dhe llogari me Bankën Qendrore	174,945,328	26,485,556	316,295,130	19,765,647	537,491,661
Depozita dhe llogaritë me bankat	945,085	155,034,396	301,560,884	16,361,647	473,902,012
Investime në letra me vlerë	1,196,565,978	476,177,089	1,151,923,336	87,124,975	2,911,791,378
Hua për bankat	-	31,842,665	114,051,659	-	145,894,324
Hua për klientët	551,195,906	69,412,573	763,073,457	13	1,383,681,949
Aktive të tjera	4,721,405	(80,947)	6,218,341	32,755	10,891,554
Totali aktiveve	1,928,373,702	758,871,332	2,653,122,807	123,285,037	5,463,652,878
Kontratat e kursit të këmbimit	2,489,514	34,735,414	164,652,063	22,683,309	224,560,300
Detyrimet					
Detyrime ndaj klientëve	1,670,949,482	210,063,198	2,623,103,658	87,319,528	4,591,435,866
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	256,060,877	16,705,976	23,275,589	9,741,892	305,784,334
Detyrime ndaj palëve të treta	4,294,958	-	-	-	4,294,958
Detyrime të tjera	9,686,000	4,363,111	6,636,948	131,026	20,817,085
Detyrime të qirasë	554,134	243,227	13,652,578	-	14,449,939
Borxhi i varur	-	-	50,319,179	-	50,319,179
Totali i detyrimeve	1,941,545,451	231,375,512	2,716,987,952	97,192,446	4,987,101,361
Kontratat e kursit të këmbimit	251,355	124,940,234	58,581,829	40,786,882	224,560,300
Pozicioni neto (GAP)	(10,933,590)	437,291,000	42,205,089	7,989,018	476,551,517
Aktivet totale / totali i detyrimeve	99.44%	222.73%	101.52%	105.79%	109.14%
GAP / Aktivet në monedhë të huaj		0.55	0.015	0.0547	0.08
Analiza e ndjeshmërisë					
Lek zhvlerësohet me 10%		39,753,727	3,836,826	726,274	44,316,827
Lek zhvlerësohet me 5%		20,823,381	2,009,766	380,429	23,213,576
Lek vlerësohet me 5%		(23,015,316)	(2,221,320)	(420,475)	(25,657,111)
Lek vlerësohet me 10%		(48,587,889)	(4,689,454)	(887,669)	(54,165,012)

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rreziqet e tregut (vazhdim)

1) Rreziku i kursit të këmbimit (vazhdim)

31 dhjetor 2021

	Lek	USD	Euro	Të tjera	Total
Aktivet	<i>(In USD equivalent)</i>				
Arka dhe llogari me Bankën Qendrore	183,566,034	21,073,119	309,206,171	22,523,861	536,369,185
Depozita dhe llogaritë me bankat	1,092,611	75,676,331	470,668,359	9,936,472	557,373,773
Investime në letra me vlerë	1,163,162,369	496,026,301	807,205,384	92,227,919	2,558,621,973
Hua për bankat	-	46,067,996	92,178,343	-	138,246,339
Hua për klientët	586,345,914	75,719,625	648,532,792	4	1,310,598,335
Aktive të tjera	8,825,240	87,353	12,386,569	33,845	21,333,007
Totali aktiveve	1,942,992,168	714,650,725	2,340,177,618	124,722,101	5,122,542,612
Kontratat e kursit të këmbimit	2,609,536	10,770,621	134,473,121	412,519	148,265,797
Detyrimet					
Detyrime ndaj klientëve	1,619,728,037	167,859,323	2,308,501,127	86,087,636	4,182,176,123
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	320,955,509	3,333,047	36,823,811	11,832,892	372,945,259
Detyrime ndaj palëve të treta	1,943,486	-	-	-	1,943,486
Detyrime të tjera	8,733,416	4,158,728	10,853,220	159,122	23,904,486
Detyrime të qirasë	634,543	312,925	16,777,406	-	17,724,874
Borxhi i varur	-	-	28,405,688	-	28,405,688
Totali i detyrimeve	1,951,994,991	175,664,023	2,401,361,252	98,079,650	4,627,099,916
Kontratat e kursit të këmbimit	499,531	125,933,587	6,193,526	15,639,153	148,265,797
Pozicioni neto (GAP)	(6,892,818)	423,823,736	67,095,961	11,415,817	495,442,696
Aktivet totale / totali i detyrimeve	99.65%	240.53%	102.79%	110.04%	110.37%
GAP / Aktivet në monedhë të huaj		0.6	0.01	0.14	0.1
Analiza e ndjeshmërisë					
Lek zhvlerësohet me 10%		38,529,431	6,099,633	1,037,802	45,666,865
Lek zhvlerësohet me 5%		20,182,083	3,195,046	543,610	23,920,739
Lek vlerësohet me 5%		(22,306,512)	(3,531,366)	(600,832)	(26,438,711)
Lek vlerësohet me 10%		(47,091,526)	(7,455,107)	(1,268,424)	(55,815,057)

2) Rreziku i normës së interesit

Rreziku i normës së interesit është rreziku që vlera e instrumenteve financiare do të luhetet në varësi të ndryshimeve të normave të interesit të tregut. Departamenti i Thesarit i Bankës e menaxhon rrezikun e normës së interesit nëpërmjet monitorimit të kushteve të tregut dhe duke ndërmarrë vendime të nevojshme për ripërcaktimin e çmimit ose rialokimin e investimeve pas miratimit të Komitetit të Aktiveve dhe Pasiveve. Analiza e ndjeshmërisë është bërë bazuar në ekspozimin e normës së interesit për aktivet dhe detyrimet financiare, duke supozuar që vlerat e mbetura në datën e raportimit ishin po aq gjatë të gjithë vitit.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rreziqet e tregut (vazhdim)

2) Rreziku i normës së interesit (vazhdim)

Norma mesatare efektive e ponderuar e kategorive të rëndësishme të aktiveve dhe detyrimeve financiare të Bankës në 31 dhjetor 2022 paraqitet më poshtë:

	LEK	USD	EUR
Aktivët			
Arka dhe llogaritë me Bankën Qendrore	2.75%	-	-
Depozita dhe llogaritë me bankat	3.40%	4.49%	2.20%
Investime në letra me vlerë	3.38%	5.21%	3.46%
Hua për bankat	-	7.68%	4.58%
Hua për klientët	5.25%	5.34%	4.66%
Detyrimet			
Detyrime ndaj klientëve	1.02%	0.62%	0.64%
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	2.80%	4.54%	1.10%
Detyrime të qirasë	7.06%	4.25%	3.15%
Borxhi i varur	-	-	7.04%

Norma mesatare efektive e ponderuar e kategorive të rëndësishme të aktiveve dhe detyrimeve financiare të Bankës në 31 dhjetor 2021 paraqitet më poshtë:

	LEK	USD	EUR
Aktivët			
Arka dhe llogaritë me Bankën Qendrore	0.50%	-	(0.50%)
Depozita dhe llogaritë me bankat	1.08%	0.25%	(0.38%)
Investime në letra me vlerë	6.04%	4.82%	2.09%
Hua për bankat	-	2.97%	3.03%
Hua për klientët	4.91%	5.68%	5.40%
Detyrimet			
Detyrime ndaj klientëve	0.62%	0.54%	0.49%
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	0.50%	0.34%	0.15%
Detyrime të qirasë	6.89%	4.24%	2.18%
Borxhi i varur	-	-	5.15%

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rreziqet e tregut (vazhdim)

2) Rreziku i normës së interesit (vazhdim)

Datat e ri-çmimit të interesit të kategorive të rëndësishme për aktivet dhe detyrimet financiare të Bankës më 31 dhjetor 2022 paraqiten më poshtë:

	<i>Deri në 1 muaj</i>	<i>1-3 muaj</i>	<i>3-12 muaj</i>	<i>1-5 vite</i>	<i>Mbi 5 vite</i>	<i>Totali</i>
Arka dhe llogaritë me Bankën Qendrore	537,491,661	-	-	-	-	537,491,661
Depozita dhe llogaritë me bankat	438,682,238	6,328,325	28,891,449	-	-	473,902,012
Investime në letra me vlerë	544,221,909	842,902,193	1,524,667,276	-	-	2,911,791,378
Hua për bankat	-	112,115,708	33,778,616	-	-	145,894,324
Hua për klientët	465,842,887	53,095,097	486,797,952	212,380,453	165,565,560	1,383,681,949
Totali	1,986,238,695	1,014,441,323	2,074,135,293	212,380,453	165,565,560	5,452,761,324
Detyrimet						
Detyrime ndaj klientëve	2,516,787,705	236,541,685	1,044,534,502	747,297,697	46,274,277	4,591,435,866
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	290,358,300	11,110,523	4,315,511	-	-	305,784,334
Borxhi i varur	-	-	50,319,179	-	-	50,319,179
Totali	2,807,146,005	247,652,208	1,099,169,192	747,297,697	46,274,277	4,947,539,379

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rreziqet e tregut (vazhdim)

2) Rreziku i normës së interesit (vazhdim)

Datat e ri-çmimit të interesit të kategorive të rëndësishme për aktivet dhe detyrimet financiare të Bankës më 31 dhjetor 2021 paraqiten më poshtë:

	<i>Deri në 1 muaj</i>	<i>1-3 muaj</i>	<i>3-12 muaj</i>	<i>1-5 vite</i>	<i>Mbi 5 vite</i>	<i>Totali</i>
Aktivët						
Arka dhe llogaritë me Bankën Qendrore	536,369,185	-	-	-	-	536,369,185
Depozita dhe llogaritë me bankat	536,491,090	13,615,891	7,266,792	-	-	557,373,773
Investime në letra me vlerë	491,654,762	851,229,671	1,196,829,536	18,908,004	-	2,558,621,973
Hua për bankat	9,947,550	-	68,408,584	59,890,205	-	138,246,339
Hua për klientët	583,720,047	34,568,946	387,136,155	219,815,111	85,358,076	1,310,598,335
Totali	2,158,182,634	899,414,508	1,659,641,067	298,613,320	85,358,076	5,101,209,605
Detyrimet						
Detyrime ndaj klientëve	2,288,901,898	240,529,255	993,051,229	617,589,406	42,104,335	4,182,176,123
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	301,295,927	68,320,870	1,135,407	2,193,055	-	372,945,259
Borxhi i varur	-	-	28,405,688	-	-	28,405,688
Totali	2,590,197,825	308,850,125	1,022,592,324	619,782,461	42,104,335	4,583,527,070

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rreziqet e tregut (vazhdim)

2) Rreziku i normës së interesit (vazhdim)

Ndjeshmëria e normës së interesit

Analiza e ndjeshmërisë paraqitur më poshtë është përgatitur bazuar në ekspozimin e normave të interesit në datën e raportimit dhe ndryshimit të supozuar në fillim të vitit financiar dhe të mbajtur konstant gjatë gjithë periudhës. Më poshtë paraqitet efekti në fitimin neto i ndryshimit të normave të interesit, kur ndryshimi është aplikuar në pozicionin e hapur sipas periudhave të ri-çmimit të interesit të paraqitur në shënimin më sipër, duke supozuar që të gjithë variablat e tjerë mbahen konstant:

	31 dhjetor 2022		31 dhjetor 2021	
	deri në 1 vit	mbi 1 vit	deri në 1 vit	mbi 1 vit
Rritja e normës së interesit me 2%	61,145,712	52,833,193	54,155,741	48,597,433
Rritja e normës së interesit me 1.5%	45,859,284	39,624,895	40,616,806	36,448,075
Rritja e normës së interesit me 1%	30,572,856	26,416,596	27,077,870	24,298,716
Zvogëlimi i normës së interesit me 1%	(30,572,856)	(26,416,596)	(27,077,870)	(24,298,716)
Zvogëlimi i normës së interesit me 1.5%	(45,859,284)	(39,624,895)	(40,616,806)	(36,448,075)
Zvogëlimi i normës së interesit me 2%	(61,145,712)	(52,833,193)	(54,155,741)	(48,597,433)

(e) Rreziku operacional

Rreziku operacional është rreziku i humbjes së drejtpërdrejtë apo të tërthortë që vjen si rezultat i një sërë shkaqesh të lidhura me proceset, personelin, teknologjinë dhe infrastrukturën e Bankës, dhe nga faktorë të jashtëm përveç rreziqeve të kredisë, tregut dhe likuiditetit si p.sh ato që lindin nga kërkesat ligjore dhe rregullatore si edhe nga standardet përgjithësisht të pranuar të sjelljes së korporatave. Rreziqet operacionale lindin si pasojë e të gjithë operacioneve të Bankës.

Objekti i Bankës është të menaxhojë rrezikun operacional në mënyrë që të balancojë shmangien e humbjeve financiare dhe dëmtimin e reputacionit të Bankës me efektivitetin e përgjithshëm të kostove, si edhe të shmangë procedurat e kontrollit të cilat kufizojnë iniciativën dhe kreativitetin.

Implementimi i kontrolleve për të adresuar rrezikun operacional mbështetet nga zhvillimi i standardeve të administrimit të rrezikut të operacioneve si më poshtë:

- kërkesa për ndarjen e duhur të detyrave, duke përfshirë dhe autorizimin e pavarur të veprimeve
- kërkesa për rakordimin dhe monitorimin e Veprimeve
- pajtimi me kërkesat dhe rregullat ligjore
- dokumentimi i kontrolleve dhe i procedurave
- kërkesa për vlerësimin periodik të rreziqeve operacionale të identifikuar dhe përshtatshmërinë e kontrolleve dhe procedurave për të adresuar rreziqet e identifikuar
- kërkesa për raportimin e humbjeve operative dhe veprime rregullues të propozuar
- zhvillimi i planeve të kontigjencave
- zhvillimi trajnues dhe profesional
- standardet etike dhe të biznesit
- zvogëlimi i riskut, duke përfshirë sigurim në rastet kur është efektiv.

Përputhshmëria me standardet e brendshme është mbështetur nga një program rishikimesh periodike të ndërmarra nga Auditimi i Brendshëm. Rezultat e Auditimit të Brendshëm janë diskutuar me administrimin e njësisë së biznesit me të cilën ato lidhen, me përmbledhje të dërguara Komitetit të Auditimit dhe Drejtimit të Bankës.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

5. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(f) Administrimi i kapitalit

Politika e Bankës është të mbajë një bazë kapitali të fortë për të mbajtur besimin e investitorëve, kreditorëve dhe tregut dhe për të mbështetur zhvillimet e ardhme të biznesit. Njihet ndikimi i nivelit të kthimit prej kapitalit aksionar, dhe Banka njeh gjithashtu nevojën për të mbajtur ekuilibrat ndërmjet kthimeve të larta që mund të jenë të mundura me nivel më të lartë huaje dhe avantazheve dhe sigurisë që ofron një pozicion i fortë i kapitalit. Nuk ka pasur ndryshime materiale në administrimin e kapitalit të Bankës gjatë periudhës.

Kapitali rregullator

Banka e monitoron përshtatshmërinë e kapitalit, përveç masave të tjera, nëpërmjet përdorimit të rregulloreve dhe raporteve të vendosura nga Rregullatori Shqiptar, Banka e Shqipërisë (“BSH”) e cila përcakton kapitalin rregullator të kërkuar për të mbështetur biznesin. Rregulloret e reja “Mbi mjaftueshmërinë e kapitalit” dhe “Për kapitalin rregullator” të hyra në fuqi në vitin 2015 janë mbështetur në ligjin Nr. 8269, datë 23.12.1997 “Mbi Bankën e Shqipërisë” dhe Ligjin Nr. 9662, datë 18.12.2006 “Mbi Bankat në Republikën e Shqipërisë”.

Mjaftueshmëria e kapitalit

Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit është raporti i kapitalit rregullator me ekspozimet e ponderuara me rrezikun, llogaritur si totali i vlerave të ekspozimeve të ponderuara me rrezikun, si ato në bilanc edhe ato jashtë bilancit, për rrezikun e kredisë dhe rrezikun e kredisë së kundërpartisë, si dhe kërkesat për kapital për rrezikun e tregut dhe rrezikun operacional.

Minimumi i përqindjes së kapitalit rregullator ndaj ekspozimeve të ponderuara me rrezik që kërkohet nga Banka e Shqipërisë është 12%. Minimumi i treguesit për kapitalin e nivelit të parë është 6% dhe minimumi i treguesit për kapitalin bazë të nivelit të parë është 4.5%.

Në dhjetor 2022, BKT ka raportuar përqindjet e mëposhtme:

- Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit 17.17% (dhjetor 2021: 15.98%);
- Raporti i kapitalit të nivelit të parë 15.83% (dhjetor 2021: 15.25%);
- Raporti i kapitalit bazë të nivelit të parë 15.83% (dhjetor 2021: 15.25%).

Prej dates 1 janar 2019 Banka ka filluar raportimin në baza individuale edhe për qëllime rregullore. Mbështetur në rregulloren e Bankës së Shqipërisë nr. 4/2017 “Mbi mbikqyrjen e konsoliduar” Banka duhet të monitorojë normën e mjaftueshmërisë së kapitalit në baza individuale. Të njëjtët tregues rregullatorë minimalë zbatohen si më lart.

Në dhjetor 2022, BKT ka raportuar përqindjet individuale të mëposhtme:

- Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit 19.53% (dhjetor 2021: 18.80%);
- Raporti i kapitalit të nivelit të parë 18.79% (dhjetor 2021: 17.82%);
- Raporti i kapitalit bazë të nivelit të parë 18.79% (dhjetor 2021: 17.82%).

Aktivet e ponderuara me rrezikun

Për llogaritjen e ekspozimeve të rrezikut kreditor, zërat brënda dhe jashtë bilancit klasifikohen në 15 klasa ekspozimi. Në terma të përgjithshme, llojit i klientit/emetuesit, destinacioni i kredisë dhe kolaterali janë përcaktuesit kryesorë të klasës së ekspozimit. Për çdo klasë ekspozimi, ka kërkesa specifike për të vlerësuar përqindjen e duhur të rrezikut dhe ekspozimin përkatës të ponderuar me rrezikun. Për rrezikun e kredisë dhe rrezikun e kundërpartisë është aplikuar Metoda e Standardizuar. Kërkesat e kapitalit për rrezikun e tregut llogariten në rast se Banka ka një portofol të mbajtur për tregtim që përmbush kërkesat e përcaktuara nga rregullorja dhe/ose një pozicion total neto të hapur të monedhës që është më i madh se kufiri minimal i përcaktuar. Kërkesa e kapitalit për rrezikun operacional është llogaritur në bazë të Metodës së Treguesit Bazë.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

6. Raportimi i segmenteve

Segmentet Gjeografike	31 dhjetor 2022			31 dhjetor 2021		
	Shqipëria	Kosova	I konsoliduar	Shqipëria	Kosova	I konsoliduar
Aktivët						
Arka dhe llogaritë me Bankën Qendrore	424,252,624	113,239,037	537,491,661	405,076,749	131,292,436	536,369,185
Depozita dhe llogaritë me bankat	393,402,219	80,499,793	473,902,012	523,948,012	33,425,761	557,373,773
Të arkëtueshme brenda Grupit	46,851,471	44,818	-	23,804,490	251,354	-
Investime ne letra me vlerë	2,676,830,296	234,961,082	2,911,791,378	2,314,619,990	244,001,983	2,558,621,973
Hua për bankat	88,639,737	57,254,587	145,894,324	117,002,982	21,243,357	138,246,339
Hua për klientët	824,984,684	558,697,265	1,383,681,949	837,399,018	473,199,317	1,310,598,335
Investime në filiale	35,426,345	229,388	1,090,943	36,071,565	-	933,964
Aktive të qëndrueshme të trupëzuara	25,632,870	16,627,930	42,260,800	28,831,697	17,907,698	46,739,395
Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara	7,434,937	-	7,434,937	12,958,443	4,724,607	17,683,050
Aktive të të drejtës së përdorimt	11,162,148	3,676,757	14,838,905	4,133,568	-	4,133,568
Aktive tatimore të shtyra	11,136,494	1,781,593	12,918,087	2,023,654	324,098	2,347,752
Aktive të tjera	45,308,627	11,368,444	56,677,071	50,434,534	9,047,815	59,482,349
Totali aktiveve	4,591,062,452	1,078,380,694	5,587,982,067	4,356,304,702	935,418,426	5,232,529,683
Detyrimet dhe kapitali aksionar						
Detyrimet						
Detyrime ndaj klientëve	3,741,874,637	850,623,085	4,591,435,866	3,428,230,548	753,945,575	4,182,176,123
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	258,294,347	47,489,987	305,784,334	323,032,521	49,912,738	372,945,259
Të pagueshme brenda Grupit	44,818	46,851,471	-	251,354	23,804,490	-
Detyrime ndaj palëve të treta	4,294,958	-	4,294,958	1,943,486	-	1,943,486
Detyrime të tjera	74,875,553	2,979,758	77,855,311	69,019,399	4,347,548	73,366,947
Detyrime të qirasë	10,650,834	3,799,105	14,449,939	12,907,351	4,817,523	17,724,874
Borxhi i varur	26,772,892	23,546,287	50,319,179	28,405,688	-	28,405,688
Totali detyrimeve	4,116,808,039	975,289,693	5,044,139,587	3,863,790,347	836,827,874	4,676,562,377
Kapitali aksionar						
Kapitali i aksionar i paguar	300,000,000	33,079,215	300,000,000	300,000,000	35,137,601	300,000,000
Rezerva ligjore	60,093,852	-	60,093,852	52,315,511	-	52,315,511
Rezerva e konvertimit	2,834,477	1,348,194	4,182,671	(1,924,052)	(434,072)	(2,358,124)
Rezerva e vlerës së drejtë dhe zhvlerësimi i letrave FVOCI	(17,833,989)	(10,259,824)	(28,093,813)	43,989,590	553,250	44,542,840
Fitimi i pashpërndarë	129,160,073	78,923,416	207,659,770	98,133,306	63,333,773	161,467,079
Totali i kapitalit aksionar	474,254,413	103,091,001	543,842,480	492,514,355	98,590,552	555,967,306
Totali detyrimeve dhe kapitalit aksionar	4,591,062,452	1,078,380,694	5,587,982,067	4,356,304,702	935,418,426	5,232,529,683

Në kuadër të “Investimit në pjesëmarrje/filiale” dhe “Depozitave të klientëve” për BKT Shqipëri, përfshihet shuma prej 1,000,000 euro, e cila përfaqëson investimin në kapitalin aksionar të shoqërisë “BKT Pay” gjatë vitit 2022 dhe është eliminuar në konsolidim.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

6. Raportimi i segmenteve (vazhdim)

Segmentet Gjeografike	2022			2021		
	Shqipëria	Kosova	I konsoliduar	Shqipëria	Kosova	I konsoliduar
Interesi						
Të ardhura nga interesi	134,598,824	38,185,201	172,784,025	133,558,148	35,269,304	168,827,452
- Transaksionet brenda grupit	237,646	6,797	-	53,823	3,413	-
Shpenzime interesi	(22,230,432)	(7,367,530)	(29,597,962)	(15,098,781)	(6,888,478)	(21,987,259)
- Transaksionet brenda grupit	(6,797)	(237,646)	-	(3,413)	(53,823)	-
Të ardhura nga interesi, neto	112,368,392	30,817,671	143,186,063	118,459,367	28,380,826	146,840,193
Të ardhura të tjera neto nga veprimtaria bankare						
Tarifa dhe komisione, neto	20,508,477	8,622,261	29,130,738	19,839,345	6,979,963	26,819,308
Fitimi/(humbja) neto nga rivlerësimi i valutave	(2,626,524)	(168,593)	(2,795,117)	4,125,489	(360,300)	3,765,189
Fitimi/(humbja) neto nga këmbimet valutore	2,258,660	(147,416)	2,111,244	2,001,077	587,534	2,588,611
Fitimi neto nga tregtimi investimeve	51,408,983	2,067,314	53,476,297	927,003	1,861,950	2,788,953
Të ardhura/(shpenzime) të tjera, neto	5,368,409	464,782	5,833,191	4,236,438	895,661	5,132,099
Totali i të ardhurave të tjera neto nga veprimtaria bankare	76,918,005	10,838,348	87,756,353	31,129,352	9,964,808	41,094,160
Shpenzime operative						
Shpenzime personeli	(21,186,835)	(6,496,585)	(27,683,420)	(19,002,207)	(6,414,728)	(25,416,935)
Shpenzime administrative	(36,288,922)	(7,528,751)	(43,817,673)	(32,861,866)	(7,076,292)	(39,938,158)
Zhvlerësimi dhe amortizimi	(7,876,562)	(1,502,015)	(9,378,577)	(7,914,321)	(1,786,671)	(9,700,992)
Totali i shpenzimeve operative	(65,352,319)	(15,527,351)	(80,879,670)	(59,778,394)	(15,277,691)	(75,056,085)
Zhvlerësimi i huave	6,869,466	414,821	7,284,287	(2,335,972)	(1,684,638)	(4,020,610)
Zhvlerësimi i instrumentave të tjerë financiarë	(31,061,482)	(5,036,577)	(36,098,059)	(285,621)	(732,069)	(1,017,690)
Fitimi para tatimit	99,742,062	21,506,912	121,248,974	87,188,732	20,651,236	107,839,968
Tatimi mbi fitimin	(14,122,786)	(1,810,911)	(15,933,697)	(12,765,727)	(1,981,345)	(14,747,072)
Fitimi neto i vitit	85,619,276	19,696,001	105,315,277	74,423,005	18,669,891	93,092,896

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

7. Arka dhe llogari me Bankën Qendrore

Gjendjet e arkës dhe llogaritë me Bankën Qendrore më 31 dhjetor 2022 dhe 2021 paraqiten si më poshtë:

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Arka	71,850,887	69,280,576
Depozita me Bankën Qendrore të Kosovës	77,593,780	97,456,505
Banka e Shqipërisë		
Llogaria rrjedhëse	59,202,562	71,869,335
Rezerva e detyrueshme	328,808,949	297,773,231
Interesi i përlllogaritur	35,483	(10,462)
	<u>388,046,994</u>	<u>369,632,104</u>
	<u>537,491,661</u>	<u>536,369,185</u>

Në përputhje me kërkesën e Bankës së Shqipërisë në lidhje me rezervën e detyrueshme, Banka duhet të mbajë një minimum të kërkuar bazuar në Rregulloren nr. 29 “mbi minimumin e Rezervës së Detyruar mbajtur në Bankën e Shqipërisë nga bankat” si llogari rezervë e detyrueshme, e cila gjatë muajit mund të përdoret deri në 70% të nivelit të saj, me kushtin që të ruhet mesatarja mujore.

Depozitat me Bankën Qendrore në Kosovë përfshijnë rezervën e detyrueshme në masën 10% të depozitave të klientëve në Kosovë.

Para ja dhe ekuivalentet e saj në 31 dhjetor 2022 dhe 2021 paraqiten më poshtë:

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Arka dhe llogaritë me Bankën Qendrore	537,491,661	536,369,185
Rezerva e detyrueshme në Shqipëri	(328,808,949)	(297,773,231)
Rezerva e detyrueshme në Kosovë	(58,333,935)	(51,888,833)
Llogaritë rrjedhëse me bankat	234,356,201	239,853,628
Depozita pa afat me bankat	20,262,363	42,335,379
Depozitat me maturitet 3 muaj ose më pak	168,068,648	253,966,440
	<u>573,035,989</u>	<u>722,862,568</u>

8. Depozita dhe llogari me bankat

Depozita dhe llogari me bankat më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 përbëhen nga sa vijon:

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Depozitat	173,356,282	258,010,355
Garanci në para mbajtur nga institucionet financiare	45,818,291	17,229,952
Llogaritë rrjedhëse	234,356,201	239,853,628
Depozitat pa afat	20,262,407	42,335,419
Interesi i përlllogaritur	137,917	(32,644)
Zhvlerësimi	(29,086)	(22,937)
	<u>473,902,012</u>	<u>557,373,773</u>

Depozitat janë vendosur në bankat jo-rezidente nga vendet e Organizatës për Zhvillim dhe Bashkëpunim Ekonomik (“OECD”) dhe kanë maturime kontraktuale deri në 1 vit. Llogaritë rrjedhëse paraqesin gjendjet me bankat korrespondente në vendet e OECD-së.

Garancia në para përfaqëson kryesisht kolateralin e mbajtur nga institucionet financiare në lidhje me disa letër kredish të lëshuara për klientët e Bankës, si dhe depozita në para për garantimin e rreziqeve, të cilat mund të shfaqen nga aktiviteti i Bankës lidhur me kartat e kreditit.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

9. Investime në letra me vlerë

Letrat me vlerë më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë paraqitur si më poshtë:

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Letra me vlerë – të matura në FVOCI (Bono thesari të vlefshme për shitje)	205,281,343	140,685,464
Letra me vlerë – të matura në FVOCI (Investime të vlefshme për shitje)	982,112,711	2,096,999,314
Letra me vlerë – të matura në FVTPL (Investime të mbajtura për tregtim)	4,387,015	101,865,986
Letra me vlerë – të matura sipas kostos së amortizuar (Investime të mbajtura deri në maturim)	1,698,295,580	219,071,209
Letra me vlerë – të matura sipas kostos së amortizuar (Bono thesari të mbajtura deri në maturim)	21,714,729	-
Totali	2,911,791,378	2,558,621,973

a) Letrat me vlerë – matur me FVOCI (Bono thesari të vlefshme për shitje)

Bono thesari të vlefshme për shitje sipas maturitetit original më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë paraqitur si më poshtë:

31 dhjetor 2022

	Vlera e blerjes	Skonto e amortizuar	Fitimi/(humbja) e tregut	Vlera e drejtë
3 muaj	1,391,225	9,550	(45)	1,400,730
6 muaj	2,308,150	23,635	(1,926)	2,329,859
12 muaj	199,638,861	2,716,951	(805,058)	201,550,754
	203,338,236	2,750,136	(807,029)	205,281,343

31 dhjetor 2021

	Vlera e blerjes	Skonto e amortizuar	Fitimi/(humbja) e tregut	Vlera e drejtë
6 muaj	265,657	682	32	266,371
12 muaj	138,444,524	1,725,701	248,868	140,419,093
	138,710,181	1,726,383	248,900	140,685,464

b) Letrat me vlerë – matur me FVOCI (Investime të vlefshme për shitje)

Investime të vlefshme për shitje më 31 dhjetor 2022 janë paraqitur si më poshtë:

Tipi	Vlera nominale	Skonto e paamortizuar	Interesi i përlogaritur	Fitimi (humbja) e tregut	Vlera e drejtë
Të emetuara në LEK	164,046,707	(124,615)	2,425,359	(1,850,277)	164,497,174
Të emetuara në USD	250,439,350	(161,470)	3,074,460	(20,319,669)	233,032,671
Të emetuara në EUR	598,178,992	(7,031,054)	6,379,523	(53,919,832)	543,607,629
Të emetuara në TRY	1,564,250	-	10,400	(78,417)	1,496,233
Të emetuara në CAD	6,420,634	-	-	7,407,606	13,828,240
Të emetuara në GBP	21,626,369	459,934	264,954	(1,324,373)	21,026,884
Të emetuara në SEK	48,962	-	-	(40,149)	8,813
Të emetuara në CHF	4,773,209	(24,139)	18,363	(152,366)	4,615,067
	1,047,098,473	(6,881,344)	12,173,059	(70,277,477)	982,112,711

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

9. Investime në letra me vlerë (vazhdim)

Investime të vlefshme për shitje më 31 dhjetor 2021 janë paraqitur si më poshtë:

Tipi	Vlera nominale	Skonto e paamortizuar	Interesi i përlllogaritur	Fitimi (humbja) e tregut	Vlera e drejtë
Të emetuara në LEK	961,865,966	2,249,240	13,537,365	35,311,295	1,012,963,866
Të emetuara në USD	369,846,000	6,257,141	4,492,070	(1,423,534)	379,171,677
Të emetuara në EUR	596,056,126	13,120,472	7,315,728	(2,004,245)	614,488,081
Të emetuara në TRY	2,198,235	-	21,211	(43,852)	2,175,594
Të emetuara në CAD	6,838,255	-	-	8,628,224	15,466,479
Të emetuara në GBP	60,729,497	1,555,326	1,168,817	41,547	63,495,187
Të emetuara në SEK	68,110	-	-	(43,055)	25,055
Të emetuara në CHF	8,991,215	112,664	65,258	44,238	9,213,375
	2,006,593,404	23,294,843	26,600,449	40,510,618	2,096,999,314

c) Letrat me vlerë – matur me FVTPL (Investime të mbajtura për tregtim)

Investime të mbajtura për tregtim më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 janë paraqitur si më poshtë:

Tipi	Vlera nominale	Skonto e paamortizuar	Interesi i përlllogaritur	Fitimi (humbja) e tregut	Vlera e drejtë
Të emetuara në LEK	2,148,529	(120,152)	21,024	(91,128)	1,958,273
Të emetuara në EUR	2,667,679	(216,722)	24,396	(46,611)	2,428,742
	4,816,208	(336,874)	45,420	(137,739)	4,387,015

Tipi	Vlera nominale	Skonto e paamortizuar	Interesi i përlllogaritur	Fitimi (humbja) e tregut	Vlera e drejtë
Të emetuara në LEK	9,198,423	102,211	93,184	119,218	9,513,036
Të emetuara në USD	34,300,000	1,686,730	535,847	(454,876)	36,067,701
Të emetuara në EUR	54,859,996	1,501,540	588,875	(1,398,359)	55,552,052
Të emetuara në CHF	767,543	(53,574)	3,262	15,966	733,197
	99,125,962	3,236,907	1,221,168	(1,718,051)	101,865,986

d) Letrat me vlerë – matur me kosto të amortizuar (Investime të mbajtura deri në maturim)

Investime të mbajtura deri në maturim më 31 dhjetor 2022 janë paraqitur si më poshtë:

Tipi	Vlera nominale	Skonto e paamortizuar	Interesi i përlllogaritur	Zhvierësimi	Vlera e drejtë
Lek denominated	795,807,567	(2,470,735)	11,581,984	(1,804,365)	803,114,451
Të emetuara në USD	241,733,000	1,323,085	2,973,365	(2,885,028)	243,144,422
Të emetuara në EUR	628,816,883	(24,224,269)	6,831,978	(5,537,624)	605,886,968
Të emetuara në GBP	43,778,607	390,509	691,416	(12,728)	44,847,804
Të emetuara në CHF	2,006,917	(181,182)	33,753	(557,553)	1,301,935
	1,712,142,974	(25,162,592)	22,112,496	(10,797,298)	1,698,295,580

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

9. Investime në letra me vlerë (vazhdim)

Investime të mbajtura deri në maturim më 31 dhjetor 2021 janë paraqitur si më poshtë:

Tipi	Vlera nominale	Skonto e paamortizuar	Interesi i përllogaritur	Zhvlerësimi	Vlera e drejtë
Të emetuara në USD	80,139,724	326,955	972,775	(652,533)	80,786,921
Të emetuara në EUR	137,109,632	351,388	627,145	(922,917)	137,165,248
Të emetuara në CHF	1,096,490	(4,975)	28,196	(671)	1,119,040
	218,345,846	673,368	1,628,116	(1,576,121)	219,071,209

e) Investime në letra me vlerë - matur me kosto të amortizuar (Bono thesari të mbajtura deri në maturim)

31 dhjetor 2022

	Vlera e blerjes	Skonto e amortizuar	Zhvlerësimi	Vlera neto
12 muaj	21,667,570	88,617	(41,458)	21,714,729
	21,667,570	88,617	(41,458)	21,714,729

Në dhjetor 2021 nuk ka bono thesari të matur me kosto të amortizuar.

10. Hua për bankat

Banka ka blerë kredi të përbashkëta (në sindikatë) prej disa bankave jo-rezidente dhe vlerësimi i tyre paraqitet më poshtë:

31 dhjetor 2022

	Principal	Interes	Zhvlerësimi	Totali
Të emetuara në USD	31,428,571	572,003	(157,910)	31,842,664
Të emetuara në EUR	114,679,593	627,389	(1,255,322)	114,051,660
	146,108,164	1,199,392	(1,413,232)	145,894,324

31 dhjetor 2021

Letra me vlerë të emetuara në:	Principal	Interes	Zhvlerësimi	Totali
Të emetuara në USD	46,064,286	414,394	(410,683)	46,067,997
Të emetuara në EUR	92,767,800	460,087	(1,049,545)	92,178,342
	138,832,086	874,481	(1,460,228)	138,246,339

11. Hua për klientët

Huatë për klientët përbëhen nga sa më poshtë:

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Hua për klientët, bruto	1,439,309,110	1,376,515,254
Interesi i përllogaritur	6,874,328	6,792,467
Minus zhvlerësimi i huave	(57,612,141)	(67,952,698)
Minus të ardhurën e shtyrë nga komisionet	(4,889,348)	(4,756,688)
	1,383,681,949	1,310,598,335

Lëvizjet në fondin e zhvlerësimit për huatë paraqiten më poshtë:

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Më 1 janar	67,952,698	70,691,386
Shpenzimi neto për vitin	(7,284,287)	4,020,610
Rimarrje nga provigjoni nga huatë e fshira	(784,202)	(2,856,381)
Diferenca nga konvertimi	(2,272,068)	(3,902,917)
Në fund të vitit	57,612,141	67,952,698

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

11. Hua për klientët (vazhdim)

Kreditë janë emetuar në LEK, EUR, USD, CHF dhe GBP dhe kanë norma interesi si më poshtë:

Kreditë në LEK	0.50% to 25.00%
Kreditë në EUR	0.50% to 13.00%
Kreditë në USD	3.09% to 9.00%

Banka ka dhënë pak kredi me normë minimale interesi siç tregohet më sipër, të cilat janë më të ulëta se normat që ofrohen përgjithësisht nga Banka, dhe janë të mbuluara me kolateral në mjete monetare ose i janë ofruar personelit në kushte të veçanta.

Klasifikimi i kredive për korporatat sipas industrive paraqitet më poshtë:

	31 dhjetor 2022		31 dhjetor 2021	
	USD	%	USD	%
Ndërtimi	198,152,150	25%	189,319,911	21%
Tregtia me shumicë dhe me pakicë; Riparimi i automjeteve dhe motoçikletave	196,940,601	24%	213,097,134	24%
Industria nxjerrëse	80,912,355	10%	86,472,785	10%
Energjia elektrike, furnizimi me gaz, avull dhe ajër i kondicionuar	75,202,910	9%	82,414,448	9%
Industria përpunuese	66,804,441	7%	66,115,107	8%
Akomodimi dhe shërbimi ushqimor	42,316,432	5%	41,016,523	5%
Aktivite financiare dhe të sigurimit	35,224,897	4%	42,918,600	5%
Transporti dhe magazinimi	25,236,100	3%	11,977,308	1%
Bujqësia, Pyjet, Peshkimi	17,748,633	2%	17,159,117	2%
Furnizimi me ujë, aktivite të trajtimit dhe menaxhimit të mbeturinave, mbetjeve	14,578,051	2%	15,618,291	2%
Shëndetësia dhe aktivite të punës sociale	16,889,568	2%	10,784,520	1%
Arsimi	10,136,931	1%	12,458,028	1%
Aktivite të pasurive të paluajtëshme	8,599,826	1%	1,867,261	1%
Shërbime administrative dhe mbështetëse	2,745,387	1%	2,839,159	1%
Aktivite profesionale, shkencore dhe teknike	1,738,311	1%	430,974	1%
Administrimi publik dhe mbrojtja; Sigurimi social i detyrueshëm	1,514,397	1%	2,258,000	1%
Informacioni dhe komunikacioni	946,264	1%	39,235,598	5%
Arte, argëtim dhe çlodhje	-	0%	5,380	1%
Aktivite të tjera shërbimi	5,195,942	1%	7,383,597	1%
	800,883,196	100%	843,371,741	100%

Huatë për individë sipas llojit paraqiten më poshtë:

	31 dhjetor 2022		31 dhjetor 2021	
	USD	%	USD	%
Blerje shtëpie	365,550,363	57%	289,399,432	54%
Super Kredi	135,773,755	21%	121,638,304	23%
Overdrafte dhe karta krediti	23,426,023	4%	20,207,899	4%
Blerje dyqani	21,289,867	3%	19,355,025	4%
Rregullim shtëpie	19,820,049	3%	21,217,424	4%
Rindërtim shtëpie	7,266,159	1%	7,177,903	1%
Blerje makine	4,255,172	1%	3,901,142	1%
Pajisje teknike	1,494,990	1%	1,757,056	1%
Lloje të tjera	59,549,536	9%	48,489,328	8%
	638,425,914	100%	533,143,513	100%

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

12. Investime në pjesëmarrje

Investime në pjesëmarrje në vlerën 1,090,943 USD (31 dhjetor 2021: 933,964 USD) përfaqëson:

- a) Kundravlerën e investimit në shumën prej 1,199,600 EUR në kapitalin aksionar të kompanisë Albania Leasing Sh.a (“Shoqëria”) me normë pjesëmarrje 29.99%. Ky investim është zvogëluar me 423,719 USD (31 December 2021: USD 425,748) si pasojë e pjesëmarrjes aksionare të Bankës në humbjen e akumuluar. Shoqëria është regjistruar ligjërisht në 2 gusht 2013 (data e themelimit) si Shoqëri Anonime. Shoqëria mori Licensën nga Banka e Shqipërisë më 21 prill 2014 dhe filloi aktivitetin e saj të qiradhënies në qershor 2014.
- b) Kundravlerën e investimit të BKT Kosova në shumën prej 4,293,013 TRY në kapitalin aksionar të kompanisë “Mükafat Portföy Yönetimi A.Ş.” me një normë pjesëmarrjeje prej 20%.

13. Aktive të qëndrueshme të trupëzuara

Aktivet e qëndrueshme të trupëzuara më 31 dhjetor 2022 dhe 2021 paraqiten më poshtë:

	Tokë, ndërtesa dhe përmirësim i ambjenteve me qira	Mjete transporti dhe pajisje të tjera	Kompjuterat dhe pajisje elektronike	Pajisje zyre	Totali
Vlera bruto					
Më 1 janar 2021	53,114,322	8,572,018	33,048,551	3,058,868	97,793,759
Shtesat	1,528,731	634,094	5,080,709	347,588	7,591,122
Pakësimet/ transferimet	-	(36,118)	(1,568,725)	(50,634)	(1,655,477)
Diferencë këmbimi	(3,311,755)	(511,017)	(1,945,650)	(179,443)	(5,947,865)
Më 31 dhjetor 2021	51,331,298	8,658,977	34,614,885	3,176,379	97,781,539
Shtesat	3,337,948	234,948	6,271,938	14,914	9,859,748
Pakësimet/ transferimet	(10,485,699)	(291,166)	(4,505,303)	(6,478)	(15,288,646)
Diferencë këmbimi	(1,286,145)	(172,069)	(572,597)	(51,618)	(2,082,429)
Më 31 dhjetor 2022	42,897,402	8,430,690	35,808,923	3,133,197	90,270,212
Zhvlerësimi i akumuluar					
Më 1 janar 2021	(18,687,071)	(6,369,830)	(22,398,526)	(2,682,507)	(50,137,934)
Shpenzimi për vitin	(1,038,518)	(879,735)	(2,606,855)	(192,864)	(4,717,972)
Pakësimet / jashtë përdorimit	-	36,118	654,162	50,634	740,914
Diferencë këmbimi	1,107,649	403,273	1,398,571	163,355	3,072,848
Më 31 dhjetor 2021	(18,617,940)	(6,810,174)	(22,952,648)	(2,661,382)	(51,042,144)
Shpenzimi për vitin	(792,425)	(751,368)	(2,246,733)	(164,529)	(3,955,055)
Pakësimet / jashtë përdorimit	6,043,859	274,723	45,647	5,722	6,369,951
Diferencë këmbimi	227,440	83,694	270,175	36,527	617,836
Më 31 dhjetor 2022	(13,139,066)	(7,203,125)	(24,883,559)	(2,783,662)	(48,009,412)
Vlera e mbetur					
Më 1 janar 2021	34,427,251	2,202,188	10,650,025	376,361	47,655,825
Më 31 dhjetor 2021	32,713,358	1,848,803	11,662,237	514,997	46,739,395
Më 31 dhjetor 2022	29,758,336	1,227,565	10,925,364	349,535	42,260,800

Më 31 dhjetor 2022 vlera bruto e aktiveve të amortizuara plotësisht ishte 36,353,433 USD (2021: 35,457,579 USD).

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

14. Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara

Aktivitet e qëndrueshme të patrupëzuara më 31 dhjetor 2022 dhe 2021 përbëhen si më poshtë:

	Programe kompjuterike
Vlera bruto	
Më 1 janar 2020	18,049,222
Shtesat	2,316,898
Diferencë këmbimi	(965,652)
Më 31 dhjetor 2020	19,400,468
Shtesat	6,349,767
Diferencë këmbimi	(92,426)
Më 31 dhjetor 2021	25,657,809
Amortizimi i akumuluar	
Më 1 janar 2020	(13,889,771)
Shpenzimi për vitin	(2,204,507)
Diferencë këmbimi	827,378
Më 31 dhjetor 2020	(15,266,900)
Shpenzimi për vitin	(2,924,332)
Diferencë këmbimi	(31,640)
Më 31 dhjetor 2021	(18,222,872)
Vlera e mbetur	
Më 1 janar 2020	4,159,451
Më 31 dhjetor 2020	4,133,568
Më 31 dhjetor 2021	7,434,937

Programet kompjuterike përfaqësohen kryesisht nga sistemet operative dhe kontabël të azhornuara të Bankës, si dhe nga licenca dhe programet kompjuterike për sigurimin e shërbimeve të internetit dhe shërbimeve të bankingut elektronik.

15. Aktive të të drejtës së përdorimit & Detyrime të qirasë

Grupi ka aplikuar SNRF 16 duke përdorur qasjen e modifikuar retrospektive. Në datën e fillimit të qirasë, Grupi njih një aktiv të të drejtës së përdorimit dhe një detyrim të qirasë në bilanc. Aktivitet e të drejtës së përdorimit maten me koston, e cila është e përbërë nga matja fillestare e detyrimit të qirasë, çdo kosto fillestare direkte e bërë nga Grupi, një vlerësim i çdo kostoje për çmontimin dhe heqjen e aktivitet në fund të qirasë, dhe çdo pagesë e qirasë e bërë përpara datës së fillimit të qirasë (neto nga çdo incentivë e marrë).

Grupi amortizon aktivitet e të drejtës së përdorimit në baza lineare nga data e fillimit të qirasë deri në datën më të hershme midis përfundimit të jetës së dobishme të aktivitet të të drejtës të përdorimit dhe përfundimit të afatit të qirasë. Në datën e fillimit, Grupi mat detyrimin e qirasë në vlerën aktuale të pagesave të qirasë të papaguara në atë datë, duke u zbritur duke përdorur normën e interesit të nënkuptuar në qira nëse kjo normë është e disponueshme lehtësisht ose normën e huamarrjes shtesë të Grupit. Norma e përdorur për llogaritjen e aktivitet të të drejtës së përdorimit dhe detyrimit të qirasë ka marrë parasysh afatin, monedhën, rrezikun e lidhur me bankën, sigurinë, rrezikun e lidhur me aktivin dhe mjedisin ekonomik.

Banka Kombëtare Tregtare përdor shumën 10,000 euro si prag dhe analizon njëkohësisht natyrën e aktivitet për të vlerësuar nëse një aktiv i dhënë me qira kualifikohet për përjashtimin e pasurisë me vlerë të ulët. Llojet e aktiveve që kualifikohen për përjashtimin e pasurisë me vlerë të ulët mund të ndryshojnë me kalimin e kohës nëse, për shkak të zhvillimeve të tregut, çmimi i një lloji të veçantë të aktivitet ndryshon. Grupi ka zgjedhur trajtojë qiratë afatshkurtra dhe qiratë e aktiveve me vlerë të ulët duke përdorur lehtësirat praktike. Në vend që të njohin një aktiv të të drejtës të përdorimit dhe një detyrim të qirasë, pagesat e lidhura me to njihen si shpenzime në fitim ose humbje mbi një bazë lineare gjatë afatit të qirasë.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

15. Aktive të të drejtës së përdorimit dhe Detyrime të qirasë (vazhdim)

Aktivitet e njohura të të drejtës së përdorimit kanë të bëjnë me llojet e mëposhtme të pasurive:

	31 Dhjetor 2022	31 Dhjetor 2021
Ndërtesa	14,838,905	17,683,050
Paisje TI	-	-
Total	14,838,905	17,683,050

Shpenzimet e amortizimit të aktiveve të të drejtës të përdorimit arrijnë në 2,499,191 USD për vitin financiar 2022 (2,778,513 USD për vitin financiar 2021).

Detyrimet e qirasë sigurohen nga aktivitet themelore të lidhura. Pagesat e ardhme minimale të qirasë më 31 dhjetor 2022 dhe 31 dhjetor 2021 ishin si më poshtë:

31 Dhjetor 2022	Deri në 1 muaj	1-3 muaj	3-12 muaj	1-5 vite	Mbi 5 vite	Totali
Këstet e Qirasë	220,594	438,753	1,842,725	7,056,584	7,955,673	17,514,329
Shpenzimet Financiare	(28,527)	(55,784)	(230,692)	(259,216)	(2,490,172)	(3,064,391)
Total	192,067	382,969	1,612,033	6,797,368	5,465,501	14,449,938
31 Dhjetor 2021	Deri në 1 muaj	1-3 muaj	3-12 muaj	1-5 vite	Mbi 5 vite	Totali
Këstet e Qirasë	244,107	487,802	2,153,088	8,503,747	9,191,645	20,580,389
Shpenzimet Financiare	(35,020)	(68,715)	(287,312)	(600,910)	(1,863,558)	(2,855,515)
Total	209,087	419,087	1,865,776	7,902,837	7,328,087	17,724,874

16. Aktive të tjera

Aktivitet e tjera më 31 dhjetor 2022 dhe 2021 paraqiten si më poshtë:

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Aktive të përfituara nga procesi ligjor, neto	35,378,395	33,959,288
Pagesë në tranzit	8,780,826	12,413,891
Shpenzime të parapaguara	5,356,397	3,585,334
Inventarë	3,483,456	601,731
Kosto administrimi të arkëtueshme nga huamarrës	1,462,315	1,835,208
Fitim nga rivlerësimi i kontratave të kursit të këmbimit	1,125,118	-
Paradhënie për furnitorët	442,151	2,989
Debitorë të tjerë, neto	648,413	7,083,908
	56,677,071	59,482,349

Aktive të përfituara nga procesi ligjor përbëhen nga vlerat e kolateraleve të disa kredive të parikuperueshme, pronësia e te cilëve ka kaluar në emër të Bankës. Kolaterali i riposeduar përfaqëson pasuritë e patundshme të blera nga Grupi për shlyerjen e kredive të prapambetura. Grupi pret të disponojë aktivitet në të ardhmen e parashikueshme. Banka ka formuar Komitetin e Shitjeve të Aktiveve Afatgjata, i cili merret me procesin e shitjes së këtyre aktiveve.

Aktivitet nuk plotësojnë përkufizimin e aktiveve afatgjatë që mbahen për shitje dhe klasifikohen si inventarë në përputhje me SNK 2 "Inventarët". Aktivitet fillimisht njihen me vlerën e drejtë kur ato janë blerë. Këto aktive maten me më të ulëtën mes vlerës së tyre kontabël dhe vlerës se drejtë minus koston e shitjes. Banka ka krijuar fondin e provigjionit në shumën 13,230,300 USD për shumën bruto prej 48,608,695USD.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

16. Aktive të tjera (vazhdim)

Një numër pronash i janë dhënë me qira të tretëve. Rinovimet e mëvonshme janë negociuar me qiramarrësit mbi baza vjetore. Të ardhurat nga qiraja prej tyre në vlerën 119,071 USD (31 dhjetor 2021: 72,157 USD) janë njohur si të ardhura të tjera.

Llogaritë pezull përfaqësojnë pagesa të kryera nga klientët në banka të tjera të cilat janë në procesin e mbledhjes.

Debitorë të tjerë neto përbëhen si më poshtë:

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Debitorë të tjerë	1,936,897	8,779,795
Provizjone për debitorë të tjerë	(1,288,484)	(1,695,887)
Debitorë të tjerë, neto	648,413	7,083,908

Provizjone për debitorë të tjerë përfaqëson kryesisht provizionin specifik prej 100 % për borxhin për t'u arkëtuar prej 9,840,829 TRL (ekuivalente e 525,825 USD).

Borxhi për t'u arkëtuar përfaqëson shumën e paarkëtuar të çeqeve të lëshuara nga pale jorezidente.

Lëvizjet në fondin e provigjonit për debitorë të tjerë paraqiten më poshtë:

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Më 1 janar	(1,695,887)	(2,521,450)
Shtesa zhvlerësimi për LG&LK	139,845	225,106
Diferenca nga kursi i këmbimit	267,558	600,457
Në fund të vitit	(1,288,484)	(1,695,887)

17. Detyrime ndaj klientëve

Detyrimet ndaj klientëve më 31 dhjetor 2022 dhe 2021 paraqiten më poshtë:

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Llogari rrjedhëse:		
Individë	977,015,780	881,406,452
Shoqëri private	675,064,759	574,137,576
Ndërmarrje shtetërore	54,222,654	64,205,043
	1,706,303,193	1,519,749,071
Depozita:		
Individë	2,515,825,956	2,386,244,403
Shoqëri private	189,256,298	155,033,183
Ndërmarrje shtetërore	109,864,935	46,522,517
	2,814,947,189	2,587,800,103
Të tjera:		
Individë	23,570,073	28,954,807
Shoqëri private	46,377,893	45,412,332
Ndërmarrje shtetërore	237,518	259,810
	70,185,484	74,626,949
	4,591,435,866	4,182,176,123

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

17. Detyrime ndaj klientëve (vazhdim)

Depozitat dhe llogaritë rrjedhëse paraqiten më poshtë sipas maturitetit origjinal dhe monedhës:

	31 dhjetor 2022			31 dhjetor 2021		
	Në Lek	Në valutë	Totali	Në Lek	Në valutë	Totali
Llogaritë rrjedhëse	618,049,689	1,088,253,504	1,706,303,193	599,471,325	920,277,746	1,519,749,071
Depozita						
Pa afat	125,227,542	376,757,844	501,985,386	123,619,464	338,101,155	461,720,619
Me afat deri në 39 ditë	55,578,224	31,904,263	87,482,487	34,044,755	42,236,236	76,280,991
Me afat 40-99 ditë	23,501,114	73,860,636	97,361,750	27,516,051	64,817,685	92,333,736
Me afat 100-189 ditë	45,635,847	81,045,362	126,681,209	54,603,188	78,728,345	133,331,533
Me afat 190- 370 ditë	420,209,651	603,323,497	1,023,533,148	437,203,792	582,257,733	1,019,461,525
Me afat 371 ditë dhe më tepër	339,566,236	625,795,911	965,362,147	302,708,996	493,958,785	796,667,781
Interesi i përlllogaritur	5,593,234	6,947,828	12,541,062	3,871,529	4,132,389	8,003,918
Totali i depozitave	1,015,311,848	1,799,635,341	2,814,947,189	983,567,775	1,604,232,328	2,587,800,103
Llogari të tjera	37,587,945	32,597,539	70,185,484	36,688,937	37,938,012	74,626,949
Totali i detyrimeve ndaj klientëve	1,670,949,482	2,920,486,384	4,591,435,866	1,619,728,037	2,562,448,086	4,182,176,123

Llogaritë e tjera të klientëve janë të përbëra si më poshtë:

	31 dhjetor 2022			31 dhjetor 2021		
	Në Lek	Në valutë	Totali	Në Lek	Në valutë	Totali
Depozita garancie për letër kreditë	-	45	45	-	47	47
Llogari për mbulim garancie	27,901,615	26,794,439	54,696,054	23,354,027	27,306,737	50,660,764
Urdhër pagesa për t'u kryer	1,263,035	661,026	1,924,061	1,016,401	705,338	1,721,739
Të tjera	8,423,295	5,142,029	13,565,324	12,318,509	9,925,890	22,244,399
	37,587,945	32,597,539	70,185,484	36,688,937	37,938,012	74,626,949

Depozita garancie për letër kreditë përfaqësojnë garancitë në para të mbajtura nga Banka përkundrejt të njëjtës garanci të ofruar nga BKT ndaj bankave korrespondente për letër kreditë e hapura në favor të klientëve të saj.

Teprica e llogarive për mbulim garancie përfaqëson shuma të bllokuara deri në përfundimin e një veprimi ose të zhdukjes së një rreziku. Shumat e regjistruara në këto llogari lidhen kryesisht me mbulesa në para të marra nga klientët për garancite e ofertës ose të kontratës së lëshuar nga Banka ose për veprimet me bonot e thesarit që kryhen me Bankën e Shqipërisë, të cilat ndërmjetësohen nga Banka.

Të tjerat përfaqësojnë depozitat e mbetura në pritje për t'u shpërndarë në kategorinë përkatëse të depozitave me afat ditën tjetër të punës (datë valutë).

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

18. Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare

Detyrimet ndaj bankave më 31 dhjetor 2022 dhe 2021 përbëhen nga sa më poshtë:

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Bono thesari të shitura me marrëveshje Repo me Bankën Qendrore	187,547,023	245,730,783
Letra me vlerë të shitura për marrëveshjet Repo	30,709,490	28,147,025
Depozita nga bankat	70,109,308	82,154,337
Llogari rrjedhëse të bankave jo rezidente	7,815,106	1,680,887
Llogari rrjedhëse të bankave rezidente	96,922	102,866
Hua nga institucionet financiare	9,506,485	15,129,361
	305,784,334	372,945,259

Bonot e thesarit dhe bondet e Qeverisë së Shqipërisë me një vlerë prej 343,225,900 USD (2021: 320,678,295 USD), janë përdorur si garanci për marrëveshjet Repo me Bankën Qendrore dhe huamarrjet nga bankat.

Depozitat nga bankat në 31 dhjetor 2022, përfaqësojnë huamarrjet afat-shkurtra të marra nga bankat rezidente dhe jorezidente.

Huamarrja nga institucionet financiare përfaqëson huamarrjen prej 8,888,889 Euro më 31 dhjetor 2022 (2021: 13,333,333 Euro), marrë nga Fondi Evropian për Evropën Juglindore (EFSE) dhe Green for Growth Fund Southeast (GGF) për BKT Kosova, me normë interesi 4.73% - 4.83%.

19. Detyrime ndaj palëve të treta

Banka luan rolin e agjentit për autoritetet fiskale, duke arkëtuar taksat ose duke kryer paradhënie për buxhetin. Në këmbim Banka mban një komision prej taksapaguesve për shërbimin e ofruar. Balanca në 31 dhjetor 2022 prej 4,294,958 USD (2021: 1,943,486 USD) përfaqëson balancën neto të pagesave dhe arkëtimeve bërë nga Banka për dhe nga palët e treta, në emër të autoriteteve fiskale.

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

20. Aktivet/(detyrimet) tatimore të shtyra

Tatimet e shtyra janë llogaritur duke përdorur normën e taksës prej 15% për Shqipërinë dhe 10% për Kosovën. Lëvizjet në llogarinë e tatimeve të shtyra paraqiten si më poshtë:

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Aktivitet/(detyrimet) më 1 janar	2,347,752	2,369,463
E ardhura e regjistruar	10,021,691	108,133
Diferenca këmbimi	548,644	(129,844)
Aktivitet në fund të vitit	12,918,087	2,347,752

Aktivitet/(detyrimet) tatimore të shtyra lidhen me zëra që paraqiten më poshtë:

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
E ardhura e shtyrë nga komisioni i kredive	619,039	632,467
Zhvlerësim i ngadalësuar i aktiveve afatgjata	1,467,731	1,265,128
Provizione për debitorë të tjerë	542,429	545,026
Fondi i zhvlerësimit për huatë	334,937	319,119
Rezerva e vlerës së drejtë të letrave me vlerë të mbajtura për shitje	9,966,896	(438,459)
Shpenzime interesi për depozitat	60,265	16,807
Efekti neto i IFRS 16	(73,210)	7,664
	12,918,087	2,347,752

21. Detyrime të tjera

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Dividend për t'u paguar	50,000,000	45,000,000
Humbja nga rivlerësimi i kontratave të kursit të këmbimit	7,259,738	7,071,798
Llogaritë tranzitore	7,066,845	10,557,456
Detyrime ndaj autoriteteve tatimore	3,916,249	2,600,966
Bonus i pagueshëm	3,189,089	2,708,561
Shpenzime të përlllogaritura	2,806,093	1,558,618
Kreditorët	2,038,558	2,156,652
Fondi rezervë për pensionin e punonjësve (shënimi 3(s).ii.)	835,074	893,015
Detyrime ndaj ndërtuesve për kredi për shtëpi	363,963	441,875
Detyrime ndaj sigurimeve shoqërore	315,884	302,877
Garanci në para nga furnitorët	63,818	75,129
	77,855,311	73,366,947

Dividend për t'u paguar përfaqëson pagesën e dividendit të pezulluar bazuar në vendimet përkatëse të Këshillit Mbikqyrës të Bankës së Shqipërisë deri në fund të vitit 2021 dhe 2022, ndërkohë që është paguar në shkurt 2022 dhe shkurt 2023 bazuar në vendimin përkatës të Bankës së Shqipërisë (shih shënimin 1).

Kreditorët përfshijnë shuma nga transaksionet e vjetra që Qeveria Shqiptare i mban me Bankën, në pritje të caktimit të pronarit të ligjshëm të këtyre shumave, në të ardhmen.

Bonusi për t'u paguar përfaqëson shumat e përlllogaritura të shpërblimit të performancës vjetore për menaxhimin dhe punojësit, që janë planifikuar për t'u paguar në tremujorin e parë të vitit 2023.

Fondi rezervë për pensionin e punonjësve përfaqëson një fond specifik të krijuar nga Banka në vitin 2002, i cili do i paguhet stafit kur të dalin në pension. Banka e ka ndaluar investimin në këtë fond më 30 Shtator 2010 (Shiko Shënimin 3(s).ii.).

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

22. Borxhi i varur

Borxhi i varur prej 50,319,179 USD (2021: 28,405,688 USD) përfaqëson kundravlerën e kredisë 10-vjeçare në shumën 25 milionë Euro, me një normë interesi prej 7.63% dhe e pagueshme në datën e maturimit. Borxhi i varur është marrë nga Green for Growth Fund Southeast Europe, në kuadër të marrëveshjes së re për borxhin e varur "Subordinated Term Loan Facility Agreement", nënshkruar më 22 dhjetor 2015 me synim ofrimin e kredive të lidhura me investime në fushën e Eficiencës Energjitike dhe Energjisë së Rinovueshme. Në vijim të miratimeve të marra nga Banka e Shqipërisë, borxhi i varur është klasifikuar si kapital shtesë dhe është përfshirë në kapitalin rregullator të Bankës. Për më tepër, gjatë vitit 2022, BKT Kosova mori të njëjtin instrument borxhi 10 vjeçar nga GGF (Green for Growth Fund Southeast) dhe EFSE (Fondi Evropian për Evropën Juglindore) në shumën totale 22 milionë EUR, me një normë interesi 6.38%.

23. Kapitali aksionar i paguar dhe rezervat

Kapitali i aksionar i paguar

Më 31 dhjetor 2022 kapitali aksionar është i përbërë nga 24,291,498 aksione të zakonshme (2021: 24,291,498). Aksionet kanë një vlerë nominale prej 12.35 USD. Të gjitha aksionet janë të paguara plotësisht. Aksionarët kanë të drejtën e përfitimit të dividendit kur ai deklarohet. Të gjitha aksionet e Bankës renditen si të njëjta në lidhje me aktivet e mbetura të Bankës.

Rezerva e konvertimit

Rezerva e konvertimit përfshin të gjitha diferencat e kursit të këmbimit që lidhen me konvertimin e pasqyrave financiare të operacioneve të huaja si dhe nga konvertimi i pasqyrave financiare të konsoliduara nga monedha funksionale në monedhën e prezantimit.

Rezerva e vlerës së drejtë dhe zhvlerësimi i letrave me vlerë FVOCI.

c) Rezerva e vlerës së drejtë

Rezerva e vlerës së drejtë përfshin ndryshimin neto kumulativ në vlerën e drejtë të investimeve të mbajtura për shitje (letrat me vlerë të investimit të matura me FVOCI), duke përjashtuar humbjet nga rënia në vlerë, derisa investimi rregjistrohet ose zhvlerësohet.

d) Zhvlerësimi i letrave me vlerë FVOCI

Duke ndjekur kërkesat e standardit "SNRF 9-Instrumentet Financiare", zhvlerësimi i FVOCI përfaqëson provizionin e zhvlerësimit për letrat me vlerë të borxhit të matur në FVOCI të njohur në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse.

Zhvlerësimi i FVOCI në shumën 33,023,800 USD (31 dhjetor 2021: 5,822,888 USD) përbëhet nga provizione për zhvlerësimin e letrave me vlerë me 32,847,021 USD (31 dhjetor 2021: 5,756,552 USD) dhe bono thesari me 176,779 USD (31 dhjetor 2021: 66,336 USD).

Fitimi i pashpërndarë

Fitimi i pashpërndarë më 31 dhjetor 2022 përfshin fitimin e akumuluar të pashpërndarë. Sikurse përshkruhet në Shënimin 1, Banka krijoi rezervën ligjore në vlerën 859,352 mijë Lek (ekuivalente e 7,523,659USD) dhe vendosi shpërndarjen e dividendit në shumën 5,618,000 mijë Lek (ekuivalente e 50,000,000 USD), duke përdorur pjesë të fitimit të pashpërndarë të vitit 2022 dhe pjesë të fitimit të saj neto të vitit të mbyllur më 2021. Pjesa e mbetur e fitimit neto të vitit 2021 u mbajt si fitim i pashpërndarë.

Fitimet e pashpërndara përfshijnë vlerën 9,887,370 USD që përfaqëson tepicën e rivlerësimit, neto nga taksat, e krijuar për pronën e ish Zyrës Qendrore e cila u shit brenda vitit 2022 me shumën e rivlerësuar, në përputhje me kërkesat e SNK 16 "Aktivet afatgjata materiale."

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

24. Të ardhura nga interesi

Të ardhurat nga interesi përbëhen nga:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2021
Depozita me bankat dhe Bankën Qendrore	7,638,428	8,281,058
Investime në letra me vlerë	93,681,182	82,122,971
Hua për klientët	71,464,415	78,423,423
	172,784,025	168,827,452

E ardhura nga interesi nga investimet në letrat me vlerë mund të analizohet si me poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2021
Bono thesari – matur me FVOCI dhe kosto të amortizuar	3,565,677	3,056,303
Letrat me vlerë – matur me FVOCI dhe FVTPL	41,246,964	71,816,555
Letrat me vlerë – matur me kosto të amortizuar	48,868,541	7,250,113
	93,681,182	82,122,971

25. Shpenzime interesi

Shpenzimet e interesit lidhur me detyrimet financiare, vlerësuar me koston e amortizuar, paraqiten si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2021
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	6,988,940	3,880,438
Detyrime ndaj klientëve	22,247,979	17,674,453
Detyrime të qirasë	361,043	432,368
	29,597,962	21,987,259

26. Tarifa dhe komisione, neto

Të ardhurat dhe shpenzimet nga tarifat dhe komisionet përbëhen nga zërat e mëposhtëm:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2021
<i>Të ardhura nga tarifat dhe komisionet</i>		
Veprime me banking elektronik	10,964,620	8,871,235
Shërbimet e pagesave për klientë	7,704,236	7,920,981
Mirëmbajtja e llogarive të klientëve	5,257,416	5,133,149
Veprime ndër bankare	4,357,706	2,557,918
Aktiviteti i huadhënies	892,430	1,630,032
Transaksione me para në dorë me klientët	849,981	985,017
Tarifa dhe komisione të tjera	518,912	444,434
	30,545,301	27,542,766
<i>Shpenzimet për tarifa dhe komisione</i>		
Veprime ndërbankare	(1,177,503)	(497,409)
Shërbimet e pagesave bankare të klientëve	(138,313)	(140,892)
Mbajtja e llogarive bankare të klientëve	(80,631)	(80,619)
Veprime me klientët	(15,228)	(2,912)
Tarifa dhe komisione të tjera	(2,888)	(1,626)
	(1,414,563)	(723,458)
Tarifa dhe komisione, neto	29,130,738	26,819,308

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

27. Fitimi (humbja) neto nga rivlerësimi i instrumentave monetare

Fitimi/(humbja) neto nga rivlerësimi i valutave përfaqëson rivlerësimin prej kursit të këmbimit, të aktiveve dhe detyrimeve monetare të Bankës në monedhë të huaj. Ashtu si është përshkruar në Shënimin 3(b), ai përfshin gjithashtu lëvizjen e rivlerësimit të kapitalit të paguar. Fitimi nga rivlerësimi i kapitalit për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022 është 1,353,623 USD (2021: fitimi 16,520,143 USD).

28. Të ardhura/(shpenzime) të tjera, neto

Të ardhurat dhe shpenzimet e tjera paraqiten si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2021
<i>Të ardhura të tjera</i>		
E ardhura nga dividendi nga investimet në letra me vlerë	2,795,904	3,685,663
Fitimi nga arkëtimi i kredive të fshira të klientëve	1,151,425	4,464,043
Fitim nga vlera e tregut e investimeve të mbajtura për tregtim	1,040,371	-
Pakësimi i fondit të provigjoneve për aktive të përfituara nga procesi ligjor	729,932	814,670
Fitimi nga shitja e aktiveve përfituar nga procesi ligjor	348,875	489,057
Fitimi nga shitja e aktiveve të trupëzuara	215,549	112,006
E ardhura nga qiraja operationale	153,283	72,157
Pakësimi i fondit të pensioneve të stafit	12,914	5,451
Rimarrje nga debitorë të tjerë	-	210,517
Të tjera	12,757	190,619
	<u>6,461,010</u>	<u>10,044,183</u>
<i>Shpenzime të tjera</i>		
Fshirja e kredive të klientëve, neto	(110,054)	(1,567,197)
Provigjone për aktive të përfituara nga procesi ligjor	(74,334)	(844,489)
Humbje nga shitja ose fshirja e aktiveve të trupëzuara dhe aktiveve të riposeduara	(14,060)	(127,422)
Humbje nga vlera e tregut e investimeve të mbajtura për tregtim	-	(2,061,195)
Të tjera	(429,371)	(311,781)
	<u>(627,819)</u>	<u>(4,912,084)</u>
Shpenzime të tjera, neto	<u>5,833,191</u>	<u>5,132,099</u>

Rakordimi i shpenzimeve që lidhen me fshirjen e kredive të klientëve është si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2021
Fshirja e kredive të klientëve, bruto	(894,256)	(4,423,578)
Rimarrje nga provigjoni nga kreditë e fshira	784,202	2,856,381
Fshirja e kredive të klientëve, neto	<u>(110,054)</u>	<u>(1,567,197)</u>

29. Shpenzime Personeli

Shpenzimet e personelit përbëhen nga sa më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2021
Pagat	18,162,155	17,405,392
Shpërblime për performancën	3,440,519	3,306,747
Sigurimet shoqërore	1,895,621	1,832,562
Trajnime	248,327	189,902
Sigurimi i jetës	254,093	141,699
Të tjera	3,682,705	2,540,633
	<u>27,683,420</u>	<u>25,416,935</u>

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

30. Shpenzime administrative

Shpenzimet administrative përbëhen nga sa më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2021
Shpenzime për karta debiti/kredit	12,744,641	10,884,160
Shpenzime për sigurimin e depozitave	10,670,735	10,961,000
Shpenzime telefoni, energji dhe IT	3,621,235	3,842,384
Riparime dhe mirëmbajtje	3,377,371	3,168,802
Shpenzime marketingu	2,888,615	1,342,222
Shërbime të tjera (përfshi auditimin e jashtëm)	2,650,700	3,059,406
Shpenzime ruajtje dhe sigurimi	1,828,920	1,728,314
Shpenzime për fondin e jashtëzakonshëm (vendosur nga BSH)	1,711,200	1,722,767
Taksa të tjera përveç tatimit mbi fitimin	961,197	244,193
Shpenzime transporti dhe udhëtimi për punë	715,606	565,517
Kancelari dhe mjete të tjera zyre	363,966	298,784
Shpenzime përfaqësimi	308,412	198,075
Pagesa qiraje	73,045	140,376
Të tjera	1,902,030	1,782,158
	43,817,673	39,938,158

Ligji Nr. 25/2018 Për Kontabilitetin dhe Raportimin Financiar kërkon paraqitjen e tarifës së auditimit në lidhje me Auditimin Ligjor. Shpenzimet për auditimin ligjor të përfshirë në Shërbimet e tjera të jashtme (përfshirë tarifën e auditimit të jashtëm) arrijnë në 87,997 USD.

31. Zhvlerësimi i aktiveve financiare, të ndryshme nga huatë për klientët

Lëvizjet në fondin e zhvlerësimit të aktiveve financiare, të ndryshme nga huatë për klientët:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2021
Më 1 janar	9,584,090	9,081,196
Shtesa zhvlerësimi për periudhën	36,098,059	1,017,690
- mbi letrat me vlerë	36,219,706	853,544
- mbi depozitat	7,369	(36,120)
- mbi huatë dhënë bankave	10,829	380,912
- mbi aktive të tjera	(139,845)	(180,646)
Diferenca rivlerësimi	145,290	(514,796)
Në fund të periudhës	45,827,439	9,584,090

32. Tatimi mbi fitimin

Tatimi mbi fitimin përbëhet nga sa më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2021
Tatimi mbi fitimin e vitit	16,515,803	14,855,204
Shpenzimi/(e ardhura) i shtyrë tatimor (shënimi 20)	(582,106)	(108,132)
	15,933,697	14,747,072

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

32. Tatimi mbi fitimin (vazhdim)

Tatimi mbi fitimin para tatimit ndryshon nga shuma teorike që do të rezultonte nga përdorimi i normës bazë tatimore:

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Fitimi para tatimit	121,248,974	107,839,968
Llogaritur me normën tatimore prej 15 %	14,961,309	13,078,310
Efekti i normës tatimore të juridiksioneve të huaja 10%	2,017,769	1,830,315
Shpenzimet e pazbritshme	(67,437)	(177,527)
Diferenca nga kursi	(977,944)	15,974
Tatimi mbi fitimin	15,933,697	14,747,072
Norma efektive e taksës	13.14%	13.67%

33. Veprimet me palët e lidhura

Në përputhje me SNK 24 "Dhënia e informacioneve shpjeguese për palët e lidhura", një palë e lidhur është çdo palë që ka aftësinë për të kontrolluar palën tjetër, ose të ushtrojë ndikim të rëndësishëm mbi palën tjetër në marrjen e vendimeve financiare dhe operative.

Identiteti i palëve të lidhura

Banka ka marrëdhënie si person i lidhur me aksionarët, drejtorët dhe drejtuesit ekzekutivë të saj. Aksionari i vetëm i Bankës është Çalik Holding me 100% më 31 dhjetor 2022. Çalik Holding kontrollohet nga një individ i vetëm, Z. Ahmet Calik.

ALBtelecom Sh.a., Aktif Yatirim Bankasi A.S. ("Aktifbank"), ArkEstate Investments, Kompania Kosovare per Distribuim dhe Furnizim me Energji Elektrike SH. A. (KEDS) dhe Kompania Kosovare per Furnizim me Energji Elektrike SH. A. (KESCO) kontrollohen nga Çalik Holding. Albania Leasing Sh.a përfaqëson filialin e Bankës.

Balancat dhe veprimet me palët e lidhura

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Aktivet		
Depozita dhe llogaritë me bankat:		
Llogaritë rrjedhëse me Aktifbank	112,198	91,592
Depozita me Aktifbank	14,940,217	-
Letra me vlerë me Calik Holding	18,892,512	-
Hua për klientët:		
ALBtelecom	-	38,148,737
Albania Leasing	-	3,212
ArkEstate	5,568,248	-
Aktive të tjera:		
Të arkëtueshme nga ALBtelecom Sh.a	-	10,311
Totali i aktiveve	39,513,175	38,253,852
Detyrimet		
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare:		
Huamarrje nga Aktifbank	15,080,244	18,005,053
Detyrime ndaj klientëve:		
ALBtelecom Sh.a.	-	469,039
Albania Leasing	79,420	112,499
KEDS / KESCO	19,057,455	22,876,105
Detyrime të tjera:		
Dividend për t'u paguar ndaj Calik Holding	50,000,000	45,000,000
Totali i detyrimeve	84,217,119	86,462,696

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

33 Veprimet me palët e lidhura (vazhdim)

Balancat dhe veprimet me palët e lidhura (vazhdim)

	2022	2021
Pasqyra përmbledhëse e të ardhurave		
<i>Të ardhura të interesit nga:</i>		
ALBtelecom Sh.a.	-	1,672,560
Albania Leasing	6	612
Aktifbank	586,900	-
Calik Holding	372,862	-
ArkEstate	3,272	-
<i>Shpenzime interesi për:</i>		
Aktifbank	(150,992)	(103,533)
<i>Tarifa dhe komisione:</i>		
Mbajtja e llogarive bankare dhe komisione të kredive të ALBtelecom Sh.a.	-	74,172
Mbajtja e llogarive bankare dhe komisione të kredive të Albania Leasing	3,707	5,017
Mbajtja e llogarive bankare dhe komisione të kredive të KEDS / KESCO	35,204	79,582
<i>Të ardhura të tjera:</i>		
Qira operationale nga ALBtelecom Sh.a.	-	66,216
<i>Shpenzime Operative:</i>		
ALBtelecom Sh.a. dhe Calik Holding	(514,144)	(2,326,201)
Neto	336,815	(531,575)

Balanca dhe veprime me drejtorët dhe drejtuesit ekzekutivë

Shpërblimi i drejtorëve dhe drejtuesve ekzekutivë përshihet në shpenzimet e personelit. Detajet paraqiten më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2021
Drejtorët	1,570,355	2,217,112
Drejtuesit ekzekutivë	2,782,811	3,596,882
	4,353,166	5,813,994

Më 31 dhjetor 2022, depozitat totale të drejtorëve pranë Bankës ishin 4,495,731 USD (31 dhjetor 2021: 4,374,861 USD), ndërsa teprica e huave të dhëna drejtorëve ishte 540,572 USD (31 dhjetor 2021: 350,132).

Banka Kombetare Tregtare Sh.a.

Shënime mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(shprehur në USD, nëse nuk është shënuar ndryshe)

34. Angazhime dhe detyrime të kushtëzuara

Garancitë dhe letrat e kreditit

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Garanci në favor të klientëve	89,325,877	58,334,441
Garanci të marra nga institucionet e kreditit	48,245,325	9,507,118
Letër kreditë e lëshuara për klientët	2,166,373	6,908,425

Garancitë dhe letër kreditë e dhëna në favor të klientëve janë kryesisht të kundër-garantuara nga institucione të tjera financiare ose janë plotësisht të garantuara në para.

Aktualisht Banka operon si një agjente për Qeverinë në administrimin e disa huave të marra nga disa ndërmarrje shtetërore, duke përdorur linja krediti të hapura nga donatorë ndërkombëtarë. Këta donatorë kanë marrë garanci individuale nga Qeveria e Shqipërisë për mbulimin e rimbursimit të linjave të tyre të kreditit.

Të tjera

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Angazhime për të dhënë kredi	164,784,323	150,795,791
Çeqe të bankave jo rezidente	315,525	335,009
Kontratat e kursit të këmbimit	224,560,300	148,265,797
Garanci për portofolin e kredive	3,861,262,871	2,419,027,674
Letra me vlerë si kolateral (shënimi 18)	343,225,900	320,678,295

Çështje ligjore

Në procesin normal të aktivitetit Banka është përballur me çështje dhe konflikte gjyqësore; drejtuesit e Bankës janë të mendimit se nuk do të ketë humbje materiale në lidhje me çështjet ligjore të hapura deri më 31 dhjetor 2022.

35. Ngjarjet pas datës së bilancit

Nuk ka ngjarje të tjera pas datës së bilancit që kërkojnë rregullime kontabël ose shënime shpjeguese shtesë te pasqyrat financiare të konsoliduara.